

Les arrels cristianes d'Europa

La bandera de la Unió Europea té un marcat origen marià

La construcció europea afronta moments decisius. Davant del procés de refundació i ampliació de la unió, juntament amb la seva redefinició institucional, Europa ha de decidir quins són els punts sobre els quals vol construir la «nova casa comuna». El gran perill és en l'obsessió per la unitat econòmica i fins i tot política, mentre el fet religiós es menysprea i margina. Europa no es pot entendre sense les seves arrels religioses, i en concret cristianes, que afluïren de manera viva i present fins i tot enmig de la societat actual, tan secularitzada i buida de valors.

La realitat cristiana, agradi o no, és arrel i base de la civilització europea.

Ho podem comprovar en el paisatge, la llengua, l'arquitectura o la cultura. Europa arrela en la fe cristiana i això li atorga una «ànima» que molts ara sembla que vulguin amagar. Per si això no fos poc, l'origen i inspiració del que avui es coneix com a Unió Europea es deu a l'interès i la convicció cristiana de tres grans polítics europeus: Schuman, De Gasperi i Adenauer. La seva concepció clarament religiosa, a més de política i econòmica, queda ratificada per la pròpia bandera europea, la inspiració mariana de la qual és innegable.

Pàg. 2, 3, 4 i 5

La construcció d'Europa no té sentit sense tenir en compte l'aportació passada i present del cristianisme.

Marxa per la Pau a Barcelona

La Comunitat de Sant Egidi ha volgut començar l'any de l'única manera que ho sap fer: clamant per la pau. Ho va fer aquesta vegada amb una manifestació pels

carrers de Barcelona que l'1 de gener passat va aplegar més de 2.000 persones. Era la seva manera de reivindicar un dels drets elementals de la persona i alhora d'unir-se al papa Joan Pau II en la Jornada Mundial per la Pau.

Els participants, que alçaven cartells amb el nom de les terres on encara hi ha conflictes o guerres, van clamar el seu particular «Pau a la terra» al llarg d'un trajecte que va començar a la plaça de la Catedral i va acabar a la plaça de Sant Jaume.

Pàg. 17

Fotos: Jordi Vidal

Primera campanya internacional de Càritas Barcelona a favor dels pobres de l'Argentina

Sota el lema «Tu pots combatre la desnutrició infantil a l'Argentina», Càritas pretén aconseguir bàsicament medicaments destinats a les persones més necessitades dels centres geriàtrics i materno-infantils, davant de la greu crisi que pateixen els sectors més vulnerables de la població. Paral·lelament, l'Església argentina critica la dramàtica pobresa que s'estén per tot el país sud-americà.

Pàg. 20 i 21

Ecumenisme a Catalunya: 50 anys caminant plegats

Del 18 al 25 de gener tindrà lloc la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians amb el lema «Portem aquest tresor en gerres de terrissa». L'any 1954, a Barcelona, un grup de laics catòlics va començar a reunir-se amb quatre pastors i dos laics de l'Església evangèlica espanyola. Van ser els inicis de l'activitat formalment ecumènica a Catalunya i a Espanya. Avui la immigració ha portat molts cristians d'altres confessions al costat nostre i des dels bisbats es treballa perquè siguin acollits com a germans en les seves necessitats materials i espirituals.

Mons. Pere Tena en el seu article setmanal també ens parla de l'octavari per la unitat dels cristians.

Pàg. 15 i 22

Sumari

Pàg. 7 El Papa ordena 12 bisbes, entre ells, un espanyol

Pàg. 18 100 anys de la primera pedra al temple del Tibidabo

Pàg. 19 El pessebre vivent de Tivissa ja té deu anys

Pàg. 23 Mor el prevere més gran de la diòcesi de Lleida

Pàg. 31 La UCIP compleix 75 anys

Amb Roncatrín el roncar s'acabarà

Unes aplicacions de Roncatrín abans d'anar a dormir, li assegura una nit tranquil·la

Truquem-nos i l'hi enviarem

14€ MÉS DESPÉS D'ENVIAMENT

RONCATRÍN®
La solució definitiva als roncs sense ser un medicament

902 40 60 80
www.roncatrin.com

Editorial

Esborrar la història

La història és l'origen del que es viu en el moment present. Si avui som el que som és perquè han passat una sèrie d'esdeveniments que ens han portat on som ara. A aquest transcórrer del pas del temps i a les evolucions que provoca en una societat, l'anomenem història.

Cadascú té una història personal. Quan mira enrere descobreix fets que l'omplen d'orgull i altres, de vergonya. També recorda fets concrets i puntuals que van canviar radicalment la seva vida. Si esborréssim tan sols uns segons de la nostra vida, avui seríem algú diferent. Però això és impossible, es poden intentar ocultar o esborrar de la memòria uns fets que no ens agrada recordar, però no es poden negar, perquè van existir i van ser reals.

El mateix passa amb la història de la humanitat, d'una nació o d'un poble. Per molt que s'hagi demanat perdó o s'hagin compensat els mals realitzats, aquests romanen, presents en la història, perquè tothom pugui repassar-los als llibres o als reportatges fotogràfics o cinematogràfics. Així, per exemple, el poble alemany no podrà mai esborrar de la seva història que va elegir democràticament com a canceller Adolf Hitler i que aquest, a més de provocar la Segona Guerra Mundial, va protagonitzar una de les pàgines més tristes i lamentables de la història universal com va ser l'holocaust del poble jueu. Dir que Hitler no va existir, o que els camps de concentració són un invent de la propaganda americana, és una cosa que ningú no es pot creure per molt que els grups neonazis s'esforcin inútilment a desmentir aquesta evidència.

Tots cometem errors, i cal reconèixer-ho, d'aquí la importància del sagrament de la Penitència, que ens ajuda a recordar els nostres pecats, reconèixer el mal comès i demanar perdó humilment. L'Església també ha comès errors en la seva història i tampoc no ha d'ocultar-los o negar-los. El papa Joan Pau II, en un gest sense precedents, amb motiu del Jubileu dels dos mil anys de cristianisme, va demanar públicament perdó pels errors de l'Església, i en altres moments ha demanat explícitament perdó als germans en la fe o d'altres confessions religioses per les actituds poc evangèliques que en algun mo-

ment pot haver practicat.

De la mateixa manera que moltes coses s'han fet malament, i s'han generat injustícies, odis, i destruccions de la naturalesa, hi ha moltes coses que els nostres avantpassats han fet bé, i que han generat societats de benestar, llibertat i progrés com la nostra i la de la majoria dels països de l'Europa Occidental. Enumerar la llista d'agraïments seria una cosa interminable, però si intentem trobar un element de cohesió i de cultura comuna entre els països europeus, aquest és el cristianisme. Una religió que ens ha educat en uns valors humans, en el respecte a la vida, a la llibertat de pensament, a la tolerància i a la solidaritat. Només hem de mirar altres països on dominen altres cultures religioses, en les quals s'autoritzen en ple segle XXI coses tan aberrants com càstigs corporals, lapidacions, ablacions de clitoris, obligació de portar vel, xador o *burka* a totes les dones...

La nostra moderna societat europea, de la qual ens sentim tan orgullosos, en les coses positives que conté, es deu en gran part a la influència del cristianisme i dels seus valors, que ha anat generant una manera de pensar i d'entendre la vida per part dels seus ciutadans. Negar les arrels i els orígens cristians del nostre continent és negar la història. I aquest error no es pot acceptar en una societat cultural i intel·lectualment avançada. És cert que n'hi ha molts que s'han proposat de fer-ho, perquè el cristianisme i l'Església sempre tindran enemics ferotges, però seria injust que aquests guanyessin la partida i acabessin imposant unes lleis i uns principis per a la Unió Europea que estiguin d'esquenes a tota la seva història, la seva cultura i el seu patrimoni, ple d'elements cristians.

Per això donem suport a totes les accions que la Convenció Cristiana per Europa està portant a terme perquè la futura constitució europea contingui referències explícites a les arrels cristianes del nostre continent, no és una falta de respecte a ningú, ni una negació de cap principi democràtic, tot al contrari, l'Església i els cristians han de ser els primers a defensar la democràcia i la llibertat, però el que no es pot acceptar és que s'esborri la història o que s'oculti la veritat.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, GIRONA; Guillem Ferrer, ILLES BALEARS; Jordi Curcó, LLEIDA; Marçal Sarrats, MADRID; Lluís Serra i Miriam Díez, ROMA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc i Roman Casanova, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@ibernet.com

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Victòria Camps, Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt i Montserrat Altamirano

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,

Gibraltar i Portugal: 80,60 €

Resta d'Europa: 146,74 €

Amèrica i Àfrica: 178,30 €

Àsia i Oceania: 243,82 €

LA TIRA

Per Pilarín

en primer pla

L'«ànima» cristiana del Vell Continent

■ L'Església demana que la futura constitució europea no exclogui les referències culturals ni religioses

Vivim moments decisius en la construcció de la nova Europa. Immersa plenament en la seva redefinició institucional afronta a curt termini una sèrie de reptes que marcaran el seu futur. El gran perill, però, continua sent l'obsessió per la unitat econòmica i fins i tot política, mentre que

el fet religiós es menysprea i margina. Si no volem que la nova unió estigui mancada «d'ànima», els grans valors de la fe cristiana sobre els quals s'ha constituït el Vell Continent han de ser ara el fonament sobre el qual es construeixi la «casa comuna europea».

El Papa segueix amb atenció i fins i tot amb passió el futur de la nova construcció europea.

En els darrers anys els seus discursos i intervencions sobre aquest tema s'han succeït amb certa periodicitat, tot i que no precisament per lloar la tasca realitzada fins ara. La seva invitació, però, no és al rebuig, perquè ha parlat de la unificació europea en termes positius, sinó a un compromís més gran. I és que la flagrant marginació que es dona del fet religiós, tant en la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea com en els treballs desenvolupats en el si de la convenció, constitueix avui dia una de les més grans preocupacions de Joan Pau II. El Pontífex sempre ha donat suport a la unitat d'Europa, no solament com a entitat econòmica i política, sinó sobretot com a realitat espiritual.

En un dels seus discursos al cos diplomàtic acreditat davant la Santa Seu, el papa Wojtyła va arremetre amb força contra l'amnèsia galopant que sembla colpejar els que han de construir les bases institucionals de la UE: «La marginació de les religions que han contribuït i que encara contribueixen a la cultura i a l'humanisme, de la qual Europa n'està legítimament orgullosa, em sembla que és, al mateix temps, una injustícia i un error de perspectiva. Reconèixer un fet històric innegable no significa en absolut ignorar tota l'exigèn-

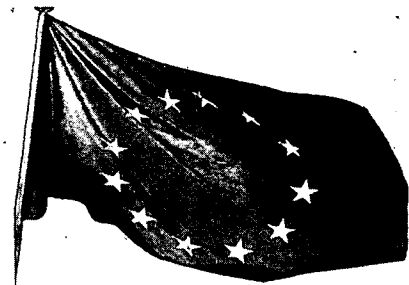
cia moderna a una justa laïcitat dels estats i, per tant, d'Europa!»

Amb declaracions d'aquesta mena, el Papa no pregonja ni de lluny un catolicisme polític, sinó que existeixin fonaments religiosos en la construcció de la nova Europa que permetin crear un espai lliure per a la raó política. Es tracta de reconèixer les pròpies arrels culturals i religioses, que agradi o no, formen part de la nostra història, i que al mateix temps han de contribuir al gran ideal d'una Europa unida i solidària. Com el mateix Joan Pau II ha manifestat en diferents ocasions, «cal reaccionar davant la temptació d'excloure l'aportació del cristianisme en la construcció de la

nova Europa, perquè restaria importants energies al procés de fundació eticocultural de la convivència civil al continent».

Una de les reaccions més contundents davant d'aquesta amenaça d'exclusió ha estat la de la Convenció de Cristians per Europa, celebrada a Barcelona del 6 al 8 de desembre del 2002. Es van donar cita cristians europeus amb vocació política amb l'objectiu d'unir esforços i presentar noves propostes en la construcció europea «aportant la visió cristiana de la persona i de l'ordre social».

El primer punt del manifest que s'ha elaborat com a resultat de la convenció recull amb claredat el missatge que ja s'ha fet arribar a la Convenció Europea: «La realitat cristiana és, a més d'arrel i base de la civilització europea, sense la qual els seus fonaments no tenen explicació ni sentit, una realitat comunitària, pública, viva i actuant, que ha de ser assumida com a tal en el futur Tractat constitucional Europeu i en els marcs jurídics que se'n puguin derivar.» El mateix Romano Prodi, president de la Comissió europea, ha donat el seu suport a aquesta iniciativa en assegurar públicament que «no es poden menysprear les tradicions culturals i religioses, en especial, la cristiana, que ha estat i és indispensable en la definició de la memòria i l'esperança futura d'Europa. A Europa, el futur del cristianisme va estretament lligat al dels reptes del continent, així com a les seves responsabilitats davant del món en aquest moment històric.» (S.G.)

La bandera d'Europa, un signe marià irrefutable

«Llavors aparegué en el cel un gran senyal prodigiós: una dona que tenia el sol per vestit, amb la lluna sota els peus, i duia al cap una corona de dotze estrelles» Ap 12,1

En aquest versicle de l'Apocalip-si troba sentit el disseny de la bandera de la Unió Europea. Els dotze estels—nombre que actualment no coincideix amb el nombre d'estats de la unió—sobre el fons blau—color marià per excel·lència—no fan dubtar al respecte. La bandera d'Europa no pot dissimular les seves arrels marcadament cristianes i, en aquest cas, marcadament catòliques.

El 1950, quan el Consell d'Europa va decidir buscar un símbol per a la naixent unitat europea, va organitzar un concurs d'idees per dotar-la de bandera. El dissenyador catòlic Arsène Heitz va presentar diversos projectes, entre ells el que finalment es convertiria en símbol de la UE. Com ell mateix explicaria més tard, la idea li va venir quan estava llegint la història de les aparicions de la Mare de Déu a la Rue du Bac de París, que avui és coneix com a Mare de Déu de la Medalla Miraculosa. Va concebre així els dotze estels en cercle sobre un fons blau, tal com representa la iconografia tradicional la Immaculada Concepció.

Arsène Heitz mai no va dubtar de qualificar «d'inspiració» el disseny que finalment va ser escollit pel Consell d'Europa. Fins al punt que va arribar a considerar providencial el fet que la bandera europea fos adoptada oficialment pels ministres europeus el dia 8 de desembre del 1955, festivitat de la Immaculada Concepció.

Formigoni: «Els orígens no s'inventen; es reconeixen»

Roberto Formigoni, president de la regió italiana de la Llombardia, una de les més florents del país, i membre eminent del moviment catòlic Comunió i Alliberament, en una de les ponències de la recent Convenció de Cristians per Europa parlava sense embuts sobre la necessitat i quasi «obligació» que té Europa de reconèixer les seves pròpies arrels:

«Hi ha quelcom d'irritant, a més de patètic, en la pretensió de donar fonament cultural i moral a la Unió Europea ignorant les arrels cristianes d'Europa. Prescindir de la realitat dels fets no és acceptable per res ni per ningú. La matriu cristiana del continent és un fet la presència de la qual és evident en els més diversos aspectes de la cultura europea, des de les llengües fins al paisatge, des de l'arquitectura fins al dret. Els orígens no s'inventen; es reconeixen.

En la història no hi ha fonaments de recanvi. Qui pre-

tengui construir prescindint d'aquests fonaments no és que construeixi sobre altres bases, sinó que simplement construirà sobre res. I és aquest el perill que avui afecta la Unió Europea. No és una qüestió de fe ni moral, sinó una simple qüestió de seny; és un criteri de validesa general. A més, em sorprendria i em preocuparia que algú teoritzés que la nació àrab es replanteja l'islam i en prescindeix, o que els Estats Units serien més autèntics si eliminessin de la seva memòria la cultura dels pares pelegrins o la de la frontera.

Com és evident, la pretensió ideològica d'eliminar els elements de la realitat que no quadren amb les pròpies idees ha estat el motor principal de la terrible seqüència de sanguinàries catàstrofes històriques que ha caracteritzat el segle xx recentment finalitzat. Això ha fet la nostra generació molt sensible al mínim «rentat de cara» de l'actitud ideològica.»

Pedro Júdez és un dels organitzadors de la Convenció Cristians per Europa

—Per què és tan important que la Constitució europea faci referència a les seves arrels cristianes?

—El projecte de tractat constitucional no es fa des del no-res, sinó que hi ha moltes referències a la tradició i a la història europees. El que és sorprenent és que es vulgui ometre tota referència a les arrels cristianes d'Europa, en un descarcat intent de canviar la història, com si el cristianisme no hagués tingut res a veure en el fet que Europa sigui el que és ara. Això és senzillament un intent de manipulació política.

—Què significaria la seva omisió?

—Des del punt de vista cristià la seva omisió no té gaire importància, perquè el cristianisme està molt acostumat a fer la seva tasca sense reconeixement explícit. Els cristians, com a cristians, no perden ni guanyen res. Són tots els ciutadans europeus, també els no cristians, els que perdrien una referència vital per conèixer el seu origen, i perdrien així un punt d'orientació per a la seva acció. Ja deia Prat de la Riba que, de tots els coneixements humans, els que influeixen d'una manera més directa i decisiva en la formació del criteri polític són els coneixements històrics. Per això els que no saben d'història acostumen a no tenir-ne, de criteri polític, o a tenir un criteri apriorístic que, per qualificar-lo d'una manera o altra, s'ha acabat dient-se filosòfic. Per això també els que tenen coneixements històrics equivocats orienten en una direcció errada el seu pensament polític. I d'aquí ve que els interessats a modificar la consciència d'un país s'esforcin a donar-li una història més o menys falsificada. La millor manera de fer dels europeus uns consumidors manejables és que no sàpiquen d'on vénen.

—Quins valors porta implícit aquest reconeixement de les arrels cristianes?

Pedro Júdez és un polític de raça... i un catòlic per adopció. I com que totes dues coses li han estat donades per «gràcia», intenta no caure en l'esquizofrènia de separar-les. És membre dels Equips de Pastoral de la Política i la Comunicació, de la Federació de Cristians de Catalunya, que té com una de les seves activitats l'estudi i anàlisi de la legislació i programes polítics, així com el suport a l'activitat dels polítics de diversos partits. És també soci fundador de l'Associació E-cristians i promotor de la Pregària per la Pau a Euskadi que té lloc a Barcelona, a la parròquia de Sant Agustí, des del novembre del 2000.

—Molts encara avui s'atreixen a dir que això de les arrels cristianes no és rellevant. N'hi ha que fins i tot asseguren que si hem de fer referència a les diferents arrels que ha tingut Europa, no hi hauria espai a la constitució...

—No són tantes, les arrels d'Europa. Tenim la cultura grega, l'organització romana, l'aportació jueva i islàmica, l'esperit del cristianisme, i les reaccions laicistes a la manca de fidelitat del cristianisme... Jo penso que el nou Tractat ha de fer justícia a totes, per no caure en la manipulació política.

—Per què hi ha tanta crítica davant d'una demanda que, en principi, és ben lícita?

—Jo no parlaria de licitud de la demanda, perquè el reconeixement de la pròpia identitat no pot ser petició de només un sector de la societat, encara que tingui tot el dret de mirar pels seus interessos particulars. Estem parlant de l'interès general europeu —que dirien els laicistes— o del bé comú —que diem els cristians. I m'alegra que comenci a haver-hi crítica, perquè fins ara hi havia senzillament silenci, segons la norma general de l'anticlericalisme d'arrel

Pedro Júdez (judez@e-cristians.net).

admetre és que els cristians del segle XXI, els que ens hem format en el Vaticà II, propugnem la llibertat religiosa i no la confessionalitat de l'Estat; però llibertat per tal que el fet religiós tingui també un

hauria tancat les seves fronteres amb pany i forrellat, com ho fa l'actual; no practicaria l'apartheid en versió capitalista que estem veient a les nostres ciutats; seria una societat més acollidora davant la necessitat dels immigrants. Però jo tinc la confiança que l'actual embadocament amb les pròpies joguines passarà, i que els europeus tornaran a obrir-se amb generositat i sacrifici a les necessitats dels altres, com van fer en el passat.

—És massa agosarat dir que la UE és també una concepció clarament cristiana? Schuman, De Gasperi i Adenauer pensaven en una Unió Europea marcada pels valors cristians?

—Bé, pel que sabem ells eren cristians coherents, vull dir que no es miraven el melic, ni tan sols l'espiritual. Tampoc no volien refer la cristiandat medieval, sinó posar les condicions per a una pau duradora a Europa. Això és cristià, ja que pels seus fruits els coneixeu, i perquè va ser un plantejament magnànim, que va mirar més enllà del seu petit interès nacional, i va oblidar les ferides de la guerra. També perquè va ser una cosa concreta: «Posem en comú la producció del carbó i l'acer...» El cristianisme té aquest gust pel concret i material, no és mai una cosa espiritualista o utòpica. Però ells sempre van veure la unió econòmica i d'interessos materials com un mitjà necessari, no com un fi en ella mateixa. No

crec que ells haguessin aprovat la nostra política agrària comuna, que en el fons significa no deixar que els països pobres ens puguin vendre l'única cosa en què són competitiu.

—Quina valoració fa de la Convenció Cristians per Europa?

—Jo crec que la missió de la Convenció de Cristians per Europa és sobretot la d'unir els cristians que poden influir en aquesta construcció, i fer-los veure que no estan sols ni aïllats. És un àmbit de trobada i reflexió, de recursos per a l'acció. Després, cadascú farà el que estigui al seu abast, sense ni tan sols haver d'estar d'acord amb els altres. Perquè, que el cristianisme sigui un àmbit de llibertat significa també que no és possible la uniformitat, i que la disciplina té poc èxit; això a alguns de nosaltres, especialment refractaris a tota mena d'imposicions, ens resulta molt atractiu.

—És forta la presència cristiana a la vida política europea?

—Jo diria que la presència cristiana a la vida política en general hi és, però de vegades com un llevat que ha perdut la seva vigoria per transformar la massa. No necessitem ser molts per influir, però potser sí necessitem ser més fidels.

—Quines altres iniciatives tenen previst per al futur?

—Això ha estat un primer pas. Han de venir altres reunions de la convenció, a diverses ciutats europees, que mantinguin el caliu. Mentrestant, el treball continua en xarxa, ja que la pràctica totalitat dels membres de la Convenció utilitzem el correu electrònic. L'e-mail de la convenció, info@eurocristians.org, està a disposició de tothom qui vulgui fer suggeriments o aportar noves idees en aquesta empresa que acabem d'encetar. (S.G.)

«L'omissió de les arrels cristianes a la Constitució europea seria una manipulació política»

—La discussió sobre els valors en un ambient relativista estem veient que no porta enlloc, i menys si fan referència al passat. Jo prefereixo parlar dels béns que dels valors. El model europeu és bo, i molt superior pels seus resultats a altres models on la persona no té drets innats, o la dona no és igual a l'home, o la gent no pot superar el seu destí, o els pobles no tenen dret a l'autodeterminació, o el governant és a la vegada el gran sacerdot... I resulta que tot això és genèticament cristià, i només continuarà operatiu si manté el vincle amb la saba originària. És el cristianisme qui ens diu que tots som fills de Déu i per tant iguals en dignitat; que els febles han de ser atesos; que la Història no està escrita, sinó que és fruit de la llibertat humana... Però el segle XX ha vist com els totalitarismes pagans oblidaven aquesta herència, i la substituïen pel culte a la raça, per la supervivència dels més forts, per l'imperi de la força sobre el Dret, etc.

cristiana, que intenta fer callar tot el que tingui a veure ni de lluny amb el cristianisme. Potser és el preu a pagar per tant de clericalisme com hi ha hagut també a Europa en el passat, però la reacció anticlerical ja comença a fer-se pesada. I ells mateixos poden sortir perdent: només en una cultura amarada de cristianisme com l'europea pot donar-se l'acceptació social de l'anticlericalisme o de l'ateisme. En qualsevol altra civilització, on no hi ha separació entre el poder espiritual i el polític, aquests senyors haurien estat depurats com a enemics de l'Estat.

Els laicistes pensen que la demanda sobre el reconeixement de les arrels cristianes d'Europa és una mostra de clericalisme, com si els cristians volguéssim la instauració d'una teocràcia o sospiréssim per la restauració de la cristiandat medieval. El problema és que ells estan ancorats en el segle XIX, potser igual que la minoria clerical que els dona la raó. El que no volen

espai en l'àmbit públic i en la construcció de la societat, i no només en la consciència individual.

—Faci una mica d'història... Quin paper ha tingut el cristianisme a Europa?

—Abans he parlat dels béns, però també cal reconèixer les marrades que hi ha hagut en el camí. És a Europa on podem estudiar més bé com s'ha anat desplegant en la història el concepte cristià de llibertat, i podem veure que aquest progrés no ha estat continu. El cristianisme és, políticament parlant, un àmbit de llibertat de pensament i d'acció. I moltes vegades no ha estat així en la pràctica de les persones i els grups cristians. Joan Pau II ha demanat perdó per aquest contratestimoni, que jo crec explica la reacció anticlerical o laicista. Però ara el problema és precisament que el cristianisme no està vivificant la consciència europea, i d'això tenim un exemple molt clar en el tracte legal que donem als estrangers. La verdadera Europa, la fidel a ella mateixa, no

Una Europa arrelada en el cristianisme

■ La Unió Europea actual va ser concebuda per polítics que no amagaven la seva fe

Europa no es pot entendre sense el cristianisme. Ni tan sols l'actual, tan secularitzada i buida de valors. La influència cultural i religiosa que el cristianisme ha aportat i continua aportant al Vell Continent és una cosa que arrela en la

profunditat de la seva concepció. Com deia el filòsof Xavier Zubiri, «Europa es construeix sobre la base de quatre fonaments: la filosofia grega, el dret romà, la religió cristiana i la ciència moderna». I per si això fos poc, la idea d'una Europa

unida i en pau, concretada després de la Segona Guerra Mundial en la CECA (Comunitat Europea del Carbó i del l'Acer), neix de la ment i del cor de tres grans polítics cristians moguts per la seva fe: Schuman, De Gasperi i Adenauer.

Ningú no ha dubtat mai de les arrels cristianes del continent europeu. És una cosa que forma part indiscutible de la seva història i que ni tan sols aquells que no es caracteritzen precisament per la seva adhesió a la fe cristiana gosen negar. En paraules de l'historiador Joan B. Culla i Clarà, que no destaca pels seus afalacs al cristianisme, «que el nostre continent posseeix profundes arrels cristianes i que aquestes són un dels seus ingredients constitutius, és una pura obvietat històrica». Ho podem comprovar en el paisatge, la llengua, l'arquitectura, la cultura i fins i tot en l'onomàstica de persones i llocs. La societat europea actual, agradi o no, està intensament impregnada d'allò cristià, en part perquè neix dels valors i fonaments del cristianisme.

El cristianisme constitueix aquesta ànima de la qual molts ara es volen desprendre, i sense la qual la nova construcció europea quedaria seriosament danyada. Com deia l'arquebisbe de Tarragona durant la seva intervenció a la Convenció de Cristians per Europa, «per la tradició i la cultura d'Europa el senyal distintiu ha estat sempre, i ho continua sent, la creu sobre el campanar de l'Església. Els campanars són part de la història i del present dels nostres pobles. Europa, no tant com a expressió geogràfica, sinó com a maduració històrica, és impensable sense el cristianisme».

La identitat cristiana d'Europa, això no obstant, no només forma part dels seus orígens, del seu rerefons cultural i religiós, sinó que alhora es troba en l'origen i inspiració del que avui anomenem Unió Europea. Com assegura l'escriptor i periodista Miguel Ángel Velasco, «cap historiador d'Europa digne d'aquest nom podrà arrabassar al catolicisme el copyright de la nova Europa unida». I és que encara que la

idea de la unificació del Vell Continent hagi estat molt recurrent al llarg dels segles, la primera realització concreta neix de l'afany i convicció de tres polítics animats per una profunda fe cristiana: el francès Robert Schuman —el procés de beatificació del qual està molt avançat— l'italià Alcide de Gasperi i l'alemany Konrad Adenauer. Aviat s'hi afegirien altres polítics, catòlics i no catòlics, però la inspiració i entusiasme inicials pertany als primers. La gran humanitat i experiència cristiana dels que han estat anomenats «pares de la UE» està més que documen-

Schuman, De Gasperi i Adenauer són considerats els «pares de la UE».

tada i en elles s'emmarca el seu desig d'unitat dels països europeus i la seva aspiració cap al bé comú.

La necessitat de substrat espiritual

Els bustos en marbre de Schuman, De Gasperi i Adenauer saluden cada setmana els eurodiputats que acudeixen al Parlament d'Estrasburg. En aquestes pedres descansa un somni de pau i unitat que avui perilla de perdre's ofegat per les idees d'un laïcisme totalitari.

Després de la terrible «devastació» causada per la Segona Guerra Mundial, l'Europa unida dissenyada per aquests tres polítics catòlics s'havia de construir

sobre els valors cristians. D'ells partia el convenciment que ni l'aspecte econòmic ni el militar serien suficients per reconstruir la pau, sinó que calia «una resistència espiritual capaç de suscitar el sentit de la responsabilitat, del sacrifici i del compromís». El mateix Jean Monnet, estret col·laborador de Schuman en tot el procés de reconstrucció europea,

ho descrivia amb aquestes paraules: «No unifiquem estats, unim persones. Europa no es farà de cop, ni amb una construcció de conjunt, es farà a través de realitzacions concretes si es crea primer i abans que res, una solidaritat de fet.»

Aquests tres cristians convençuts somiaven amb la millor manera de reconstruir una Europa ferida de mort per la guerra, amb una França i una Alemanya profundament enfrontades. Aquest somni va prendre inicialment forma concreta amb la creació de la CECA (Comunitat Europea del Carbó i l'Acer), primera ins-

trucció europea: reconciliació, solidaritat i pau.

Robert Schuman, Alcide De Gasperi i Konrad Adenauer van viure junts les primeres grans etapes de la construcció de la nova Europa. Es trobaven regularment i compartien els èxits i els fracassos d'un procés que encara avui està en construcció. Fruit d'aquesta experiència va néixer entre ells

una unió, una solidaritat i una estimació profunda, reflectida en els seus projectes com una cosa que ells mateixos eren capaços de viure els uns amb els altres i que avui perilla amb perdre's.

Reportatge: Samuel Gutiérrez

«Que la idea d'una Europa reconciliada, unida i forta sigui, a partir d'ara, la consigna per a les noves generacions desitjoses de servir una humanitat lliure de pors i d'odis i que, després de llargs processos de laceració, es torni a aprendre la fraternitat cristiana.»

Robert Schuman

JORNADES DE FORMACIÓ PERMANENT CEVRE

Inscripcions als cursets.
Cal fer la preinscripció a:

CEVRE, Pilar Claret
Pl. Urquinaona, 11, 2n 2a
08010 Barcelona
Tel. 933 024 367
Fax 934 123 882
A/e: cevre@infonegocio.com
Obert a la tarda de 16 a 20 h

8 de febrer del 2003 (de les 9.30 a les 18 h)

«VIDA CONSAGRADA Y EVANGELIZACIÓN EN LA IGLESIA ACTUAL»

Ponent: Juan Martín Velasco, sacerdot.

Lloc de la jornada: Casa d'exercicis Sant Ignasi (Carrasco i Formiguera, 32)

Preu: Inscripció a la jornada i dinar: 26 €

Nòmés inscripció a la jornada: 16 €

Preu d'un dinar 12 €

15 de març (de les 9.30 a les 19 h)

«MARC CULTURAL I TEOLÒGIC DE L'HINDUISME» «EL DINAMISME DE L'EXPERIÈNCIA ESPIRITUAL SEGONS L'HINDUISME»

Ponent: Xavier Melloni (s.j.)

«DESAFIAMENTS ACTUALS DEL DIÀLEG INTERRELIGIÓS»

Ponent: Francèsc Torredelfot (Associació Unesco)

Lloc del curset: Casa d'exercicis Sant Ignasi (Carrasco i Formiguera, 32)

Preu: Inscripció a la jornada i dinar: 26 €

Nòmés inscripció a la jornada: 16 €

Preu d'un dinar 12 €

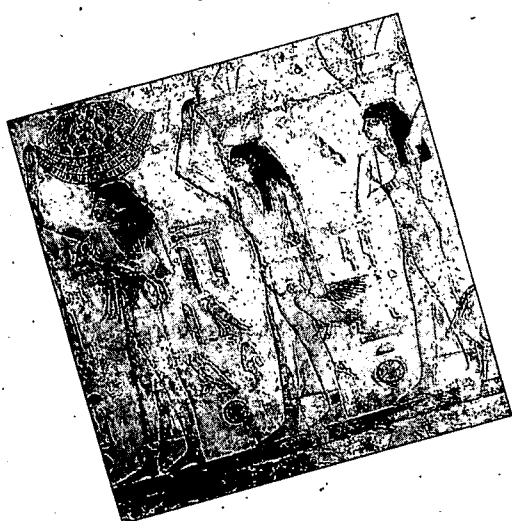
AVANÇAMENT DE LA PROGRAMACIÓ PER AL 2003

Egipte i creuer pel Nil

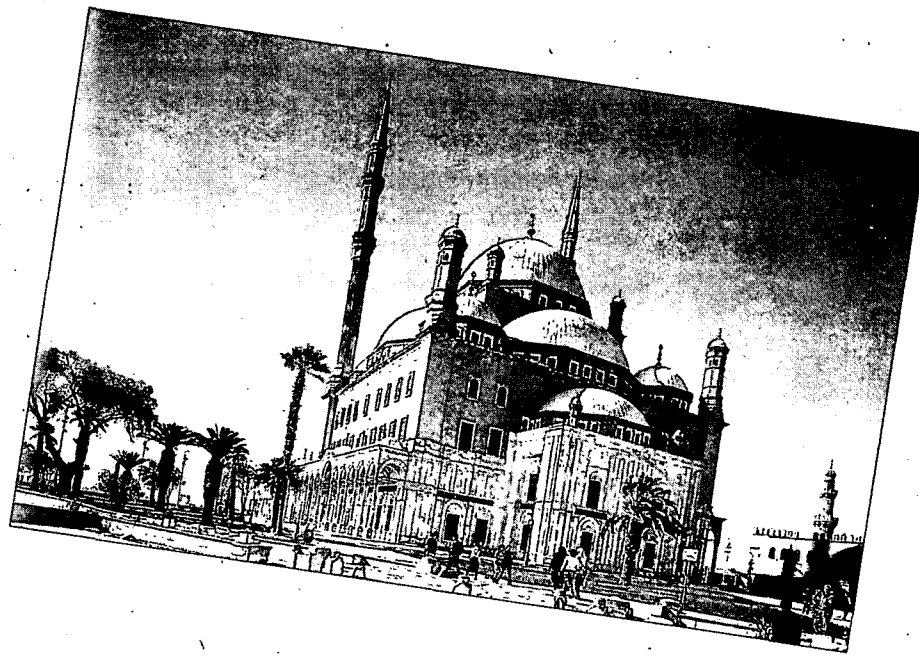
del passat faraònic al cristianisme primitiu

del 24 de febrer al 7 de març del 2003

VISITES:

- El Caire
- El Minià
- Tell-el-Amarna
- Memfis
- Sakara
- Gizeh
- Tebes
- Luxor
- Karnak
- Monestir de Sant Simeó
- Esna
- Udfu
- Kom Ombo
- Aswan
- Abu Simbel

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

G.C. 612

DEMANEU INFORMACIÓ A: AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona, Tel. 934 092 700 - Fax 934 092 701

Vaticà

església en el món

El Papa ordena dotze bisbes, entre ells un espanyol

■ La meitat són religiosos i quatre d'ells, italians

ROMA.— El Papa va ordenar dotze bisbes de nou països diferents en una solemne celebració que va tenir lloc el dia de l'Epifania del Senyor, jornada dedicada habitualment a les ordenacions episcopals.

Joan Pau II va demanar als nous consagrats que siguin «llum per tal d'orientar el camí de les nacions sobre les quals pesen tenebres i boira», i els va especificar que han de ser fidels a la tradició catòlica i compromesos amb l'ecumenisme. Els nous bisbes són italians (4) i de Benín, Corea del Sud, Eslovàquia, l'Iraq, Irlanda, Vietnam, Ucraïna i un de l'Estat espanyol, Pedro López Quintana.

Entre els ordenats hi ha uns quants càrrecs curials significatius, com ara Mons. Angelo Amato, salesià, nou secretari de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, així com Brian Farrell, Legionari de Crist i nou secretari del Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat entre els Cristians.

El moment més simbòlic de la cerimònia va ser la imposició de mans sobre cada nou bisbe i el lliurament dels signes que distingeixen el ministeri episcopal, és a dir: l'anell, signe de fidelitat; la mitra, senyal de santedat i el bàcul de pastor, senyal del servei a la comunitat.

Durant el res de l'Angelus, després de la cerimònia de les ordenacions, el Papa va fer referència a la festa dels Tres Reis dient que «subratlla la vocació universal i missionera de l'Església, cridada a difondre arreu del món la llum de la Bona Notícia, font de vida i de renovació per a cada persona i per a tota la humanitat». El Papa es va unir a les Esglésies de ritus oriental, catòliques i ortodoxes, que el 7 de gener van celebrar el Nadal.

Per cloure les celebracions de l'Epifania, i com és habitual des de fa 18 anys, el Papa va rebre la salutació d'una cavalcada festiva amb els Tres Reis i la Beffana, una fada vella i bona que reparteix caramels als infants bons i carbó als trapelles.

Miriam Díez Bosch

Qui són els nous bisbes?

1. Pedro López Quintana, nascut a Barbastre, del clergat de l'arxidiòcesi de Santiago de Compostel·la. Nascut el 27 de juliol del 1953, va ser ordenat prevere el 15 de juny del 1980. Fins ara era assessor per als afers generals a la Secretaria d'Estat (considerat el número 3 de la Secretaria d'Estat) i el 12 de desembre va ser escollit arquebisbe titular d'Agropoli i nomenat nunci apostòlic a l'Índia i el Nepal.
2. Paul Tschang In-nam, del clergat diocesà de Ch'ongju (Corea). Va néixer el 30 de octubre del 1949, i va ser ordenat prevere el 17 del desembre del 1976. Des del 19 d'octubre del 2002 és arquebisbe titular d'Amanzia i nunci apostòlic a Bangla Desh.
3. Celestino Migliore, de la diòcesi de Cuneo (Itàlia). Va néixer l'1 de juliol del 1952, va ser ordenat prevere 25 de juny del 1977. El 30 d'octubre del 2002 va ser escollit bisbe titular de Canosa i és l'observador permanent de la Santa Seu davant de les Nacions Unides.
4. Pierre Nguyen Van Tot, del clergat de la diòcesi vietnamita de Phú Cuong. Nascut el 15 d'abril de 1949, va ser ordenat prevere el 24 de març del 1974. És arquebisbe de Rusticana i nunci apostòlic a Benín i al Togo des del 25 de novembre de l'any passat.
5. Angelo Amato, de la Societat Salesiana de sant Joan Bosco. Va néixer el 8 de juny del 1938, va ser ordenat prevere el 22 de desembre del 1967. Escollit arquebisbe titular de Sily i nomenat secretari de la Congregació per a la Doctrina de la Fe el 19 de desembre del 2002.
6. Calogero La Piana, també salesià. Nascut el 27 de gener del 1952, va ser ordenat prevere el 8 d'agost del 1981. Escollit arquebisbe de Mazara del Vallo (Itàlia) el 15 de novembre del 2002.
7. René-Marie Ehuzu, de la Congregació de Jesús i Maria (Eudistes). Va néixer el 12 d'abril del 1944 i va ser ordenat prevere el 30 de setembre del 1972. El 25 de novembre va ser nomenat bisbe d'Abomey, Benín.
8. Ján Babjak, jesuïta. Va néixer el 28 d'octubre del 1953, i va ser ordenat prevere l'11 de juny del 1978. L'11 de desembre del 2002 va ser escollit bisbe de l'eparquia de Presov, a Eslovàquia.
9. Andraos Abouna, del clergat de l'eparquia patriarcal de Bagdad (Iraq). Nascut el 23 de març del 1943, va ser ordenat prevere el 5 de juny del 1966. Va ser escollit bisbe auxiliar de Zenobia dels Caldeus i nomenat auxiliar del patriarcat de Babilònia dels Caldeus (Iraq) el 6 de novembre del 2002.
10. Milan Šasić, de la Congregació de la Missió. Va néixer el 17 de setembre del 1952, va ser ordenat prevere el 6 de juny del 1976. Escollit bisbe titular de Bonònia i nomenat administrador apostòlic *ad nutum Sanctae Sedis* de l'eparquia de Mukacheve (Ucraïna) el 12 de novembre del 2002.
11. Giuseppe Nazzaro, de l'Orde dels Frares Menors. Va néixer el 22 de desembre de 1937, va ser ordenat prevere el 29 de juny del 1965. Escollit bisbe titular de Forma i nomenat vicari apostòlic d'Alep dels Llatins (Síria) el 21 de novembre del 2002.
12. Brian Farrell, dels Legionaris de Crist. Va néixer el 8 de febrer del 1944, va ser ordenat prevere el 26 de novembre del 1969. El 19 de desembre passat va ser escollit bisbe titular d'Abitine i nomenat secretari del Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat dels Cristians.

GRAN BRETAGNYA

Un convertit anglicà, nou bisbe auxiliar de Westminster

LONDRES.— L'arxidiòcesi anglesa de Westminster compta amb dos nous bisbes auxiliars, un dels quals, Fr. Alan Hopes era un pastor anglicà que es va convertir al catolicisme el 1994. L'altre nou bisbe és l'expert en ecumenisme Fr. Bernard Longley, fins ara assistent general a la Secretaria de la Conferència Episcopal d'Anglaterra i Gal·les. Alan Hopes va ser ordenat pastor anglicà a la catedral de Sant Pau

el 1968. El 1994 es va convertir al catolicisme i un any més tard va ser ordenat sacerdot catòlic pel cardenal Basil Hume. L'arquebisbe de Westminster, el cardenal Cormac Murphy O'Connor, ha declarat el seu agraïment al Papa per aquests dos nomenaments, que seran decisius per reactivar la pastoral a l'arxidiòcesi, la més important de la Gran Bretanya. (M.D.B.)

160 anys de Jornades Mundials de la Infància Missionera

ROMA.— El dia de l'Epifania coincideix amb la Jornada Mundial de la Infància Missionera, que enguany ha arribat al seu 160è aniversari. El sentit d'aquesta jornada és que els infants de tot el món ajudin els nens i nenes de països de missió. La Jornada també vol desvetllar la consciència missionera i la comunió tant material com espiritual amb els seus coetanis d'arreu del món, especialment de les regions i de les esglésies més pobres.

Segons el secretari general de la Infància Missionera, Patrick Byrne, «es diu que tots els infants del món són fills de Déu, però no tots són conscients d'aquesta realitat. Nosaltres els hem de revelar l'amor de Jesús amb el testimoni de la nostra vida», ha dit a l'agència missionera Fides, que ha anunciat la història de les missions en imatges, consultable a la seva pàgina web: www.fides.org. L'Obra per a la Infància Missionera està difosa a 115 països i finança anualment programes educatius, especialment a Àfrica però també a Europa. (M.D.B.)

El 2002 van morir assassinats 25 missioners

Mons. Duarte va ser assassinat el 16 de març del 2002.

ROMA.— Un bisbe, divuit sacerdots, religiosos, seminaristes i laics consagrats van perdre la vida de forma violenta l'any passat: 25 testimonis de la fe figuren en el «martirologi» de l'any 2002 elaborat per l'agència Fides. En aquest llistat s'inclou tot el personal eclesial mort violentament o que «va sacrificar la seva vida conscient del risc que corria, per no abandonar el qui li havia estat confiat: ells són els «màrtirs de la caritat», segons l'expressió de Joan Pau II». Destaca el «martirologi» de Colòmbia, on van ser assassinats un bisbe (Mons. Isasías Duarte), set sacerdots, una religiosa i un seminarista.

Catorze testimonis de Crist morts l'any passat a Amèrica, deu a Àfrica i un a Àsia: «Som com moltes estrelles en aquesta constel·lació, que il·luminen les tenebres i la nit de l'odi, de la violència, de la rancúnia i alhora constitueixen un punt de referència, un testimoni viu del que significa estimar Crist fins a donar la vida per Ell», diu el cardenal Crescenzo Sepe, prefecte de la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles. I afegeix: «Quantes comunitats, encara avui, han d'afrontar dificultats enormes per anunciar amb llibertat i amb generositat el missatge del Senyor. Però estem segurs que d'aquesta llavor l'Església arrela en benefici de tots.» (Zenit)

Mons. Rino Fisichella, bisbe auxiliar de Roma

«No podem tancar-nos en la fe com si fos un fet privat»

Mons. Rino Fisichella és bisbe auxiliar de la diòcesi de Roma i rector magnífic de la Pontificia Universitat Lateranense. Ha escrit disset llibres en diverses llengües i ha publicat més d'un centenar d'articles en revistes científiques d'àmbit internacional. Una de les seves darreres obres es titula *Cuando la fe piensa*. Mons. Fisichella anima a viure la fe en el tercer mil·lenni de manera optimista i subratlla la importància d'un testimoni coherent.

—Està disposada la societat a obrir-se al missatge salvífic de Crist?

—Bé, almenys crec que l'home i la dona d'avui no tenen por d'obrir-se al missatge de Crist. No obstant això, jo crec que el gran problema el trobem a l'hora de presentar a l'home d'avui, en un llenguatge que entengui, aquest missatge. El llenguatge és un dels elements fonamentals en la comunicació de l'Evangeli. Inevitablement som cridats a un gran repte, que és el de com pot l'Evangeli, en el context cultural contemporani, donar respostes a la sensibilitat i als problemes d'avui.

—Davant d'aquest repte, és optimista?

—Jo crec que, si som realistes, tenim

motius a la nostra cultura actual per estar alegres i també per estar amoïnats. No obstant això, la preocupació no ha de portar-nos a la tristesa. La preocupació ha de dur-nos a assumir responsabilitats.

Hem d'estar alegres perquè realment hi ha joves interessats en Jesucrist. Jo puc parlar, per exemple, de les meves dues darreres experiències a Roma i a Toronto, durant les Jornades Mundials de la Joventut del 2000 i del 2002 respectivament. Allà hi havia joves entusiastes de Jesucrist, persones que han decidit viure la fe. Això és un motiu d'esperança i d'alegria.

D'altra banda, certament, hem de preocupar-nos perquè molts aspectes de la cultura d'avui tendeixen a aïllar la perso-

na. Hi ha una tendència a deixar a fora la dimensió més important, la que dona sentit a la vida. Es viu una vida sense fonament, una vida que no es pregunta res.

—No hi ha també una tendència a viure la fe com un fet privat?

—Això és una cosa que la cultura moderna tendeix a fer. La cultura d'avui vol convertir la religió en un acte privat. Això és molt perillós perquè per definició la fe del cristià és comunitària i pública. Nosaltres professem un fet personal. No podem tancar-nos en la fe com si fos un fet privat. La professió de fe mai no es fa en privat i la fe no és tant una situació de realització de la pròpia vida com un anunci que ve de Jesucrist. La fe és la trobada amb Crist i el desig de comunicar-ho als altres. L'experiència de Jesucrist dura tota la vida, no és una experiència d'un moment.

La fe és una acció pública, mai no podem pensar en el cristianisme com en una dimensió privada. El cristianisme té una dimensió comunitària, que és l'Església, i l'Església és una realitat pública. El cristià ha de donar testimoni públic en la societat en tots els seus àmbits: polític, civil, cultural... tota la societat ha d'estar inspirada, amarada per la fe del cristià.

—El testimoni cristià ha de veure's sota una llum nova?

—Pau VI deia que l'home d'avui escolta més el testimoni que el mestre. La vida cristiana és testimoni i testimoni coherent. Sempre ens trobem en aquesta tensió de viure la fe i les contradiccions de la vida. El testimoni és importantíssim i a partir del Concili Vaticà II hi ha hagut una gran recuperació del testimoni.

—Algunes persones confonen la radicalitat del testimoni amb el fonamentalisme...

—El cristianisme mai no podrà ser fonamentalista perquè és la religió no del llibre, sinó de la Paraula. És una Paraula que traspua vida. El fonamentalisme és possible en la mesura que s'aferra al llibre, a la lletra, s'aferra a l'escriptura i es limita a aplicar allò que està escrit. El cristianisme no viu només de l'escriptura, viu de la tradició viva, del fet que l'escriptura s'ha fet vida en la comunitat cristiana.

La radicalitat implica seguir Crist dei-

Mons. Fisichella en una intervenció a la Universitat Catòlica Sant Antoni de Múrcia.

xant algunes coses i això és difícil, però la radicalitat és la realització de l'existència, del sentit de la vida. La radicalitat és un anunci que ve d'un ideal de vida que ha de ser perseguit. No crec que hi hagi el perill de caure en el fonamentalisme mentre el cristianisme sigui realment cristianisme. No obstant això, se'n exigeix un testimoni de gran radicalitat perquè en l'Evangeli Jesucrist és radical. Déu és radical perquè es dona completament a la humanitat i l'home ha de respondre-hi en la mateixa mesura.

—A més de la radicalitat, què més s'exigeix als cristians?

—Creure en Jesucrist per transformar el món; transmetre un missatge d'esperança, de salvació als homes i dones d'avui. Tenim el gran repte de trobar el fonament unitari entre la cultura i l'Evangeli. Tenim la necessitat que el cristià sigui sal de la terra i llum del món. Es tracta de transmetre aquest Jesucrist, en el qual confiïm, com a salvador del món. Cal transmetre el seu missatge i no el nostre, ple de contradiccions. Jesucrist és l'únic que dona sentit a la vida de l'home, l'ajuda a sortir de la tristesa, del patiment, l'ensenya a viure l'amor...

Rosa María Jané Chueca

BULGÀRIA

Avança la construcció d'una nova catedral

SOFIA.— Continuen a Sofia, la capital de Bulgària, les obres per a la nova catedral catòlica, dedicada a sant Josep. El nou temple s'erigeix en el mateix lloc on alçava l'antiga catedral, destruïda pels bombardejos durant la Segona Guerra Mundial. Si les tasques de construcció continuen al ritme actual, és possible que la catedral estigui acabada per celebrar el Nadal d'enguany. La construcció de l'es-

glésia s'ha pogut portar a terme gràcies al suport dels fidels locals, de la Conferència Episcopal dels Estats Units i de Kirche in Not. La visita del Papa a Bulgària, el maig del 2002, va donar una alenada decisiva a les tasques de construcció. El mateix dia de l'arribada del Papa, el 23 de maig, el govern havia donat la seva aprovació per a la construcció de la nova catedral al centre històric de la ciutat. (N.E.)

Tibidabo us informa

1. Festa de Sant Joan Bosco

El Temple del Sagrat Cor de Jesús fou profetitzat per Sant Joan Bosco el dia 5 de maig de 1886 a la Basílica de la Mercè de Barcelona. El dia 2 de febrer en les diverses eucaristies es recordarà la seva festivitat que és el dia 31 de gener.

2. Peregrinacions i viatges

- * De Tarraco a Tarragona. Dissabte, 22 de març 2003.
- * Xipre i Grècia. Del 17 al 23 de maig 2003.
- * La Nova Girona. Exposició Floral. Dissabte, 10 de maig 2003.
- * Moscou-Sant Petesburgo. 19 al 26 de setembre 2003.
- * Sitges romàntica. Dissabte, 18 d'octubre 2003.

3. tibitour

Amb ocasió del Centenari del Temple del Tibidabo us invitem a una visita religiosa-cultural per conèixer el Temple, la seva història, l'esperit que l'impulsa, disfrutar del paisatge de Barcelona, el seu entorn i gaudir —gratuitament— de les instal·lacions lúdiques del Parc d'Atraccions.

4. Il·luminació Temple del Tibidabo

¿Vols que el Temple del Tibidabo estigui cada nit il·luminat amb motiu del Centenari? Subscriu-te. Una hora de llum val 12 euros. Amb la col·laboració de tots el Tibidabo podrà brillar cada nit.

5. Adoració Perpètua del Tibidabo

En el Temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo es fa adoració davant del Santíssim Sagrament exposat dia i nit sense interrupció.

- * Adoració Diurna. Des de les 8 del matí a les 23 hores.
- * Adoració Nocturna. De les 23 hores fins a les 6 del matí.

Us invitem a participar-hi una hora al mes.

Truqueu-nos per informació al telèfon: 93 417 56 86

Itàlia

Els dominics reiteren la seva preocupació davant d'un atac preventiu a l'Iraq

■ Ho assenjala un informe publicat a finals de l'any 2002

ROMA.— Pau, drets humans, pena de mort i islam són els temes tractats per la Comissió Justícia i Pau dels dominics que treballa a la seu de les Nacions Unides a Ginebra. Així ho recull un informe que s'ha donat a conèixer a finals del 2002, en què es documenta l'àmplia tasca duta a terme en els darrers dotze mesos.

Pel que fa a l'Iraq, juntament amb els franciscans i amb diverses organitzacions humanitàries s'ha denunciat l'efecte de les sancions en les condicions de vida dels sectors més febles de la població, sobretot les dones i els infants. «En l'informe presentat s'ha expressat una greu preocupació per qualsevol possible intervenció militar, inclòs l'atac preventiu, que podria destruir encara més una societat i causar un efecte catastròfic en les dones i els infants, i comprometre tota esperança d'una pau justa i definitiva a la regió», assenyalen els dominics.

L'informe posa en relleu especialment que una gran part de la feina de sensibilit-

Els dominics denuncien l'efecte de l'embargament econòmic en les condicions de vida dels més febles, sobretot les dones.

zació, pel que fa a l'Àsia (el Pakistan, l'Afganistan i l'Iraq), s'ha realitzat en contacte estret amb Franciscans Internacional, l'organització de frares menors que s'ocupa de les mateixes temàtiques de justícia i pau en l'àmbit de les institucions internacionals.

Pel que fa a la pena de mort, «els dominics de Justícia i Pau —es llegeix en l'informe— continuaran treballant a tots

els nivells per a la seva abolició arreu del món». Relleu particular ha tingut al respecte la mobilització promoguda per tractar d'impedir l'execució de Javier Suárez Medina, que va tenir lloc el 14 d'agost a la presó nord-americana de Huntsville (Texas). Sobre el Pakistan, els dominics han denunciat el manteniment de la política de discriminació contra els cristians. (VID)

SUDAN

Mons. Mazzolari alerta sobre una nova catàstrofe humanitària

RUMBEK.— Mons. Cesare Mazzolari, bisbe catòlic de Rumbek, ha llençat una crida d'alerta davant de la possible catàstrofe que podria tenir lloc a causa de la sequera i de la guerra. El bisbe és al capdavant d'una diòcesi de quatre milions de persones que viuen en condicions molt dures a causa de la guerra que pateixen des del 1983. Mons. Mazzolari ha demanat l'inici d'una reconciliació nacional i ha mostrat el desig que l'acord «no s'estableixi tan sols sobre interessos purament econòmics», sinó que es tinguin en compte les necessitats de la gent. (Misna)

RÚSSIA

El govern considera els catòlics com una «amença»

MOSCOU.— Representants del govern rus han presentat un informe titulat *Avaluació d'amenaques a la seguretat nacional relacionades amb l'extremisme religiós*, segons el qual l'Església catòlica apareix com «l'amenaça número u». L'informe identifica l'Església catòlica i altres «confessions estrangeres» com una amenaça potencial a la seguretat nacional i impulsa l'aplicació d'una llei de supervisió de les activitats religioses. El document assenjala que «una actitud irrespectuosa envers confessions tradicionals russes incrementa l'extremisme religiós» i que això «prepara el terreny per a l'odi religiós i accions antisocials sobre raons religioses que, alhora, afecten les relacions entre els estats». El text també exigeix l'aplicació d'una llei per reforçar el control de les organitzacions religioses. (ACI)

VENEÇUELA

L'Església demana el compromís dels catòlics davant la crisi

CARACAS.— Els dos bisbes que han protagonitzat els canvis episcopals més recents al país han cridat els catòlics a comprometre's eficaçment en la solució de la crisi que afecta la nació. Mons. Joaquín Morón, bisbe d'Acarigua-Araure, ha assegurat que tots els veneçolans han de confiar en la solució dels problemes i que per això treballarà a la seva diòcesi a favor de la conscienciació i la distribució de responsabilitats. En aquest sentit, ha reconegut que l'Església ha d'exercir un paper encara més actiu.

Per la seva banda, Mons. Jesús Zárraga, bisbe de San Carlos, ha dit que els veneçolans han de recordar les paraules del Papa sobre la crisi política del país: «Primer cal obrir el cor i les orelles per escoltar aquest missatge. Es tracta d'una crida oportuna i urgent que ha de ser escoltada i ha de ser posada en pràctica. És un missatge oportú i necessari on es parla d'obrir camí a la pau que es construeix amb el respecte a les llibertats i als drets humans.» Segons el bisbe, «en aquesta situació de tensió, radicalisme i fanatisme (...) hi ha una veu nacional que demana pau, justícia i llibertat». El repte per a aquest any, explica Mons. Zárraga, és la reconciliació nacional i una responsabilitat més gran dels que han de prendre grans decisions. (ACI)

FRANÇA

Els bisbes demanen no oblidar Terra Santa

PARÍS.— «No ens oblidem de Terra Santa» és el títol del missatge que ha dirigit als catòlics de França la delegació de bisbes que va visitar Terra Santa del 27 de desembre al 2 de gener. Els prelatos conviden a ser especialment solidaris amb els membres de l'Església que peregrina als Sants Llocs: «Els nostres germans cristians i tots els que viuen a Terra Santa tenen necessitat de ser visitats i de sentir l'afecte i la preocupació enmig de les seves dificultats.» El missatge convida els joves «a donar un o dos anys de la seva vida en projectes de cooperació». (N.E.)

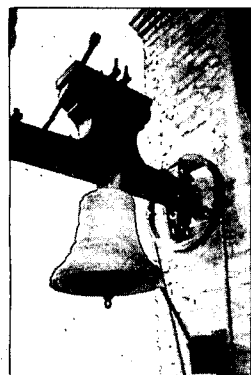
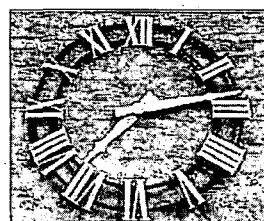
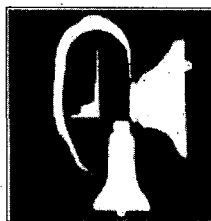
COSTA D'IVORI

Continuen els saquejos

ABIDJAN.— Els rebels que actuen a l'oest de Costa d'Ivori continuen saquejant i provocant la destrucció. Més que rebels són delinqüents que assalten les poblacions civils i que no han respectat les missions. Al nord, controlat pel Moviment Patriòtic de Costa d'Ivori, la situació és més tranquil·la.

Els salesians de Korhogo han informat que en aquella zona «la treva regeix i la situació és calmada. Manquen els serveis públics perquè els treballadors estatals han fugit. Les escoles estan tancades, els hospitals funcionen de manera molt reduïda, moltes persones han perdut

la feina». Per això, les famílies passen per greus dificultats econòmiques i fan un gran esforç per aconseguir aliments. «La Unicef i el Programa Alimentari Mundial han enviat una mica d'ajuda, però les comandes són moltes», expliquen els missioners, «nosaltres, els salesians, fem algunes activitats d'ensenyament a 700 infants, atès que les escoles resten tancades. Hem aconseguit, gràcies a Déu, celebrar tranquil·lament el Nadal. Malauradament no hem pogut celebrar la vetlla de la Nativitat per l'estat de setge i la presència de rebels armats a les esglésies». (Fides)

CONSULTEU-NOS:

961 269 191- FAX: 961 268 347

2001@servicam.com

- CAMPANES
- SOLDADURES
- JOUS DE FUSTA
- ELECTRIFICACIÓ DE CAMPANES
- RELLOTGES TORRE

- REFOSA
- RESTAURACIÓ
- ELECTROMARTELLS
- AUTOMATITZACIÓ

2001 TÈCNICA I ARTESANIA

Espanya

Mor Mons. Antonio Palenzuela

SEGÒVIA.— El 8 de gener moria a Segòvia el bisbe emèrit d'aquesta diòcesi castellana, Mons. Antonio Palenzuela. En-

tre febrer del 1970 i juliol del 1995 va regir la diòcesi de Segòvia. Nascut a Valladolid el 1919, va rebre l'ordenació sacerdotal a Madrid el 1945. A la diòcesi de Madrid va ser rector, capellà de religioses, pre-

fecte d'estudis i professor del Seminari hispanoamericà i del Seminari conciliar de Madrid. Entre el 1954 i 1957 va ser canonge de la catedral de Bilbao i entre el 1967 i el 1969 vicerector de l'església nacional espanyola de Sant Jaume i Montserrat a Roma. Va rebre l'ordenació episcopal el febrer del 1970. Entre el 1984 i el 1993 va ser president de la Comissió Episcopal per a la Doctrina de la Fe de la Conferència Episcopal Espanyola. Va ser membre de les Comissions Episcopals de Seminaris i Universitats i Ensenyament i Catequesi. Era llicenciat en Filosofia i en Teologia. Va escriure el llibre *Los sacramentos de la Iglesia* i nombrosos articles en revistes especialitzades. (C.C.)

Bonifacia Rodríguez Castro, camí de la santedat

BARCELONA.— El Papa ha promulgat el decret que reconeix com a miraculosa la guarició d'Esteban Vega Pardo, atribuïda a la intercessió de Bonifacia Rodríguez Castro, fundadora de les Serventes de Sant Josep. Aquest important pas obre les portes per a la seva ja propera beatificació.

El guariment d'Esteban Vega va tenir lloc a Barcelona el 1994. El 19 de juny del 2002 la consulta mèdica de la Congregació dels Sants va acceptar la inexplicabilitat de la curació i el 12 de novembre el congrés de teòlegs la va reconèixer com a miraculosa. Aquest reconeixement va ser confirmat en la congregació de cardenals i bisbes el 10 de desembre passat. Finalment, el 20 de desembre el Papa va declarar que es tracta d'un miracle.

Bonifacia Rodríguez neix a Salamanca el 1837 i mor a Zamora el 1905. En morir ens deixa el testimoni del seu fidel seguiment de Jesús en el misteri de la vida amagada de Natxaret i un camí d'espiritualitat, centrat en la santificació, agerma-

Bonifacia Rodríguez va fundar les Serventes de Sant Josep.

nat, amb la pregària en la senzillesa de la vida ordinària i quotidiana.

Funda a Salamanca, juntament amb Francisco Javier Butiña, s.j., la congregació de Serventes de Sant Josep el 1874. La finalitat apostòlica més important amb què neix el nou institut és la d'aïllar en les seves cases-taller de Natxaret les dones pobres que no tenen feina, amb l'objectiu d'ensenyar-los un ofici i preparar-les per ser treballadores cristianes. En el seu taller de Zamora, Bonifacia esdevé mare i mestra de noies treballadores pobres.

Rebutjada per la comunitat que ella mateixa havia fundat a Salamanca, Boni-

Almeria prepara la canonització del pare Rubio

La diòcesi d'Almeria prepara ja un programa d'actes i pelegrinatge amb motiu de la propera canonització del pare Rubio. Serà a la primavera, coincidint amb la visita a Espanya del Papa, quan el religiós jesuïta serà canonitzat juntament amb diversos sants espanyols. A més de la devoció a l'eucaristia, el pare Rubio va portar a terme el seu apostolat entre els més pobres. Va aconseguir aixecar el monument al Sagrat Cor de Jesús en el Cerro de los Angeles (Madrid). Va morir el 1929 i va ser beatificat per Joan Pau II el 1983. (Odissr)

facia coneix en la seva vida d'exclusió la marginació, la persecució i la calúnnia. La seva única resposta és el silenci, el perdó i un pur amor fratern. La seva gran humilitat, paciència i fortalesa la fan semblar a Jesús en el misteri de la seva passió. El carisma i espiritualitat de Bonifacia, plens d'actualitat en la seva època, continuen amb plena actualitat en la nostra, quan amb tanta freqüència la feina deshumanitza l'home i, sobretot, la dona, tot fent-los esclaus i esclaves en lloc de fills i filles de Déu.

Victoria López Luaces, s.s.j.

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 178,30 €** ☐
Àsia i Oceania: 243,82 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjuntó xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
 Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

La UCAM proposa plantar l'arbre de la pau

MÚRCIA.— El Centre de Voluntariat de la Universitat Catòlica Sant Antoni de Múrcia (UCAM) ha convocat ambaixadors a Espanya de 105 països perquè participin en la plantada d'una olivera procedent de Jerusalem, com a signe de pau en el món. Aquest acte simbòlic tindrà lloc l'1 de març. A més, les ambaixades aportaran un quilo de terra del seu país perquè l'arbre arrela a totes les nacions. Adobar el terreny per la pau és la pretensió dels components del Centre de Voluntariat de la UCAM, organitzador d'aquesta sembra de l'arbre

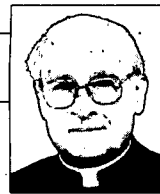
de la pau, que s'inscriu en la III Mostra de Caritat i Voluntariat. Entre el 17 de febrer i el 2 de març es portaran a terme diverses activitats al voltant d'aquestes qüestions. A més, en el passeig Alfons X de la capital murciana es portarà a terme simultàniament la segona edició de la fira en què exposen la seva tasca les principals ONG que actuen en aquest àmbit. La mostra pretén ser un lloc de trobada de totes les persones i associacions que treballen en l'àmbit de l'acció caritativa, social i voluntariat. (C.C.)

Trobades de pregària per a joves

OVIEDO.— La revista diocesana *Esta Hora* informa que la vicaria de Joventut i la Delegació diocesana de Pastoral Juvenil d'Oviedo han programat setze trobades juvenils de pregària a Oviedo i Gijón. Es convoca tots els joves cristians al voltant de la figura de Maria. «Feu el que Ell us digui» és el lema inspirador d'aquestes trobades presidides per l'arquebisbe d'Oviedo, Carlos Osoro. Les reflexions seran sobre expressions contingudes al *Ave Maria*. Al final de cada sessió de pregària,

l'arquebisbe mantindrà un col·loqui amb els joves sobre temes d'actualitat. L'estructura d'aquestes trobades, els primers i segons dilluns de mes, comprendrà la meditació personal sobre un salm i un text bíblic, una catequesi sobre el tema tractat pel prelat asturià, temps de silenci, cants, pregària del *Parenostre* i gestos de pau, per finalitzar amb la benedicció del Santíssim. Destaca de manera especial la trobada del 8 de setembre, una vigília al santuari de Covadonga. (C.C.)

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Fer el bé és vèncer la fugacitat humana

Continuo avui les reflexions sobre l'alegria cristiana davant del començament d'un nou any 2003 i quan estem en el que alguns anomenen *la costa de gener*. La fe il·lumina la nostra fatiga de cada dia. Vull dir que no tot queda perdut en la fugacitat del temps. Treballem per al temps i també per a l'eternitat. I en això es pot fonamentar l'alegria cristiana.

Parlàvem del regust amarg que deixa molts cops la fugacitat de les satisfaccions passatgeres. I precisament avui desitjo fer un aclariment sobre aquesta *fugacitat*. Vull dir senzillament això: res del que en nosaltres hi ha i és bo és transitori; tot el que és bo és definitiu. El temps no és capaç d'erosionar-ho; es manté incòlume a través de la nostra història personal i madura per a l'eternitat. I per què és així? Perquè, fins i tot sent el nostre, el bé que puguem fer no procedeix només de nosaltres, sinó de Déu. Això posa en relleu que la llibertat humana, amb la gràcia, és capaç d'autotranscendir-se, realitzant actes que revesteixen ja la complexió d'aquesta vida nova que anomenem vida eter-

na. En suma, que el mèrit de les obres bones significa eternitat en el temps, arribada de la gràcia de Déu i de la vida eterna a nosaltres.

No és, doncs, l'home qui *fa mèrits*, segons l'expressió col·loquial. És Déu qui *fa fer* a l'home, meritòriament i per descomptat lliurement, el bé. Així l'home, que és en veritat fill de Déu, va inscrivint les seves accions en l'esfera immarcescible del perpètuament vàlid. «Quan es manifesti el que serem» (1a carta de sant Joan), podrem comprovar que no es perd res *d'allò que s'ha realitzat*, sinó que el que hem arribat a ser és ni més ni menys que la realització del que podíem ser; no queda cap resta desaprovechada, tal com afirmava el teòleg Karl Rahner.

D'altra banda, viure *el goig de l'Esperit* comporta viure una alegria comunicativa. És una experiència que tots hem tingut que quan estem davant d'una cosa que valorem, la desitgem compartir amb aquelles persones a qui estimem. Tot això val també, i amb més raó, per a la comunitat dels creients. Aquesta comunitat funciona

com a sagrament de la felicitat escatològica, definitiva, viscuda a l'interior de la pròpia comunitat, però que irradia més enllà de la mateixa comunitat i per contagi també al món. L'Església és una icona de la Trinitat; i, com a tal, ha de ser dispensadora de la joiosa comunicació interpersonal que representa.

Demandar això, és potser demanar massa? De moltes coses que podrien aconseguir que les persones i la comunitat se superessin a si mateixes, sol dir-se que *això és com demanar la lluna*. Però jo em pregunto si el futur de la societat i les seves actuals dificultats poden ser solucionades amb alguna cosa menys que *demanar la lluna*. Em refereixo al propòsit d'intentar realitzar el pla de Déu en el nostre món.

En tot cas, resulta clar que el fet que la comunitat catòlica sigui una icona de la Trinitat només es fa realitat en la mesura que cadascun dels qui en som membres vivim, solidàriament i joiosament, en «la gràcia del Senyor Jesucrist, l'amor del Pare i la comunió de l'Esperit» (2a Corintis).

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primat

El tresor de la unitat

Nosaltres portem un tresor en gerres de terrissa. Els creients en Jesús portem el tresor que dona sentit ple a la vida. Tota persona cerca insistentment que la seva vida tingui sentit, perquè tots busquem adelerats la felicitat. I els cristians hem trobat aquest tresor: el Senyor omple els cors de goig perquè ell ens ha fet fills de Déu i germans els uns dels altres.

Tanmateix portem aquest tresor en gerres de terrissa. Som trencadissos. Des de fa segles els creients en Jesús hem trencat la comunió plena, i aquesta no és pas la voluntat que va manifestar al Cenacle amb aquestes paraules: «Que tots siguin u, com tu, Pare; estàs en mi i jo en tu. Que també ells estiguin en nosaltres, perquè el món cregui que tu m'has enviat.»

Aquesta unitat que el Senyor dona a la seva Església i que vol abraçar tothom, no és accessòria, sinó que es troba al centre mateix de la seva obra. En efecte, aquesta unitat no consisteix simplement a trobar-se juntes unes persones que se sumen a unes altres; és una unitat constituïda per vincles de la professió de la fe, dels

sagraments i de la comunió jeràrquica.

El Concili Vaticà II ha afirmat que la divisió entre els cristians «contradiu clarament i obertament la voluntat de Crist, és un escàndol per al món i perjudica la causa santíssima de predicar l'evangeli a tota criatura». Hem pres consciència d'aquest pecat i amb l'ajut de l'Esperit els creients en Crist estem fressant camins que portin a la comunió plena. Avui es dona arreu un moviment cada dia més extens encaminat a restablir la unitat de tots els cristians.

Joan Pau II establí com un dels objectius del seu pontificat el moviment ecumènic, i a la seva encíclica sobre el compromís ecumènic, de 1995, afirma que «és la primera vegada a la història que l'acció a favor de la unitat dels cristians ha adquirit proporcions tan grans i s'ha estès a un àmbit tan ampli». I el Papa dona raó d'aquesta experiència: «Això ja és un do immens que Déu ha concedit i que mereix tota la nostra gratitud.»

Al nostre país —la majoria d'habitants del qual és catòlica— s'és poc sensible a la necessitat de relació, de

pregària en comú, de diàleg i de treball conjunt en el si de la societat amb els creients d'altres Esglésies i confessions religioses. Amb l'actual creixent realitat de la immigració, especialment de l'est d'Europa, prenem major consciència dels cristians ortodoxos de diferents Esglésies que viuen i treballen al nostre país. Les nostres comunitats han d'estar obertes a tots ells per acollir-los en les seves necessitats materials i també espirituals.

La reunificació d'Europa necessita una ànima per tal que la Unió Europea sigui una realitat no solament econòmica, sinó també social i cultural. No hi ha dubte que Europa té una llarga i enriquidora herència cristiana de vint segles que s'expressa en l'actualitat amb la presència i actuació dels cristians, que són un percentatge elevadíssim de la població europea. Això demana més col·laboració entre els cristians per poder servir millor i amb més eficàcia la construcció de la casa comuna europea, ben arrelada en els valors cristians i ben solidària amb tots els pobles del món.

La pàgina

del nostre setmanari

www.catalunyacristiana.com

opinió

Punt de vista

Dr. Joan Antoni Mateo, *pvre.* Professor
de l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona

Sabem de qui ens hem fiat

El 22 de desembre del 2002, tres dies abans de Nadal, el Magazine de *La Vanguardia*, publicava un extens article sota el títol *Jesús en la historia terrenal*. El seu autor és Eduardo Martín del Pozuelo. El conjunt d'aquest escrit pretenia abordar el cristianisme i la seva figura màxima, Crist, des del punt de vista històric laic. Tot això amb una expectativa de gran divulgació.

El lector atent arribarà a una conclusió clara: per a l'autor d'aquest article, Jesús és un home, només un home, de qui gairebé no en sabem res. Almenys admet la seva existència. D'aquest home, de qui es descobreix gairebé tot, queda el seu missatge d'esperança, d'amor, de respecte i de comprensió.

Per a mi no és gens sorprenent que una persona que no creu en Jesucrist no admeti la seva divinitat ni entengui que en el moviment històric cristià la doctrina és inseparable de l'adhesió a Jesucrist, que és confessat el Fill de Déu fet home. El que resulta desconcertant i inadmissible per als cristians és que tres dies abans de Nadal es publiqui aquest article que és una mofa de les nostres creences més sagrades. Em va recordar els estralls provocats pel mateix diari els dos anys anteriors amb entrevistes que eren un escarni a la nostra fe. Enguany ho ha intentat compensar publicant l'entrevista a un monjo de Montserrat el dia de Nadal, però l'atac de fons es va fer tres dies abans amb l'anomenat article que ha provocat confusió i justa irritació a nombrosos creients. Jo crec que davant d'aquest panorama, parlar de casualitat seria pura ingenuïtat. Hi ha algú que sap molt bé què vol i el que fa però ha de saber que també som molts els que ens adonem del que passa.

Li diria a l'autor de l'article que els cristians no comprometem la nostra existència per un perfecte desconegut ni donem la vida per unes idees. Amb sant Pau diem: «Sabem en qui hem confiat. Per a un cristià el que compta és Crist i tot el que d'Ell procedeix.»

El coneixement històric de Jesucrist no és anecdòtic per a la fe cristiana. El que creiem de Crist té un fonament ben sòlid. És cert que la confessió de la divinitat de Jesús no es dedueix en un procés racional del seu coneixement històric. Aleshores la fe ja no seria fe. Però la fe no és un mer

sentiment ni un salt privat de raons. Els evangelis no són faules. Contenen la veritable història de Jesucrist, el sentit profund de la seva vida i el missatge captat i cregut per uns testimonis que van creure i que van comprometre la seva vida fins al martiri. Crist no és accessible al marge dels cristians. Els evangelis són certament un testimoni de fe, un recordatori amb amor de l'experiència feta de Crist, record sustentat per l'assistència divina, però també són història, en el seu sentit més profund.

Un equip de científics (metges, psicòlegs, antropòlegs, biòlegs...), per posar un exemple, pot tenir un coneixement exhaustiu d'un ésser humà però no dubten que la mare o l'esposa d'aquest ésser humà tindran un coneixement molt més profund d'aquest mateix ésser. Uns sabran moltes coses; altres en sabran molt. *Non multa, sed multum*, deien els clàssics.

En aquest article, un element que causa una gran irritació en els creients és la negació de la virginitat perpètua de Santa Maria, quan afirma que Jesús va tenir germans i germanes carnals. La Virginitat de Maria i la concepció Virginal de Crist són objectes de fe, però molt ben fonamentats en la història experimentada pels cristians. Els que no ho creuen no podran demostrar mai el contrari. És particularment greu que l'opinió vessada en l'article sobre aquest punt sembli avalada per un sacerdot catòlic, religiós i professor de teologia. En principi, tota persona és innocent mentre no es demostrï la seva culpabilitat. A aquest professor li correspon ara desmentir públicament el que li fa dir l'article, o, en cas contrari, assumir-ne les conseqüències. També té aquí el seu deure l'autoritat competent en l'Església de vetllar per l'ensenyament autèntic d'aquells que ensenyen en el seu nom.

Moltes coses s'haurien de dir pel que fa a l'article que comentem, però això exigiria un tractat de cristologia fonamental. Una cosa sembla evident: cal proporcionar als fidels, especialment a les noves generacions, una formació sòlida que els permeti donar raons de la nostra esperança. Els cristians també hauríem d'expressar la nostra ferma protesta als màxims responsables de *La Vanguardia*.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Una conversa telefònica

El dia de cap d'any els amics solem desitjar-nos un bon any. Molts de nosaltres quan oferim aquest auguri no oblidem de cap manera la pregonesa del temps. El temps és un regal de Déu. De fet, el calendari cristià arrenca del naixement de Crist. I cada any porta el qualificatiu d'«Any del Senyor» abans del numeral.

Un dels qui em va telefonar em comentava la seva realitat familiar i la dels esdeveniments socials, polítics i laborals. Tot i ser una persona molt alegre, no va deixar de referir-se a les torbonades que s'aixequen i que presagien una colla de dificultats. En realitat, l'inici del segle XXI no és pas un jardí de flors, sinó que prosseguint el camí del segle anterior té una colla d'esculls per solucionar. No és pas un tòpic l'afirmació que estem en un moment de grans mutacions. Tot recorda períodes similars de la història. No obstant això, les dimensions dels problemes, en un món que es va globalitzant, són gegantines i exigeixen grans reptes.

L'amic em deia que per viure els nostres dies —en el temps de vida que Déu ens volgués donar— necessitàvem els dons de la salut, la pau, la fortalesa i la paciència. Quina sort poder gaudir d'aquests regals! No, no cal espantar-se. El Senyor, si li obrim sincerament el cor i desitgem fer la seva

voluntat, ens donarà tot el que ens pugui mancar per fer via cap a un món en el qual el Regne de Déu obtingui una determinada realitat —la millor en aquesta terra que Ell estima. Món que necessita cors bons, afanyos nobles, persones hàbils per al bé, però que només serà un tast o un signe de la plenitud del Regne que es manifestarà quan sigui l'hora.

Salut per poder afrontar les diverses situacions que ens envolten. Pau basada en l'equitat, la justícia, el respecte, la recerca de la veritat i l'amor. Fortalesa que és una virtut cardinal, companya de la prudència, la justícia i la temperança; i que sustenta les tres virtuts teològals. La paciència, la virtut dels forts. Al cap i a la fi, la gran temptació davant de molts problemes és la de voler tirar el barret al foc. No s'hi val.

El nou any 2003 porta un fardell de problemes. Però és molt més gran el de la gràcia de Déu. La gràcia és més forta que el mal i les dificultats. Al capdavant, cal retenir l'expressió que usa la litúrgia en la vetlla pasqual, mentre el ministre amb un estilet marca en el ciri la creu, la lletra alfa i l'omega i les xifres de l'any: «Crist ahir i avui. Principi i Fi. Alfa i Omega. D'ell són els temps. I els segles. A ell la glòria i el poder. Per tota l'eternitat. Amén.»

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà (ynaraja@eresmas.net)

Per a la Montse, una altra

Recordes que et deia: la joventut és una qüestió hormonal, l'única cosa que canvia és l'entorn? Segurament deus estar acostumada a sentir dir que el vostre món són les festes depravades, amb drogues i altres pràctiques que no corresponen a la tradició burgesa, que es considera ella mateixa com a correcta. Voldria recordar-te que sou una generació amb grans possibilitats i fets meravellosos. Uns quants exemples.

Fa unes quantes setmanes et recomanava que te n'anessis lluny una temporada, que marxessis a un país del Tercer Món a fer un servei. Quan es va editar la carta havia passat un cert temps des que havíem parlat. Tu ja havies treballat en coses senzilles en terres llunyanes i havies experimentat la pobresa extrema, material i cultural, que els oprimia. Havies comprovat la utilitat de la teva estança, però es va publicar la carta, va partir el text per Internet i al cap d'uniques quantes hores ja rebia des d'Argentina l'ofertament d'una amiga: «Digue-li a la Montse que pot venir per aquí, que trobarà acollida i servei.» Vaig aclarir les coses immediatament pel mateix conducte, però va quedar la comunicació a l'ordinador. Va venir a casa una noia de la teva mateixa edat, insatisfeta de la seva vida, com tu també ho estaves, li vaig ensenyar el text, es va animar i immediatament va enviar un correu electrònic a Buenos Aires i es va interessar pel que li oferien. Ignoro on aniran a parar les gestions, però alguna cosa al seu interior va canviar, t'ho asseguro.

El dia 31 passat, a prop de la mitjanit, estava sol a casa, vaig enviar un correu a una noia metgessa que treballa a MSF a Sierra Leone. Se'm va ocórrer fer-ho perquè ella i jo tenim la particularitat de ser tot dos «una mica rars» de Pozaldez, on vam néixer (no busqueu la població en un atlas, és petita, però molt vitalitzada pel seu alcalde). Li deia que anava a l'església que tinc al costat, a acabar i començar l'any celebrant la missa per ella, pel que feia i pels que com ella feien uns serveis similars. Després d'uniques hores vaig rebre una carta ben extensa. No puc, ni vull, resistir la temptació de copiar-te alguns paràgrafs. «El nostre compromís és temporal. Arribem, treballlem i ens en anem. El Nadal jo el vaig passar a Kono. És el districte dels diamants, una de les zones d'enclau dels rebels durant deu anys. La ciutat està completament destruïda, és impressionant veure milers de persones que caven a la recerca de diamants. Som aquí perquè centenars van tornar enguany dels camps de refugiats i els seguim per donar-los suport en la salut, després, quan Kono es normalitzi, ens n'anirem. És així com treballlem, posem pegats quan hi ha crisis grans i després ens n'anem, i deixem el camí obert a altres persones. Durant anys he vist arribar milers de persones refugiades en un lloc. Un altre dia t'explicaré com és el Nadal aquí, som meitat cristians, meitat musulmans, hauríem de fer un vídeo per ensenyar als extremistes què significa viure amb respecte. Una abraçada forta des d'Àfrica, on hi ha la vitalitat, però acompanyada de molt sofriment.»

Mira, et parlaran de sortides professionals als estudis, no en facis gaire cas. Moltes carreres són una font de frustracions. Pensa més aviat en els projectes de somni, com va fer l'Olga, que va anar a Palestina; Maria, en una leproseria de l'Índia, a netejar orinals, com deia, perquè no sabia res de medicina, ni la llengua del poble. Elles i moltes més van tornar felices. Montse, tens, si ho saps veure, per entorn el món vast, una sort de la qual no gaudíem nosaltres quan teníem la teva edat.

Notes insignificants

Germà Adrià

Coses de la terra

Hi ha àngels que després de milers i milions d'anys del seu Cel, encara no saben res de la terra.

Li va passar al Belalín, com tots eternament jove, i com tots plenament feliç en la seva missió de lloar Déu.

Però en moments de descans, solí passejar pels cels que, sense omplir-se, cada vegada estaven més plens d'uns éssers que venien de la terra, i que el desconcertaven molt.

I es va fer molt amic d'un home que li explicava que havia viscut més de 80 anys a la nostra terra que tant l'intrigava.

I el Belalín va demanar excedència de cants, i es va començar a asseure al caire del Cel, i contemplava la terra des d'allà.

Sempre que podia, convidava l'amic terrestre.

L'amic li deia que el Cel era infinitament millor que la terra, però que ell continuava enyorant algunes coses d'allà.

I l'home va començar a asseure's al caire del Cel amb el Belalín.

A Belalín el sorprenia que durant moltes hores, tot estigués a les fosques.

«És la nit», li deia l'amic.

«La nit!», se sorprenia Belalín. «I a la nit tothom està tapat a causa de la foscor?»

L'home li anava destapant llocs de la terra on hi havia una llum diferent de la llum de Déu, la natural.

I al Belalín li agradava estar-se al caire dels cels, mentre la foscor de la terra s'anava fent lluminosa.

«És l'albada», li deia l'amic home.

«L'albada!», se sorprenia el Belalín.

I quedava bocabadat davant de la resplendor tímida que sortia d'una banda de la terra i a poc a poc semblava de claror tots els racons.

«Cada quant hi ha albada?», li deia el Belalín a l'home.

«Doncs, cada dia... Cada dia des de fa milers i milers d'anys.»

I el Belalín es quedava bocabadat...

I cada trenc d'alba descobria belleses noves, colors nous, somriures nous a l'horitzó.

I li va dir un matí a l'home:

«Però... No veig a ningú dels teus... No surten de la foscor a contemplar tanta bellesa?»

No. Des del seu racó del cel, no veia cap home que sortís a contemplar l'albada...

I un matí, l'amic home li va dir que hi havia un altre moment potser encara més meravellós... Quan es fa fosc... Quan cada tarda es fa de nit.

I l'home i el Belalín es van començar a asseure cada tarda també al caire del Cel:

Núvols enrogits; el cel que amagava a poc a poc la seva resplendor; un color gris que envaïa l'horitzó...

El bo d'en Belalín quedava bocabadat.

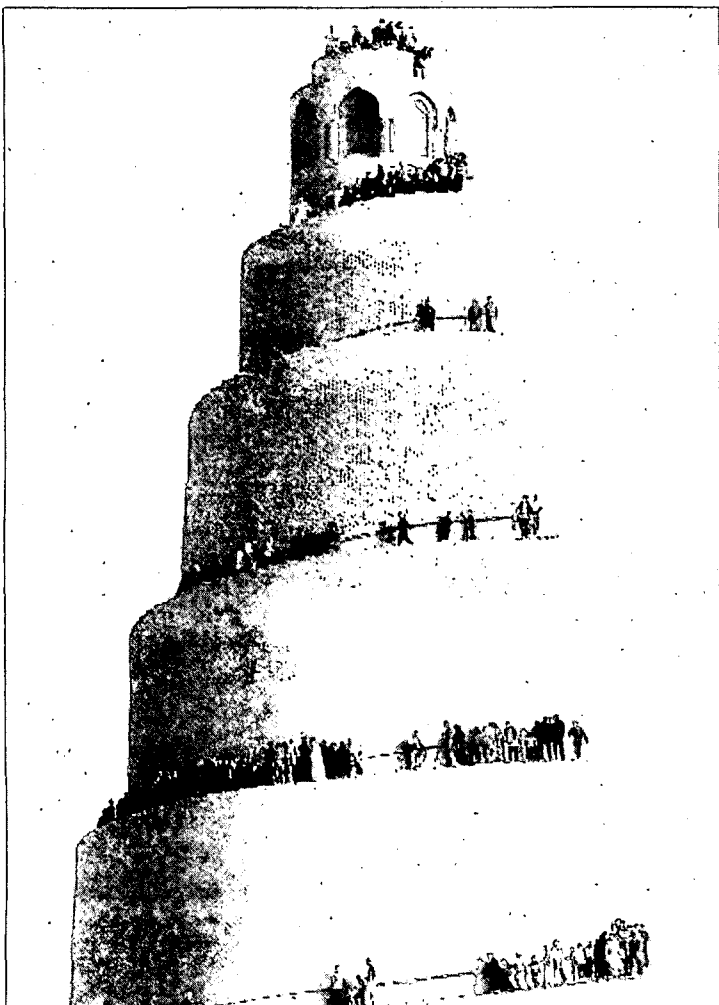
I gairebé es va enfadar amb el seu cap Gabriel, perquè no l'havia convidat mai a tanta bellesa, diferent de la infinita bellesa dels Cels...

I el Belalín també es va adonar que els homes no contemplaven el vesprejar...

I l'home, orgullós de la seva ascendència, li va dir al Belalín que li aniria descobrint moltes més coses de la «seva» terra.

Zoom

Eduard Brufau

Sembla inevitable que la profunda enemistat entre els governs de Washington i Bagdad acabi desembocant en una guerra oberta en poques setmanes. Si el conflicte esclatés, les conseqüències serien nefastes per a la població iraquiana i complicaria encara més la situació tensa que es viu a tot el Pròxim Orient. De moment, però, els iraquians encara poden respirar més o menys tranquils, com aquests que visiten un espectacular minaret de la ciutat de Samarra.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Timbals de guerra

Els timbals de guerra sonen amb un estrèpit tan fort que els observadors polítics només en discuteixen la data de l'inici. La guerra entre els Estats Units, amb col·laboracions múltiples, contra l'Iraq acapararà els mitjans informatius durant la seva durada. El *morbo* està servit quan entren en joc la primera i gairebé única potència mundial i un dels països amb unes reserves petrolíferes més grans, quan es barallen dos exercicis del poder, l'un, democràtic, i l'altre, dictatorial. No serà l'única guerra en el panorama bèl·lic mundial. Actualment, hi poden haver unes seixanta guerres declarades. Com que són d'àmbit menor, ens hi hem acostumat i com que es concentren en països de tercer ordre sembla que no existeixin.

Per què s'arriba a aquesta situació? Davant dels conflictes, que són normals en tota mena de convivència, hi ha d'una manera resumida dues postures bàsiques i contraposades. La primera sosté que la guerra és inevitable. La solució adopta arguments de força. La segona defensa que la pau és possible si es busca la solució inspirats en una voluntat d'entesa lleial i constructiva. Determinats polítics i mitjans de comunicació adopten la primera postura i aconsegueixen que la majoria, tot i estar en contra de la guerra, assumeixin amb impotència la seva inevitabilitat. Persones o institucions de gran rellevància se sumergeixen en el silenci per no aïrar els Estats Units. La Unió Europea demostra una altra vegada la seva feblesa perquè no aconsegueix afrontar els conflictes des d'una perspectiva pròpia. O es desenganxa de la locomotora americana, i perd un protagonisme que el seu poder econòmic li reconeixeria, o es deixa endur per ella. Per què declarar la guerra a l'Iraq i no a Corea del Nord? Els interrogants no obtenen fàcilment respostes acceptables.

La veu del Papa s'ha deixat sentir una altra vegada a favor de la pau. A principis d'any ha defensat que la pau és possible. El seu discurs, pronunciat a la missa de l'1 de gener i que va presidir a la basílica de Sant Pere, va advocar perquè els mitjans pacífics i el dret institucional puguin aclarir els actuals conflictes i tensions, especialment a l'Orient Mitjà. No el va impulsar una idea dogmàtica allunyada de la realitat, sinó que va afirmar: «Tot i els greus i repetits atemptats a la serena i solidària convivència dels pobles, la pau és possible i és un deure.» El cos diplomàtic acreditat davant la Santa Seu, integrat per 176 països, va sentir el missatge de Joan Pau II. L'editorial de *L'Osservatore Romano*, corresponent a l'1 de gener es va titular: «No hi ha alternativa a la pau.» El seu redactor detectava que «sembla que ja no es reacciona davant l'arrogància homicida de tots els que consideren el seu dret jugar amb el futur dels pobles, i violar la seva dignitat i els seus drets sacrosants.»

La societat civil, quan diposita el seu vot en unes eleccions democràtiques, no pot donar carta blanca als seus representants. Ha de fer sentir la seva veu, vigilant perquè ningú no la manipuli, quan els polítics que prenen decisions sembla que s'aparten del bé comú. No pot quedar impassible davant d'alguns fets ni deixar-se endur per la impotència. Tant de bo el clam per la pau ofegés l'estrèpit dels timbals de guerra! Leonardo Da Vinci deia que qui no respecta la vida, no la mereix.

Arribar a la convicció que la pau és possible no resulta fàcil perquè no n'hi ha prou d'aplicar-lo al cas que comentem de la guerra entre els Estats Units i l'Iraq, o entre Israel i Palestina. Aquesta convicció ha de ser una constant davant de qualsevol conflicte de qualsevol àmbit. Si les discussions entre la parella han d'acabar inevitablement en separació i divorci, si els conflictes entre pares i fills han d'acabar en una ruptura generacional, si les tensions entre els empresaris i els obrers no tenen cap altra alternativa que radicalitzar-se, si no és possible el diàleg entre les aspiracions dels pobles que se sufoca i no s'escolta, etc., la nostra convicció coincideix amb la inevitabilitat de la guerra. Una convicció, si no s'aplica d'una manera concreta i coherent a cada problema, té poca consistència. De poc serveix tenir-la només en compte per a les situacions excepcionals. Sempre ens queda «invocar de Déu el do de la pau».

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

□ Diuen i no fan

A propòsit de l'actitud d'un rector amb els seus feligresos, sant Claudi de la Colombière, canonitzat recentment i gran difusor de la devoció al Sagrat Cor de Jesús, afirmava que a vegades se sent dir que tal o tal altra persona predica el que no fa, com els escribes. Quan sento això, recordo el que deia aquest sant, segons el qual, la virtut no es desvirtua perquè la recomana un a qui li'n manca. La virtut ha de ser una cosa excel·lent, ja que hi ha persones que tot i no tenir-ne tenen interès d'agençar-se amb paraules d'encomi, per a ella. Hem de recordar que Jesús, parlant amb els escribes, recomana fer el que ells diuen, però no el que ells fan.

RAQUEL SERNA AVENDAÑO
Reus

□ Pecat d'omissió

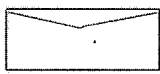
Tothom sap que es pot pecar de «pensament, paraula, obra i ommissió», i així demanem perdó en l'acte penitencial.

Generalment, en el pecat d'omissió hi solem pensar molt encertadament, quan hem deixat de fer alguna obra bona, ja sigui l'ajuda a un necessitat, la visita a un malalt, alguna almoïna, les pràctiques de pietat, etc. Però avui voldria parlar d'una altra ommissió que m'ha recordat el document que va llegir el 30 de novembre passat, durant la reunió del Consell Pastoral Diocesà, el pastor de la nostra diòcesi, pel qual preguem en totes les eucaristies: «Pel nostre bisbe Ricard Maria.»

En llegir l'esmentada declaració, m'ha agradat veure que acaba dient textualment: «Els fidels tenen el dret i, fins i tot, el deure de manifestar als pastors sagrats el seu parer.»

Aquest deure també el va expressar el Concili Vaticà II, i el codi de dret

Cartes del lector

canònic al canó 212,3. Per tant, en no complir aquest deure, cometria pecat d'omissió i no podria tenir la consciència tranquil·la, qui davant de situacions que es donen en l'Església, i que hom creu que s'han d'actualitzar, no ho fes arribar pels mitjans que considerés més eficaços, ja sigui al mateix rector, al bisbe, al nunci, o a Roma.

Si el nostre pastor ens ha recordat aquest dret i deure de manifestar el nostre parer, cal pensar que tant ell com els altres bisbes del país, no tan sols estan disposats a escoltar-nos, sinó que així ho esperen; i si ells han rebut l'encàrrec de Jesús als apòstols: «Tot el que lligueu a la terra, serà lligat al cel, i tot el que deslligueu, serà deslligat», nosaltres en manifestar-los tot allò que creiem que seria bo per acostar tothom a Déu, els podem ajudar en la seva difícil tasca de lligar i també de deslligar. Penso que Jesús quan va saber com aniria canviant el món, va voler deixar aquest doble encàrrec als apòstols i als seus successors.

DANIEL PINYA BATLLELL
Sabadell

□ Filosofia barata per al 2003

Dir tinc una preocupació, malgrat que tinc els meus que m'estimen... no és correcte. S'hauria de dir: estic preocupat.

Dir tinc problemes, és com si volguéssim apropiarnos dels problemes que ens causen les preocupacions, i no tinguéssim la dinàmica de desprendre'ns-en, a canvi d'ocupar-nos de l'avui, i oblidar-nos de preocupar-nos del demà.

En l'Antic Testament es llegeix:

«Abandona el que tens: Sigues tu mateix!» En aquest procés d'alliberament, el desert n'és el símbol. El desert no és cap pàtria, no té ciutats, ni riqueses, és el lloc en el qual viuen els nòmades, que tenen el que necessiten per a l'existència.

El pa àzim, és el pa dels que tenen pressa d'anar-se'n: el pa dels pelegrins.

El tabernacle és la casa del nòmada, l'equivalent a la tenda, fàcil d'erigir i de desmuntar.

La Bíblia recomana que hom visqui com si no tingués res: sols importa l'ésser.

La joia no és l'èxtasi de l'instant, sinó l'aurèola de l'ésser.

El tenir està lligat al passat: terres, cases, diners, fama, coneixement, fills... records.

El futur també està relacionat amb el tenir. L'eslògan de «Ford» del 1941: «Hi ha un Ford en el seu futur», era conseqüent amb el concepte de tenir un futur, davant d'un present tan incert com el d'una guerra. El present és el punt en què, passat i futur s'uneixen. És el moment l'ésser.

JORDI GARRIGA I PUIG
Sant Cugat del Vallès

□ Avortament i sants innocents

Herodes va matar els innocents volent matar el Messies. «Avui els innocents no moren al tall de l'espasa d'Herodes, sinó d'asèptic bisturi; l'ordre de matar la donen les pròpies mares a l'empar de la llei que firmen reis i polítics i la matança universal es judica com un signe de progrés i un pas més cap a la felicitat». De Carlos Pujol en *La casa de los santos*.

MARIATERESA LLADÓ BADIA
Barcelona

Finestral de la caritat

Servei d'ajuda econòmica de Càritas diocesana de Barcelona

1. Matrimoni xilè. No tenen regularitzada la seva situació. Són a Barcelona des del setembre. Ella té un embaràs de risc. Ell treballa puntualment. Per quinze dies de la pensió on viuen, 410,88 €.
2. Dona separada amb una filla al seu càrrec. Viu aïllada a casa d'uns amics. Treballa esporàdicament. Per pagar la llar d'infants de la nena, 200 €.
3. Matrimoni amb dues filles. Viuen rellogats en una habitació amb dret a cuina. Ell treballa en la construcció, de peó. Ella està malalta. Per a medicaments i relloguer, 431,71 €.
4. Parella amb un fill acabat de néixer. Ell guanya poc i de forma inestable. Ella té cura del nadó. Per a aliments, 150,25 €.
5. Dona separada amb dos fills al seu càrrec. Treballa fent neteges. L'exmarit no li passa la pensió compensatòria. Per als subministraments, 17,86 €.
6. Matrimoni jove. Ell està a l'atur i no té dret al subsidi. Ella fa neteges. Els ingressos són insuficients. Per a aliments, 180 €.
7. Noi sol, sense família. Viu en una pensió. Ha perdut la feina que tenia i no té dret al subsidi. Per a aliments i la pensió, 540,30 €.
8. Parella jove amb dos fills menors. Han arribat fa uns mesos de l'est d'Europa. No tenen la documentació regularitzada, ni habitatge, ni possibilitat de feina. Per a una part del bitllet de retorn al seu país, 240 €.
9. Parella amb tres fills menors. Ell fa més de sis mesos que no troba feina. Ella té cura del fill petit, nascut recentment. Tenen en tràmit una pensió social. Mentrestant, per a aliments, 180 €.
10. Matrimoni argentí. Fa poc que han arribat. Tenen dos fills, un acabat de néixer. Viuen aïllats a casa d'uns pares. Per a llet infantil, 50 €.
11. Parella amb una filla acabada de néixer. No tenen feina. Viuen rellogats en una habitació. Tenen en tràmit una pensió social. Per a aliments i relloguer, 350,25 €.
12. Noia sola. No té habitatge. Viu rellogada. Fa alguna feina esporàdica però guanya molt poc. Per a aliments, 160 €.
13. Noia amb una filla nascuda recentment. Viu en una habitació. No té família. No té feina. Per pagar l'habitació i per a aliments, 330,35 €.
14. Dona vídua amb cinc fills menors al seu càrrec. Treballa fent neteges. La filla petita té una disminució i necessita una escola especialitzada. Per a despeses d'escolarització, 507,40 €.
15. Matrimoni amb una filla menor. Ell treballava sense contracte. Ha patit un accident de trànsit i ha perdut la feina. Ella fa neteges. Per als subministraments, 150,50 €.
16. Home sol. Viu al carrer. Té un problema de salut mental sense tractament. Per a despeses del relloguer d'una habitació, 357,38 €.

Càritas diocesana de Barcelona, plaça Nova, 1 - 08002 Barcelona, tel. 933 013 550, fax: 933 013 961, a/e correu@caritasbcn.org, web: www.caritasbcn.org, c/c 2100-0965-0200027605.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Reis Mags?

—Com és possible que Jesús fos adorat per tres reis mags quan la Bíblia condemna les pràctiques màgiques?

—És evident que la Sagrada Escriptura condemna la superstició, que és la caricatura de la fe i que substitueix la confiança en Déu per la pretensió insensata de manipular unes forces ocultes. Però ha de tenir en compte que quan anomenem mags els personatges misteriosos que van homenatjar Jesús no ho diem en aquest sentit pejoratiu. De fet, l'Evangeli no ens diu que fossin reis ni que fossin tres. Ens diu senzillament que uns personatges (probablement «mags» podria ser una lectura errònia de «personatges grans») estrangers, que procedien d'Orient, van venerar el Fill de Déu en el seu naixement terrenal. Moltes altres dades provenen de tradicions pietoses i d'una reflexió inspirada sobre textos de l'Antic Testament que ens dóna el veritable significat de Jesucrist, que apareix al món com llum i salvació de tots els homes de bona voluntat i que cerquen sincerament la veritat. Aprofito la seva pregunta per reafirmar que les pràctiques màgiques i supersticioses (paradoxalment avui tan abundants en una societat que es diu racional i científica) són incompatibles amb una fe madura i autèntica.

Mare de Déu?

—Sempre m'ha semblat dubtós el títol de Mare de Déu aplicat a Maria. Com pot ser mare del qui és el seu creador?

—El títol de Mare de Déu (*Theotokos*) aplicat a Maria és molt antic. Va ser definit solemnement en el concili d'Efes, però ha de ser correctament entès. Maria no és Mare de la Divinitat (cosa impossible i herètica). És Mare d'una de les persones divines, la persona del Verb o del Fill. Pròpiament parlant, el títol de Mare de Déu va sorgir en la controvèrsia de clarificació cristològica i és un títol cristològic. Maria és Mare de Déu perquè Jesucrist és personalment Déu. La maternitat divina de Maria és molt important per a la nostra fe perquè evidencia que la relació de Maria com a Mare amb Jesucrist és una relació veritablement interpersonal. Maria no és Mare d'un tros de carn, sinó que és Mare de qui és veritable Déu i veritable home.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com - catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org - apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Gerres de terrissa

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Pregària ecumènica del 2003

El lema escollit aquest any 2003 com a guia de la pregària ecumènica per a la unitat dels cristians són les paraules de sant Pau a la segona carta als Corintis, 4,7: «Portem aquest tresor en gerres de terrissa.» El proper dissabte, dia 18 de gener, com cada any i fins al dia 25, els cristians d'arreu del món pregarem a partir d'aquesta afirmació de l'apòstol.

En el seu context original, Pau parla del tresor del ministeri apostòlic —ministeri de l'Esperit— que Déu li ha confiat, com als altres apòstols. La imatge de les gerres de terrissa com a continent del tresor és ben gràfica. El tresor és preuat, però les gerres són fràgils. En realitat, l'afirmació de Pau té una validesa més àmplia que l'estrictament original. Es pot aplicar sense dubte al tresor de la vida cristiana, de la unitat i de la caritat, de la pròpia vocació. El tresor és la gràcia de Déu. I les gerres de terrissa som tots els homes, fràgils, trencadissos.

Des d'aquesta perspectiva, la pregària per la unitat d'enguany és una invitació a reconèixer, d'una banda, el valor decisiu de la unitat i de la caritat com a dons de Déu, i d'altra banda reconèixer, amb totes les conseqüències, que el camí de la unitat plena passa per la petició de la gràcia de Déu i pel reconeixement de les nostres debilitats. Un text de Joan Pau II en la carta *A l'inici del nou mil·lenni* orienta vers aquesta direcció: «El camí ecumènic és certament laboriós, potser llarg, però ens anima l'esperança d'estar guiats per la presència de Crist ressuscitat i per la força inesgotable del seu Esperit, capaç de sorpreses sempre noves» (n. 12).

Les pregàries del missal romà.

Al missal romà, en l'apartat que recull formularis de textos per a les misses dedicades a diverses necessitats, hi ha un grup de formularis per a la unitat dels cristians. Expressen bé què significa en la litúrgia de l'Església pregar per la

unitat dels cristians. Un dels components és el que es destaca en la pregària ecumènica d'enguany. Així, en una col·lecta del segon formulari: «Escolteu, Senyor, la pregària del vostre poble i feu que els cors dels vostres fidels, units en un comú penediment i en la vostra lloança, bandegin les divisions entre els cristians, cerquin la perfecta comunió eclesial i caminin cap al vostre Regne.»

Pràcticament en totes les pregàries el que es demana és la comunió en la veritat i l'amor, i el terme al qual s'aspira és la unió visible i sacramental. El fonament de la pregària ecumènica està en la unitat baptismal, i l'actor de la unitat és sempre l'Esperit Sant. Cito el text central del Prefaci de les misses per a la unitat dels cristians: «Per Crist Senyor nostre ens conduïu al coneixement de la veritat, a fi que, units amb el lligam d'un sol baptisme i d'una sola fe, esdevinguem el seu Cos. Per ell (Crist) heu donat a tots els pobles l'Esperit Sant que habita en els vostres fills, omple i governa total l'Església, és font admirable de la

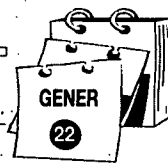
diversitat dels dons i creador de la unitat.»

És important per als cristians catòlics mantenir un sentit autèntic del que es demana en la pregària per la unitat dels cristians. Sens dubte, primer de tot, es demana la unitat en l'amor en cada comunitat, que ha d'ésser en el propi lloc la presència de l'Església, «la casa i l'escola de la comunió» (Joan Pau II). Però es demana també el coneixement de la veritat. Això és molt decisiu en la causa ecumènica, de tal manera que el que es pensa sobre això condiciona el sentit de la pregària i les actituds espirituals.

Un catòlic que no visqués amb seguretat en la fe de l'Església difícilment tindria una actitud ecumènica correcta. El mateix podríem dir si hom considerés els cristians que no són catòlics al mateix nivell dels no batejats. Creure que la unitat dels cristians han de venir per una mena de «negociació politicoeclesial», o per iniciatives particulars «com si no hi hagués problema», no porta a la unitat autèntica.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ☐ Va néixer a les acaballes del segle III a Roma
- ☐ Filla d'una família patricia i de creences fermament cristianes
- ☐ Va patir la persecució de l'emperador Dioclecià
- ☐ Va morir martiritzada a inici del segle IV, quan no tenia més de 13 anys

L'any 303 l'emperador Dioclecià va decretar la persecució d'aquells grups religiosos que no reconeguessin les divinitats imperials i que no els oferissin sacrificis. Com ja havia passat en diverses ocasions al segle III els emperadors havien reprimit, entre altres, durament la comunitat cristiana per no ser fidels als principis de l'imperi. Entre els perseguits hi havia diverses religions minoritàries, com la jueva, però els més nombrosos eren els cristians. Entre aquests hi havia santa Agnès, una adolescent de 13 anys, que pertanyia a una família romana benestant.

Tot i que hi ha diverses versions sobre la seva història el més probable és que fos obligada per les autoritats a oferir alguna mena de sacrifici als déus romans. En negar-s'hi va ser sotmesa a martiri i, com que ella es mantenia inflexible, finalment la van decapitar. La violència de què va ser objecte la jove Agnès, i per sobre de tot la seva entesa de caràcter i de fe, van causar una gran impressió entre els

Santa Agnès

cristians de l'època. El seu exemple va ser pres com un model de fermesa i ja a partir del mateix segle IV el seu martiri va ser objecte d'afegits i comentaris per part de diversos autors com ara sant Ambrós, sant Damas o Prudenci. I ja a l'edat mitjana la *Llegenda àuria* de Jaume de Voràgine recollia i ampliava els fets que van envoltar la mort de santa Agnès.

Algunes d'aquestes tradicions diuen que la jove va consagrar la seva virginitat a Déu i que en refusar un pretendent aquest la va denunciar a les autoritats, que la van condemnar a la foguera. Segons aquesta versió el nom d'Agnès es relacionaria amb la paraula grega *agnós*, pura. El nom, però, també es pot vincular a la paraula anyell, i de fet tradicionalment la nostra santa apareix representada ja des del segle V amb un anyell.

Qui vulgui veure les suposades relíquies de santa Agnès pot anar a la seu de Manresa, concretament a la cripta, on es guarden al costat de les de sant Maurici i sant Fructuós.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial 1)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 2)

GENER

19. Diumenge

II de durant l'any. Verd. Lectures: 1 Samuel 3,3b-10.19 / Salm 39 / 1 Corintis 6,13c-15a.17-20 / Joan 1,35-42

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Canut, rei; Màrius, Marta, Audifaç i Àbac. mrs.; Gumersind, prev. i Servidéu, monjo, mrs.; beat Marcel Spínola, b.; i card.; beats Jaume de Sales, Guillem Sautemouche, Melcior Grodecz, Esteve Pongracz, Ignasi d'Azevedo i comp. mrs.; Santes, Pia i Germana, mrs.

20. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: Hebreus 5,1-10 / Salm 109 / Marc 2,18-22. Si es vol: *Sant Fabià (MLI), Vermell; Sant Sebastià (MLI), Vermell.***Festa Major:** a Copons, Moià, Monistrol de Montserrat, Rajadell, Tèrmens i Torrelameu.

21. Dimarts

Sants Fructuós, Auguri i Eulogi (F), Vermell. Lectures: Hebreus 10,32-36 / Salm 33 / Joan 17,11b-19

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, beata Josepa-Maria de Santa Agnès, rel.

Festa Major: a Balenyà i Brunyola.

22. Dimecres

Fèria. Verd. Lectures: Hebreus 7,1-3.15-17 / Salm 109 / Marc 3,1-6. Si es vol: *Santa Agnès (MLI), Vermell; Sant Vicenç (MLI), Vermell.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Anastasi, monjo i mr.; Gaudenci, b.; beata Laura Vicuña, rel.

Festa Major: a Cabanes d'Empordà, Calders, Espinelves, Garrigoles, Llança, Mollet del Vallès, Viladasens i Vilamàl·la.

23. Dijous

Sant Ildefons (MO), Blanc. Lectures: Hebreus 7,25-8,6 / Salm 39 / Marc 3,7-12. TORTOSA: *Sant Francesc Gil de Frederic (MLI), Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Agatàngel, mr.; Climent, b. i mr.; Santes, Emerenciana, vg. i mr.

24. Divendres

Sant Francesc de Sales (MO), Blanc. Lectures: Hebreus 8,6-13 / Salm 84 / Marc 3,13-19

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Felicià, b. i mr.

25. Dissabte

La Conversió de Sant Pau (F), Blanc. Lectures: Fets 22,3-16 (o bé: Fets 9,1-22) / Salm 116 / Marc 16,15-18

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Bretanió, b.; Santes, Elvira, vg. mr.

Lectures bíbliques

Diumenge II del temps
de durant l'any

Lectura primera

1Sa 3,3b-10.19

Parleu, Senyor, que el vostre servent us escolta

Lectura del primer llibre de Samuel:

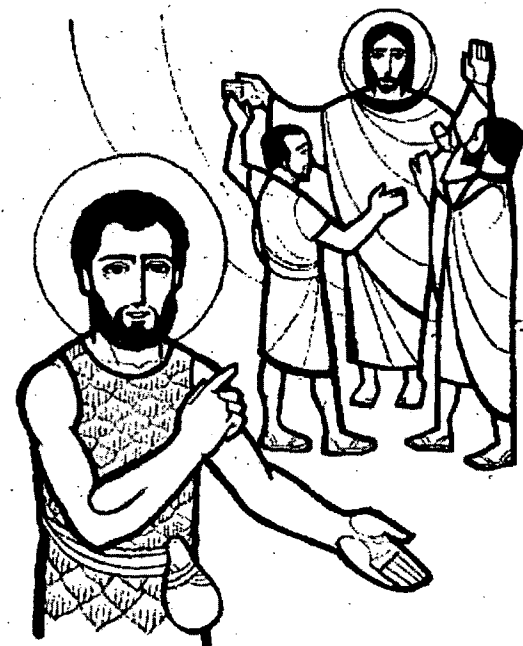
En aquell temps, Samuel, que encara era un noi, dormia en el santuari del Senyor, on hi havia l'arca de Déu. El Senyor el cridà, i Samuel respongué: «Aquí em teniu.» Corregué cap a Elí i li digué: «He sentit que em cridàveu. Aquí em teniu.» Elí replicà: «No t'he cridat pas. Vés-te'n a dormir.» I el noi se'n anà a dormir.

El Senyor el tornà a cridar, i Samuel s'aixecà, anà on Elí dormia i li digué: «He sentit que em cridàveu. Aquí em teniu.» Elí replicà: «Fill meu, no t'he cridat pas. Torna-te'n a dormir.»

Samuel encara no sabia reconèixer el Senyor, la paraula del Senyor encara no se li havia revelat.

Per tercera vegada el Senyor cridà Samuel, i ell s'aixecà, anà on Elí dormia i li digué: «He sentit que em cridàveu. Aquí em teniu.» Llavors Elí comprengué que era el Senyor qui cridava el noi, i digué a Samuel: «Vés a dormir i, si et torna a cridar, digues-li: Parleu, Senyor, que el vostre servent us escolta.» El Senyor es presentà i el cridà com les altres vegades: «Samuel, Samuel.» Ell li respongué: «Parleu, que el vostre servent us escolta.»

Samuel es va fer gran. El Senyor l'afavoria sempre i no deixà de complir mai cap de les seves profecies.

Salm responsorial

39

Tenia posada l'esperança en el Senyor,
i ell, inclinant-se cap a mi,
ha inspirat als meus llavis un càntic nou,
un himne de lloança al nostre Déu.*R. Aquí em teniu: Déu meu,
vull fer la vostra voluntat.*Però vós no voleu oblacions ni sacrificis,
i m'heu parlat a cau d'orella;
no exigiu l'holocaust ni l'expiació. **R.**Per això us dic: «Aquí em teniu:
com està escrit de mi en el llibre,
Déu meu, vull fer la vostra voluntat,
guardo la vostra llei al fons del cor.» **R.**Anuncio amb goig la salvació
davant el poble en dia de gran festa.
No puc deixar d'anunciar-la;
ho sabeu prou, Senyor. **R.**

Lectura segona

1Co 6,13c-15a.17-20

Els vostres cossos són membres de Crist

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, el cos no és per a fornicar, sinó per al Senyor, i el Senyor, per al cos. I Déu, que ressuscità el Senyor, també ens ressuscitarà a nosaltres amb el seu poder.

¿No sabeu que els vostres cossos són membres de Crist? El qui s'uneix al Senyor forma amb ell un sol esperit. Fugiu de la fornicació. Els altres pecats que l'home comet són exteriors al seu cos, però el fornicador peca contra el seu propi cos.

¿No sabeu que els vostres cossos són el santuari de l'Esperit Sant que heu rebut de Déu i que resideix en vosaltres? ¿No sabeu que, no sou vostres? Déu us ha adquirit a un preu molt alt: glorifiqueu-lo en el vostre cos.

Aclamació

Jn 1,41.17b

*Hem trobat el Messies. La gràcia i la veritat
ens ha vingut per ell.*

Evangeli

Jn 1,35-42

Veieren on s'allotjava Jesús i es quedaren amb ell

Lectura de l'evangeli segons sant Joan:

En aquell temps, Joan estava amb dos dels seus deixebles i, fixant-se en Jesús que passava, digué: «Mireu l'anyell de Déu.» Quan els dos deixebles van sentir que Joan deia això, van seguir Jesús. Ell es girà i, en veure que el seguien, els preguntà: «¿Què voleu?» Ells li digueren: «Rabí», que vol dir «mestre», «¿on us allotgeu?» Jesús els respon: «Veniu i ho veureu.» Ells hi anaren, veieren on s'allotjava i es quedaren amb ell aquell dia. Eren vora les quatre de la tarda. Un dels dos que havien sentit el que deia Joan i havia seguit Jesús, era Andreu, el germà de Simó Pere. El primer amb qui Andreu es trobà fou el seu germà Simó, i li digué: «Hem trobat el Messies», que vol dir «l'Ungit». I l'acompanyà on era Jesús. Jesús se'l mirà i li digué: «Tu ets Simó, fill de Joan. Tu et diràs Quefes, que vol dir Pedra.»

Barcelona

diòcesis

Sant Egidi convida al compromís per la pau

■ Una marxa organitzada l'1 de gener passat va aplegar a Barcelona més de 2.000 persones

BARCELONA.— Enmig de la voràgine nadalenca, mentre molta gent encara païa els torrons, la Comunitat de Sant Egidi va tornar a fer de les seves i l'1 de gener passat va convocar a diverses ciutats del món la ja coneguda Marxa per la Pau. A Barcelona, més de 2.000 persones van marxar pels carrers de la ciutat per «fer memòria de totes les terres que en el nord i en el sud del món esperen la fi de la guerra, font de patiment per a tants pobles i «mare» de totes les pobreses, i la fi del terrorisme».

Un dels desitjos més pregonos de la Comunitat de Sant Egidi és el desig de pau. Forma part del seu carisma i per tal de fer-lo realitat treballen dia rere dia en un esforç constant que vol arribar a tots els indrets del món. L'1 de gener passat van tornar a posar paraules a aquest desig en forma de manifestacions i moments de pregària a desenes de ciutats d'Europa, Àfrica, Àsia i Amèrica. És la seva forma de clamar per un dels drets més elementals de l'ésser humà i alhora d'unir-se al papa Joan Pau II en la Jornada Mundial per la Pau. A Roma, on la comunitat va néixer ara fa 40 anys, més de 10.000 persones es van acostar a la plaça de Sant Pere, on van sentir les paraules del Pontífex i li van donar el seu suport en la

convicció que «la pau és possible i que la guerra està contra tota raó».

«*Pacem in terris*, Pau a la terra!» va ser el clam que més fort es va sentir durant aquestes trobades. A la Ciutat Comtal la marxa per la pau va aplegar més de 2.000 persones, en un trajecte que va començar a la plaça de la Catedral i va portar els participants, que alçaven 32 cartells amb el nom de les terres on encara hi ha conflictes o guerres, fins a la plaça de Sant Jaume.

En la cerimònia final es va llegir un manifest en el qual es clamava «per la pau en el nostre món, tan dividit avui dia i travessat per fractures, injustícies, pobresa i violència». El document, però, no es quedava només en paraules boniques sinó

Els participants portaven cartells amb el nom de les terres on encara hi ha guerres.

que la seva signatura «exigia» un compromís: «Estem convençuts que la pau depèn també de l'actitud del cor. Per això ens comprometem a fer cada dia els gestos de

pau necessaris per a la convivència humana, capaços de sostenir la pau i de restablir les relacions humanes on han estat ferides, sense caure en el pessimisme i en el descoratjament.» Qui encara no hagi pogut signar el manifest i ho desitgi fer, encara pot fer-ho a la pàgina web www.santegidio.org.

L'acte a la plaça Sant Jaume va continuar amb diferents testimonis, un minut de silenci en memòria de les víctimes de la guerra i la violència, i l'encesa de 15 candel·les que recordaven les terres on hi ha conflictes i guerra i els homes i dones que les pateixen. La senzilla cerimònia es va tancar amb una emotiva abraçada de pau, signe de l'anhel que avui més que mai roman en el cor del homes i dones de bona voluntat.

Samuel Gutiérrez

Fotos: Jordi Vidal

La plaça de la Catedral va acollir més de 2.000 persones.

La cloenda de la marxa va tenir lloc a la plaça de Sant Jaume.

JAUME CASTRO ÉS EL RESPONSABLE A BARCELONA DE LA COMUNITAT DE SANT EGIDI

«La guerra és la mare de totes les pobreses»

—Què us mou a fer actes com aquest?

—Darrerament es respira un clima de conflicte: Algèria, Burundi, Txetxènia, Colòmbia, el Congo, Costa d'Ivori, el Caixmir, Israel, Palestina, l'Iraq... en terres d'arreu del món homes i dones moren a causa de la guerra. Com diu Andrea Riccardi, «la guerra és la mare de totes les pobreses i mai no és un destí inevitable».

Ens hem fet propers i solidaris a la veu de Joan Pau II, que s'ha aixecat contra la cultura de la guerra. Precisament a l'inici d'aquest any ha volgut celebrar el 40è aniversari de la primera encíclica contra la guerra escrita per un papa, la de Joan XXIII, la *Pacem in terris*, publicada el 1963: la pau arreu de la terra.

Amb la *Pacem in terris*, Joan XXIII no es va resignar a la cultura de la guerra inevitable. Va proposar una cultura de la pau, que ha donat els seus fruits amb tants moviments i amb tantes polítiques a favor dels drets de l'home, que han derrocat pacíficament règims autoritaris, com ha passat a l'Est europeu. La pau no és impotència; no és egoisme espantadís de comprometre's pel món. La pau és un nom nou, un nom etern, el

nom del compromís per l'home. Aquesta és la realitat!

Des de Sant Egidi hem volgut començar l'any amb un pas de pau donant suport a la paraula del Papa sobre la pau arreu de la terra, *Pacem in terris*, expressant l'existència d'una cultura i d'una voluntat de pau, no resignades a la ineludibilitat de la guerra, sinó preocupades perquè es tanquin els conflictes que encara hi ha oberts arreu del món.

—Podem dir realment que hi ha una cultura de la pau?

—Certament, milers de persones han participat a la marxa a tot el món. I no van repetir *Pacem in terris* com un eslògan, sinó com un programa compromès: *Pacem in terris*! Pau arreu de la terra! Vam unir la nostra veu a la de Joan Pau II, que ha fet seva —en tantes ocasions i davant de tantes amenaces— la veu del seu predecessor d'ara fa 40 anys, Joan XXIII. El Papa bo, en un moment de guerra freda, demanava la pau. És la demanda que certament ve del cor de l'Església catòlica; però no tan sols d'ella. És una demanda que, a cor obert, comparteixen els cristians de tot el món. És una demanda que ve de molts mons

religiosos. És una demanda que també l'humanisme laïc fa seva. És la demanda de tanta gent raonable en qualsevol part del món davant de la follia de la guerra que encén tants racons de la terra. És la demanda de la pau arreu de la terra!

—Molts us poden dir que fer una marxa per la pau no serveix per a res... Què hi responeu?

—És només un somni el d'un món sense guerra? Molts ho afirmen dient que cal tenir els peus a terra. Diuen que cal habitar-s'hi, amb realisme, a la guerra, a la utilització de la força bèl·lica en un món que no és ideal. Sí, ho sabem: el món no és ideal. Hi ha amenaces de guerra; hi ha la utilització del terrorisme; es construeixen arsenals de mort, que acaben en mans irresponsables, pel desig de guany dels uns i per la follia dels altres. El món és ple de nius de violència. Però, és un somni un món en què la guerra sigui eliminada progressivament? Les dificultats del nostre temps, les amenaces, el terrorisme, els règims bel·licosos, i molts conflictes oberts no ens porten a resignar-nos davant la guerra com a companya habitual de la història humana.

Barcelona

El temple del Tibidabo commemora el centenari de la col·locació de la primera pedra

■ El cardenal Antonio María Javierre va presidir l'Eucaristia solemne

BARCELONA.— El 28 de desembre passat, en complir-se 100 anys de la col·locació de la primera pedra del temple del Tibidabo, va tenir lloc un acte commemoratiu que va consistir en una eucaristia presidida pel cardenal salesià Antonio M. Javierre,

exprefecte de la Biblioteca Vaticana i exprefecte de Sagraments i Litúrgia. Mons. Javierre va destacar en l'homilia que «calia interpretar la cerimònia de la primera pedra com un gest d'amor, com un batec del Cor de Crist».

El 28 de desembre del 1902 l'aleshores cardenal de Barcelona, Mons. Casañas, acompanyat pels bisbes Benlloch de Solsona i Messeguer de Lleida, va col·locar la primera pedra del que seria l'actual temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo. Per això, justament cent anys després, es va celebrar una cerimònia en la qual es va voler recordar aquest important esdeveniment que canviaria la fesomia de la ciutat de Barcelona. Cal recordar que aquest acte forma part del conjunt d'activitats que evocuen aquests 100 anys del temple que es van iniciar el 7 de juny del 2002 i que finalitzaran el 29 de juny d'aquest 2003.

Durant la celebració de l'eucaristia, el 28 de desembre passat, el cardenal Javierre va al·ludir a les referències bíbliques afins a la primera pedra d'un temple: «El II llibre de Samuel explica, al capítol 7, el desig acariciat per David de construir una casa per al seu Déu. Jahvé es reserva el projecte: serà ell mateix qui faci perpètua la casa del seu servent, objecte de la seva benevolència. Salta a la vista la doble accepció que entraïna el propi mot: en David el terme *casa*, significa temple, mentre que Jahvé fa servir el terme *casa* per referir-se a l'herència, a la dinastia, davídica, (...) Crist no tan sols actua com a constructor. És a la vegada, temple i és també pedra angular de l'edifici.»

En una cerimònia que va ser seguida per un gran nombre de feligresos, en un temple totalment ple, Mons. Javierre va assenyalar que «als cent anys exactes d'existència, assistim amb goig a l'ingrés del Tibidabo en la història com a autèntica pedra mil·liar».

Va continuar la seva homilia subratllant que «el Temple expiatori aboca el missatge en una bonica arquitectura gòtica. Ben ancorada a la muntanya, la construcció s'assembla a una fletxa cap amunt, que obre una via de mediació entre el cel i la

El cardenal salesià Mons. Antonio M. Javierre va presidir la celebració de l'Eucaristia.

terra, posada sota la sol·licitud de Crist sacerdot. Els seus braços oberts en un gest d'invitació de família, delineen el traç horitzontal de la creu. Amor de Déu i amor de l'home integren l'únic amor com passa amb els dos braços de la creu».

Mons. Antonio M. Javierre va finalitzar la seva dissertació assenyalant que «fa un segle que batega sense parar. Aspirem a aprofundir en el seu missatge d'amor i a traduir-lo a la cultura ambient. Aquesta és la finalitat del Tibidabo durant aquest nou mil·lenni. Sostenir amb fidelitat el silenci sonor d'aquell gest de Crist quan va edificar la seva església i va reiterar fa ja un segle, en enterrar aquí la primera pedra: una pedra que és llavor: el seu Amor».

La celebració de l'eucaristia va comptar amb l'acompanyament de la Coral Joven-tut Tianenca, de la localitat barcelonina de Tiana.

Els actes del centenari

Els actes d'aquest centenari del temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo tin-

dran continuïtat durant aquest any. Cal destacar el del 8 de juny proper, coincidint amb la «Romeria del Ram», la trobada

d'antics alumnes de l'Escolania del Tibidabo amb els seus familiars que estarà presidida pel bisbe de Vitòria, Mons. Miguel Asurmendi. Uns dies més tard, concretament el 27 de juny, el nunci apostòlic, Mons. Manuel Monteiro de Castro, clausurarà el centenari amb la solemnitat del Sagrat Cor de Jesús.

L'administrador del temple del Tibidabo, el P. Oriol Oliveras valora molt positivament les accions commemoratives portades a terme fins al moment: «Que d'una banda, permeten donar a conèixer a Barcelona i Espanya la història i les activitats del temple i, de l'altra, continuar difonent la devoció al Sagrat Cor, especialment mitjançant el Culte en l'Eucaristia, potenciant l'Adoració Perpètua i, promouent, durant l'any, pelegrinatges al Tibidabo de famílies, comunitats, col·legis, grups...»

L'obertura oficial d'aquest centenari va tenir lloc el 9 de juny de l'any passat, amb la Consagració de les Famílies, un acte que va estar presidit pel cardenal arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Maria Carles.

Josep Romero

Mil anys de presència cristiana a Sant Feliu

SANT FELIU DE LLOBREGAT.— La capital del Baix Llobregat acaba de celebrar els seus primers mil anys d'història. Aprofitant aquest aniversari, feligresos de la parròquia de Sant Llorenç han volgut posar de manifest la important presència cristiana a Sant Feliu durant tot aquest temps. Des del mes d'octubre passat la parròquia acull la mostra *Mil anys de presència cristiana a Sant Feliu*, que recull durant els últims mil anys el passat i el present de la presència cristiana a la ciutat. El principal responsable i inspirador d'aquesta iniciativa ha estat el pintor Joan Torras.

La mostra informativa i de testimoni cristià vol destacar una realitat, com són les arrels i les influències cristianes del municipi, que a vegades es passen per alt des de les institucions. La referència cristiana, però, en la constitució del municipi és una cosa ineludible. Ja l'any 1002, any en el qual hi ha la primera referència històrica de Sant Feliu, trobem un document al Cartulari de Sant Cugat on es deixa constància de la presència d'una ermita al lloc dedicada a sant Fèlix, sant d'origen africà. Aquesta petita ermita de devoció popular serà la que precisament donarà nom al primer nucli de població.

Diferents manifestacions es van anar succeint durant els anys, entre les quals destaquen l'existència d'un monestir a la

Torre de Santa Margarida i la construcció de l'església de Sant Llorenç, que substituirà la capella de Sant Fèlix. Anys més tard, aquest temple serà restaurat i el 1524 queda aprovada definitivament la creació

L'exposició té lloc a la mateixa església de Sant Llorenç.

de «la parròquia de la localitat de Sant Feliu de Llobregat sota l'advocació de Sant Llorenç». Més tard, cap al segle XVII, se li afegiria com a copatró sant Rarimi.

La història d'aquests mil anys ha donat lloc a capelles, oratoris, esglésies, confraries, comunitats religioses, associacions cristianes, moviments juvenils... i, fins i tot, un bon nombre de fills de Sant Feliu que s'han acabat consagrant al Senyor com a sacerdots o religiosos. L'exposició commemorativa també recull peces arquitectòniques, imatges i, fins i tot, una bonica maqueta de la parròquia feta per l'Agrupació de Pessebristes del municipi, que precisament celebra ara el seu 50è aniversari. (S.G.)

UNA VEU EXULTANT

Cantoral de 275 cançons en quatre edicions:

- Lletra sola
- Lletra sola: català-castellà (cantoral bilingüe). NOVETAT!
- Solfa, acords d'acompanyaments i lletra.
- Acompanyaments d'orgue. (DIN A4). Són extraordinaris. Potenciaran els vostres cants.

Totes les cançons estan enregistrades en 17 cassetts o CD.

Una de les millors coses que li pot passar a una parròquia o a una comunitat és connectar amb les cançons *D'una veu exultant*. Són cançons fàcils, amb lletra i música de qualitat. On es van descobrint aquestes cançons, la seva acollida és un èxit.

Adquireix «de franc» a Editorial Claret el *Calendari de cants litúrgics* amb cançons d'*Una veu exultant*. Llegeix-lo. Potser tu mateix podries organitzar o fer que s'organitzin assajos «de boca en boca» com s'indica al *Calendari*. Ànim! Veuràs com això funciona!

Tortosa

El Pessebre Vivent de Tivissa ja té deu anys

■ La catequesi i l'esplai parroquial ofereixen aquesta activitat de Nadal

L'esplai parroquial Esforç és el motor del Pessebre Vivent de Tivissa.

TIVISSA.— El 25 i 29 de desembre i l'1 i 6 de gener es va fer la representació per desè any consecutiu del Pessebre Vivent a Tivissa. L'esplai parroquial Esforç, molt lligat a la catequesi, amb la força d'uns joves engrescats per viure l'Evangeli, és el motor d'aquesta expressió nadalenca.

Aquest any el Pessebre Vivent a Tivissa ha arribat a la seva desena edició. Sempre és un motiu de felicitat poder arribar a celebrar un aniversari com aquest: deu anys de petits i grans esforços, deu anys de treball desinteressat, deu anys d'assajos amb infants, deu anys d'innovació constant, deu anys d'il·lusions, deu anys de convivència entre els col·laboradors... En definitiva, deu anys d'intentar transmetre que Déu vol néixer en els nostres cors, com va néixer un dia a l'establa de Betlem. Sí, perquè realment aquest és el motiu que va moure un dia el grup de joves de l'esplai parroquial Esforç a iniciar aquesta nova activitat.

Intentar apropar els altres a Déu és el motiu i motor d'aquest grup de joves. Ja des dels inicis, amb uns campaments durant l'estiu, el que s'intentava i el que s'intenta encara és que tots els nens i nenes, sigui quina sigui la seva condició social o econòmica, puguin gaudir d'uns dies d'esbarjo amb Jesús. D'aquests campaments van sorgir altres activitats que es van considerar necessàries per completar

aquest temps de lleure.

L'any 1990 es va crear l'esplai parroquial Esforç com a complement a la catequesi setmanal, amb diferents activitats que poguessin fer gaudir els nens i nenes del seu temps d'esbarjo fent vida els valors de l'Evangeli.

Des de llavors, l'activitat del grup de joves de l'esplai Esforç s'ha adaptat a cada moment que vivien els nens i la pròpia comunitat parroquial, tot intentant donar sentit als moments més importants de durant l'any. Així doncs, es procura que els infants i joves participin de manera activa en les processons de Setmana Santa, la trobada del MID (Moviment Infantil Diocesà), i també a les activitats d'estiu, no només amb els campaments sinó amb activitats durant tots els mesos de vacances (Escola d'Estiu). Per fer viure el Nadal als nens i nenes i als veïns del poble, es va començar a representar alguns fragments d'*Els Pastors* de Folch i Torres. A poc a poc va passar d'una representació teatral al naixement del Pessebre Vivent.

Els principis sempre són difícils i també van ser-ho els d'aquest Pessebre Vivent tan particular. El primer que s'havia de buscar era l'emplaçament. Aprofitant que l'entitat comptava amb una seu molt gran, es va pensar en emprar alguna de les sales i el pati per transformar-les en els escenaris del pessebre. Això va significar un gran esforç per part de l'organització, ja que era necessari decorar, adequar i ornamentar cada racó de l'antiga casa senyorial del segle XIX i antic convent i escola, que la parròquia de Tivissa va cedir a l'associació per poder realitzar les seves activitats.

Quadres escenificats i coreografies

Aquesta feina ha crescut any rere any. El primer any només es va utilitzar la planta baixa, però a partir de la segona edició ja es van ocupar dues plantes. De mica en mica es va passar dels sis quadres del primer any als 16 que constitueixen l'edició actual. Una altra de les característiques especials d'aquest Pessebre Vivent són els quadres escenificats i les coreografies. Des del principi es va veure com una de les millors eines per fer més viu el pessebre i fer-lo així més atractiu i sorprenent per als visitants.

Un dels quadres que més sorprèn és un muntatge musical amb què s'intenta transmetre, a través d'un llenguatge modern i

actual, el sentit veritable del Nadal. Totes aquestes particularitats, juntament amb una renovació constant dels quadres, han fet que el Pessebre Vivent tingui una gran acceptació per part dels visitants.

Si durant les primeres edicions el públic era majoritàriament de la mateixa població, de mica en mica el ressò del Pessebre s'ha anat estenent cap a les poblacions veïnes i en l'actualitat s'ha consolidat com una de les tradicions nadalenques en les comarques de la Ribera d'Ebre, la Terra Alta i el Priorat. Fins i tot atreu visitants de les comarques barcelonines, del Tarragonès, del Baix Ebre o del Baix Camp.

L'entrada ha estat sempre gratuïta ja que es pretén facilitar l'assistència del màxim nombre de persones. L'objectiu és que puguin rebre el veritable sentit del Nadal que es vol transmetre en aquest Pessebre. Aquests deu anys han estat possibles gràcies a la col·laboració i el treball desinteressat, la il·lusió, la constància, la imaginació, l'esforç i compartir ideals de moltes persones que han suplert els pocs recursos materials i econòmics amb què es comptava.

L'edició d'enguany, per haver estat la desena, ha estat especialment esperada i preparada. S'ha renovat l'estructura i l'escenografia dels diferents quadres, així com la inclusió de noves escenes. En aquesta ocasió, s'ha comptat amb la col·laboració desinteressada de més de 120 persones de diferents edats. Han representat 16 quadres que han fet reviu el naixement de Jesús i l'ambient del poble d'Israel de vint segles enrere, juntament amb algunes de les tradicions catalanes més arrelades d'aquestes dates nadalenques. Tot això s'ha pogut trobar representat en quadres estàtics, quadres escenificats o parlats, fragments d'*Els Pastors*, de Folch i Torres, una escena de *L'Estel d'Orient*, de Camil Geix, muntatges musicals, i fins i tot una coreografia basada en l'obra de Joan Llongueres, *Les Figures del Pessebre*.

Com cada any, el Pessebre Vivent s'ha representat a la seu de l'esplai parroquial Esforç (c/Abadia, 6) els dies 25 i 29 de desembre de 2002 i l'1 i 6 de gener de 2003, amb una gran assistència de públic.

Roman Casanova

Recessos per als sacerdots

MÓRA LA NOVA/JESÚS/ALCANAR.— Amb la presència i la paraula del bisbe de la diòcesi, Mons. Xavier Salinas, i l'assistència de la quasi totalitat dels sacerdots, es van fer els recessos d'Advent per als sacerdots el dia 2 de desembre, a la parròquia de la Mare de Déu del Remei de Móra la Nova, el 9 de desembre a la Residència Teresiana del barri de Jesús, i el 16 de desembre a l'ermita de la Mare de Déu del Remei d'Alcanar.

Aquests recessos, un a cada zona pastoral del bisbat, són senzills en la seva

dinàmica: una meditació a càrrec del bisbe, exposició del Santíssim, pregària personal, pregària comunitària i reserva. També abans de dinar es fa unencontre per donar informacions diverses d'actualitat i després es comparteix el dinar.

Les paraules de Mons. Salinas van ser especialment colpidores i il·luminadores de la realitat que vivim. Atesa la situació actual, la de viure com a cristians en un món marcat per l'immediatisme, els cristians som cridats a realitzar una nova

proposta de l'esperança, tema propi de l'Advent però també de tot temps.

El bisbe, en la seva meditació, va parlar del ministeri presbiteral com a pastoral de l'esperança. I cal, perquè això sigui possible, «un estil de vida, una espiritualitat, amb unes característiques: una espiritualitat de la confiança en Déu, no de l'optimisme; una espiritualitat de la fidelitat, i no de l'èxit; una espiritualitat del servei discret; una espiritualitat que acompanya i una espiritualitat que cultiva els espais interiors». (R.C.)

E. Martínez Lozano
EL GOZO DE SER PERSONA
Plenitud humana, transparencia de Dios

160 pàg, 9,10 €

Un llibre per viure l'experiència joiosa d'un Déu que ens plenifica i per aprofundir en la trobada amb nosaltres mateixos.

narcea, s.a. de ediciones
Dr. Federico Rubio y Galí, 9
28039 Madrid
Tel. 915 546 102 / 915 546 484
Fax 915 546 487
narcea@narceaediciones.es
www.narceaediciones.es

SEBASTIÀ MAYOL, RESPONSABLE
DE L'ÀREA DE COOPERACIÓ
INTERNACIONAL DE CÀRITAS
DIOCESANA DE BARCELONA

**«No es pot deixar
que el capitalisme
liberal dicti la
manera de viure
de molta gent»**

—Per què Càritas de Barcelona ha escollit l'Argentina i no qualsevol altre país en la seva primera campanya autònoma de cooperació internacional?

—Perquè aquí ens uneixen molts lligams amb l'Argentina, especialment després de la guerra civil espanyola. Familiars de moltes d'aquestes persones estan vinculades a parròquies o són voluntaris de Càritas i fa més d'un any que ens van explicar la situació tan terrible que travessa aquest país sud-americà. A partir d'aquest contacte personal vam començar a moure'ns i anticipant-nos fins i tot a la campanya d'àmbit estatal, vam fer els primers enviaments d'urgència que ens van facilitar alguns donants, els quals ens van proveir de medicaments, de voluntaris que els van anar a buscar, de companyies que ens van oferir transports gratuïts...

—El fet de dur a terme una campanya autònoma de Càritas d'àmbit estatal, pot redundar en una efectivitat més gran?

—Sí, donat que es pot fer una gestió com un seguiment més acurat del que passa. Càritas espanyola fa macrocampanyes, enormes, mentre que les nostres són més petites, cosa que ens permet un seguiment més puntual de acció que duquem a terme.

—La campanya pretén anar més enllà del que s'entén per desnutrició en el sentit ampli de la paraula?

—Efectivament, perquè la desnutrició, tal com l'entenem, va més enllà de l'alimentació estrictament. La desnutrició també va lligada a pobresa mèdica, de vida, mental, física, econòmica, de situacions de vida...

—Aquestes accions continuaran al llarg d'aquest any?

—La campanya no té un final, continuarà mentre a l'Argentina hi hagi una situació de fractura social, especulació mèdica, monetària... El món cada vegada és més petit. No es pot deixar que sigui el mercat, el capitalisme liberal el que dicti la manera de viure de molta gent. Aquesta situació d'empobriment s'ha produït a l'Argentina però es pot repetir en qualsevol altre país de Sud-amèrica o en qualsevol altra zona del món. (J.R.)

Primera campanya internacional de Càritas diocesana

L'Argentina clama solidaritat i justícia

BARCELONA.— La greu crisi que viu l'Argentina afecta fonamentalment els sectors més vulnerables de la població, cosa que es tradueix en un increment de la misèria, la fam i les malalties. Una situació cada vegada més preocupant que ha portat Càritas diocesana de Barcelona a iniciar una

campanya que, sota el lema «Tu pots combatre la desnutrició infantil a l'Argentina», pretén aconseguir medicaments —bàsicament antibiòtics, antiepilèptics i vitamines—, que rebran les persones més necessitades dels centres geriàtrics i materno-infants.

La campanya de Càritas pretén aconseguir medicaments especialment per a nens i ancians.

«Em dic María Inés Auguste, sóc assistenta social, voluntària de la Casita del Divino Niño, l'obra d'amor feta pel pare Marcelo Tobar, ubicada a l'abocador de la nostra ciutat, a la localitat de Los Vázquez. És una de les realitats més dures de la nostra societat on la gent viu en i de les escombrieries, en ruïnes, sense sanitaris, aigua corrent, clavegueres, en total promiscuïtat. Allà treballem un grup de voluntaris oferint assistència social, mèdica, alfabetització i aliments a nens, embarassades i malalts...»

Aquesta és una de tantes cartes que es reben a Càritas diocesana de Barcelona que descriuen el panorama actual que es viu a moltes localitats i barris de l'Argentina. La greu crisi econòmica, política, de fractura social, d'aquest país ha obert una ferida greu que malauradament ningú encara no ha pogut o no ha sabut cicatritzar. Les imatges que els mitjans de comunicació ens transmeten diàriament no poden ser més eloqüents sobre una realitat que no pot deixar indiferent cap ésser humà. Les desigualtats socials s'han posat de manifest d'una manera desgraciada i el vo-

Grups de voluntaris col·laboren en l'alfabetització de molts marginats.

Projectes de desenvolupament internacional per lluitar contra la pobresa a l'Argentina

PLANTA DE PROCESSAMENT DE SOJA

Diòcesi d'Añatuya.

Els destinataris seran aturats, que treballaran en la construcció i en la planta un cop acabada, i els nens, que seran alimentats amb una part de la producció.

PLANTA TRANSFORMADORA DE RESIDUS

Tucumán.

Tota la població d'aquesta localitat es podria veure beneficiada amb aquesta planta dedicada al reciclatge.

MICROEMPRESA DE COSTURA I CONFECCIÓ

Rosario-Santa Fe.

Deu persones i les seves famílies d'aquest centre de producció de roba seran possibles destinataris d'aquest taller.

AULA DE REFORÇ ESCOLAR

Colón-San Nicolás.

Nens que ara reben aliment gràcies al projecte Gol Solidari.

AULA D'ESCOLA MATERNAL

San Nicolás.

Principalment per a alumnes que seran i han estat mares en edat escolar.

OBRA SOCIAL DE LA PARRÒQUIA

Diòcesi d'Avellaneda-Lanús.

Persones que necessiten assistència alimentària, sanitària...

FUNDACIÓ MANS OBERTES

Córdoba.

Residència d'ancians, nens, orfes.

INSTITUT DE RELIGIOSES ADORATRIUS ESCLAVES DEL SANTÍSSIM SAGRAMENT I DE LA CARITAT

Buenos Aires.

Illars de convivència, llars de menors mares i centres de dia amb tallers de capacitat.

LOS BOSQUES

Diòcesi de Quilmes.

Assistència bàsica, creació d'economia productiva i denúncia social.

Ajudes solidàries amb l'Argentina

Hi ha un número de compte obert per a totes aquelles persones interessades a fer un donatiu:
2100-0965-51-0200010269 / Argentina

lum de pobres cada dia que passa va en augment. La pobresa ocupa un lloc destacat en els discursos de l'Estat, els partits polítics, les entitats intermèdies i els mitjans de comunicació.

Les situacions en molts casos són d'extrema pobresa i ja és habitual la imatge de nens, en edat escolar, «bussejant» entre les escombraries en recerca d'algun aliment o objecte per poder vendre'l i, en definitiva, poder subsistir.

Les parròquies han esdevingut en molts casos espais receptors de les demandes socials que sorgeixen de la pobresa.

COMBATRE LA POBRESA

Fa un any, Càritas va començar a rebre trucades de persones vinculades a parròquies o a l'entorn de l'entitat, autòctones o argentines, i que s'adreçaven en demanda de suport a fi d'ajudar-les a salvar la impossibilitat que tenien de cara a poder enviar medicaments o diners als seus familiars. Immediatament des de la diocesana es van posar en contacte amb la responsable d'Amèrica del Sud de Càritas espanyola, i també amb les Càritas argentines i amb el consolat argentí a Barcelona.

Càritas espanyola no va posar cap impediment per iniciar i per avançar la campanya nacional i, aquesta, va començar tot seguit. «Càritas se sent solidària amb tots els pobles del món, d'aquí el fet de posar en marxa aquest programa de cooperació internacional», su-

bratlla la directora de Càritas diocesana de Barcelona, Núria Gispert.

El «corralito» i les sancions imposades pel Fons Monetari Internacional feien inadequat i fins i tot contraproduent l'intent d'enviar diners, perquè això comportava donar més ales als circuits de màfies i usurers. Per tant, Càritas diocesana de Barcelona es va veure obligada a tancar el seu suport fent directament l'enviament de productes farmacèutics, i demanant als donants i a la població en general, diners per comprar medicaments específics i productes de farmàcia a partir de la doble llista facilitada per Càritas Espanya-Argentina. Aquesta llista la formen antibiòtics, antiepileptics i vitamines com

Els infants són els més castigats per la situació actual a l'Argentina.

poden ser *clamoxyl*, *apiretal* o *dayamine-ral*, entre altres.

Per a Núria Gispert tot això «serveix per conscienciar les persones que tots som germans universals (...) com a cristians, com a persones de fe ens hem de sentir germans de tots els pobles d'arreu del món i quan n'hi ha un que pateix és com diu sant Pau com quan un membre està malalt que tot el cos se'n ressent».

Al llarg de la campanya, s'han recaptat més de 240.000 euros per a l'Argentina. D'aquests, 40.000 euros, ho han estat en metàl·lic i la resta en forma de medicaments donats

per empreses, particulars i parròquies. Aquests donatius han permès fins al moment l'enviament de més de dues tones de medicaments, que es distribueixen a través de la xarxa de Càritas Argentina. Aquesta campanya permet a més crear lligams amb parròquies, entitats civils i persones de bon cor de regions molt més empobrides que la mateixa Buenos Aires, especialment Tucumán i Santiago del Estero.

També des de Càritas diocesana de Barcelona es treballa en possibles projectes de desenvolupament i transformació de situacions de pobresa per als quals s'està buscant finançament (llegeix el requadre adjunt).

El mateix president de la República Argentina, Eduardo Duhalde, ha lloat la tasca que du a terme Càritas i ha assenyalat que «gràcies a aquesta entitat tenim la tranquil·litat que els recursos arriben als realment pobres, i se satisfan les necessitats bàsiques de milions d'argentins».

Josep Romero

L'Església argentina critica la pobresa dramàtica que s'estén arreu del país

Al document titulat *Néixer a un temps nou* escrit per l'arquebisbe de Córdoba, Mons. Carlos Nájuez, es critica les conseqüències que ofereix la «globalització neoliberal» i especialment es qüestiona la situació de pobresa de la qual diu «tots som responsables».

També exposa com a conseqüències d'aquest model «les condicions de les negociacions al Fons Monetari Internacional, el deteriorament del Mercosur i la influència en les polítiques d'Estat, les privatitzacions sense control i l'espoli dels béns nacionals».

Mons. Nájuez considera que «cal gestar un projecte de país que doni cabuda a tothom, especialment els pobres i empobrits, i que respecti les arrels i els valors de la nostra identitat».

Així mateix afegeix que «els catòlics no sempre hem estat responsables de la fe que professem i en el compromís amb els més necessitats... és imprescindible reconèixer els propis errors i pecats i acceptar la crítica».

Els bisbes argentins consideren urgent «globalitzar la solidaritat» i cercar mecanismes per reduir l'escletxa entre rics i pobres «pensant que tots som veritablement germans i que tots tenim dret a viure una mica més bé».

La imatge de nens en abocadors de ciutats i pobles argentins esdevé, malauradament, habitual.

La pobresa s'estén cada vegada més arreu del país.

Catalunya

50 anys d'ecumenisme a Catalunya

■ Del 18 al 25 de gener té lloc la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians

Sota el lema «Portem aquest tresor en gerres de terrissa», el 18 de gener comença la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians, amb una forta influència a tot Catalunya. Aquest mateix dia, a la catedral de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles presidirà a les 20.00 h l'acte d'inauguració oficial amb la participació

de representants de diverses confessions cristianes. Organitza l'acte la Delegació episcopal d'Ecumenisme i de Relacions Interreligioses, que presideix Mons. Jaume González-Agàpito. La resta de bisbats catalans també duran a terme diferents activitats amb motiu d'aquest octavari.

Ara fa quasi cinquanta anys, el Dr. Gunnar Rosendal, pastor de l'Església luterana sueca i home compromès en el moviment ecumènic, va visitar Barcelona. Era amic personal de Paul Couturier, prevere francès, apòstol de la unitat dels cristians i creador de la versió catòlica de la pregària ecumènica per la unitat. Ho era també d'un deixeble català de l'abbé Couturier, iniciador del moviment ecumènic a Catalunya i a Espanya, Joan Misser. Fruit dels contactes d'aquestes persones, poc després, l'any 1954, a Barcelona, un grup de laics catòlics va començar a reunir-se amb quatre pastors i dos laics de l'Església evangèlica espanyola.

Eren temps un xic difícils. L'Església catòlica a l'Estat i a Catalunya era molt lluny encara de la sensibilitat ecumènica que, deu anys més tard, es faria present i s'obriria pas amb el Concili Vaticà II. Les Esglésies evangèliques estaven encara molt dolgudes pel tractament que rebien de part dels catòlics. Aquella trobada, però, de catòlics i protestants a Barcelona, va ser l'inici de l'activitat formalment ecumènica a Catalunya i a Espanya.

Des del 1956 es va començar a difondre entre nosaltres la Pregària per la Unitat de Paul Couturier. El 1959, se'n van poder estampar, amb l'imprimatur de Mons. Josep Pont i Gol, bisbe de Sogorb, 15.000 exemplars. L'any 1960, després de l'anunci per part del beat Joan XXIII del Concili Ecumènic Vaticà II, se'n van imprimir 40.000 exemplars i es van fer arribar a totes les parròquies. L'any següent, 1961, es va aconseguir, a Barcelona, portar a terme l'edició castellana del fullotó, amb

La llum de l'Evangeli, un tresor a difondre.

l'imprimatur del bisbe de Vic, Mons. Ramon Masnou.

Immigració i ecumenisme

Cinquanta anys més tard d'aquells emblemàtics primers passos, tot ha canviat no pas poc. Però també ha canviat el món en què vivim. Fa cinquanta anys, al nostre país, els «germans separats» eren gairebé sempre protestants i uns *rara avis*. Els ortodoxos, una curiositat literària. Avui, en canvi, la immigració ha portat molts cristians d'altres confessions al costat nostre. Molts d'ells són de tradició cristiana oriental i amb uns problemes específics i unes necessitats concretes que no exclouen les de caire espiritual. Aquests germans cristians vinguts de terres llunyanes estan mancats d'un ajut fraternal. D'un ajut cristià i d'una atenció específicament cristiana.

Des dels diferents bisbats es treballa perquè els immigrants cristians siguin aco-

llits com a germans també en les seves necessitats materials i concretes. La col·laboració amb Càritas ha estat una benedicció. Les iniciatives d'alguna parròquia, un gran ajut. També es treballa, però, en favor de la seva vida cristiana: esglésies on poder celebrar, ajut per als preveres i llurs famílies, escola per als seus fills. S'ha encetat, a casa nostra, un tracte fraternal i directe amb els més alts responsables de llurs Esglésies per evitar els acostumats impostors i per ajudar a solucionar els problemes del dia a dia.

Tot plegat, i amb la tasca anterior feta conjuntament amb els protestants, l'ecumenisme a Catalunya ha arribat a fites impensables fa només alguns anys. Fites, però, ambicionades, desitjades i somiades fa cinquanta anys pels pioners de l'ecumenisme. Durant també mig segle, fites objecte constant de la pregària de molts cristians i cristianes a casa nostra.

Mons. Jaume González-Agàpito

Delegat episcopal d'Ecumenisme i Relacions Interreligioses

«Portem aquest tresor en gerres de terrissa»

Aquest any el projecte de la Setmana de Pregària Universal per la Unitat dels Cristians ha volgut focalitzar el problema, tan complex, de les migracions. El projecte ha estat preparat per un grup ecumènic argentí. És una reflexió a partir de l'Argentina. El paper, en aquell país, de l'Església ha estat capdal des de fa segles. A la base del fet migratori, també en el de casa nostra, hi ha la fam, la penúria econòmica, el subdesenvolupament i les brutalitats polítiques i administratives, moltes vegades despietades. Hi ha, però, també, les persecucions religioses. La reflexió cristiana sobre les implicacions de la immigració ens porta a descobrir les exigències que ens planteja i la força que ens dona la Paraula de Déu davant d'una multitud de nous nadius, de vegades il·legals, però que són, molt sovint, tractats injustament i objecte de l'especulació dels que tenen com a déu els diners. La unitat dels cristians ha de ser el paradigma per a la unitat dels éssers humans. Enmig de les dificultats, és la força de Déu que es manifesta en la nostra debilitat: «Portem aquest tresor en gerres de terrissa!»

TARRAGONA

Mons. Martínez Sistach, membre del Consell Pontifici per als Textos Legislatius

TARRAGONA.— Joan Pau II ha nomenat l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, membre del Consell Pontifici per als Textos Legislatius per a un període de cinc anys. Aquest dicasteri de la cúria romana va preparar la reforma del Codi de Dret Canònic de l'Església llatina, promulgat l'any 1983, i del Codi de les Esglésies orientals, de l'any 1990. Correspon a l'esmentat dicasteri donar les interpretacions autèntiques amb força vinculant amb relació als dubtes referents al contingut i l'aplicació de les lleis universals de l'Església, i té cura dels aspectes jurídics de l'activitat dels altres dicasteris de la Cúria i també dels decrets generals que fan les conferències episcopals de tot el món.

Cal recordar que Mons. Martínez Sis-

tach és doctor en Dret Canònic i en Dret Civil per la Pontificia Universitat Lateranense de Roma, amb la tesi *El derecho de asociación en la Iglesia*, i que ha estat president de l'Associació Espanyola de Canonistes i de la Junta Episcopal d'Afers Jurídics de la Conferència Episcopal Espanyola, així com també professor de Dret Canònic de la Facultat de Teologia de Catalunya. És autor de nombroses publicacions juridicopastorals, entre les quals cal esmentar *Las asociaciones de fieles*, de la qual s'està preparant la cinquena edició.

Pel que fa a un altre tema, ara fa un any el Papa va renovar per a un nou quinquenni el nomenament de Mons. Martínez Sistach com a consultor del Consell Pontifici per als Laics. (C.C.)

BARCELONA

Concert de la Manta

BARCELONA.— El Servei Solidari i Missioner (SSIM) dels caputxins de Catalunya i Balears organitza el 16 de gener el «Concert de la Manta». Com a entrada, cal portar una flassada. En aquest concert solidari amb el Quart Món, Martirià Martínez de Borja oferirà peces d'Enric Granados. Serà a les 20.00h a l'església de Ntra. Sra. de Pompeia, av. Diagonal, 450 de Barcelona. (C.C.)

BALCLI'S

SALA DE SUBHASTES

DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX

MOBLES, OBJECTES

JOIES, ARGENT I RELLOTGES

PISOS SENCERS

VISITES A DOMICILI

☎ 932 175 607

C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

Lleida

Mor Mn. Marcel·lí Ubach, el prevere més gran de la diòcesi

■ Tenia 99 anys i en feia 75 que era capellà

LLEIDA.— «El nostre presbiteri ha perdut el germà més gran.» Amb aquestes paraules va iniciar la seva homilia el bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, en la missa de funeral de Mn. Marcel·lí Ubach, que va morir el 18 de desembre passat a l'edat de 99 anys.

La celebració va ser concelebrada per una seixantena llarga de preveres, a l'antiga església de Sant Llorenç. Entre els concelebrants cal destacar l'actual rector d'Alcarràs, Mn. Josep Moré i el P. Ramon Domènech, vicari provincial dels Franciscans de Catalunya i fill d'Alcarràs, que va voler traslladar-se a Lleida per acompanyar en el darrer adéu el seu estimat rector.

El bisbe va manifestar la seva tristesa i pena pel «traspàs d'un germà i amic prevere», tot recordant com aquest havia arribat a una notable longevitat, amb una salut bastant bona i amb una lucidesa mental envejable: «Va passar la seva vida fent el bé, estimant i vivint amb goig, plenament, el seu sacerdocí, fidel a l'esperit de les benaurances.»

Mons. Ciuraneta va fer alhora un cant a l'esperança i a la vida davant la mort de Mn. Marcel·lí: «Nosaltres, els creients i també els sacerdots, sofim i morim com tothom però, des de la fe, ho fem no sols amb dignitat, sinó també amb esperança, sabent que la mort és el temps de la collita definitiva, de tornar-li joiosament al Pare els talents confiats.» El prelat va encomanar Mn. Marcel·lí a la «bondat misericordiosa del Pare».

A la missa exequial hi assistiren nombrosos fidels, molts d'ells vinguts de di-

versos pobles on va exercir el seus 75 anys de ministeri sacerdotal, i molt concretament d'Alcarràs amb el seu alcalde Gonçal Serra. En aquest poble del Segrià amb prop de 5.000 habitants, hi havia servit pastoralment des de l'any 1968 i va tenir la seva residència com a rector emèrit fins fa poc mesos, quan va traslladar-se a la residència de la casa Sacerdotal de Lleida, on va morir la matinada del 17 de desembre passat, als 99 anys d'edat i gairebé 75 de sacerdocí.

Nascut l'any 1903

Mn. Marcel·lí Ubach i Baraut va néixer a Pujal de Cabó el 9 d'octubre de 1903. Va cursar els seus estudis eclesiàstics al Seminari de la Seu d'Urgell des del 1913 fins al 1928, any en què va rebre l'ordenació sacerdotal, concretament el 2 de juny. Tenia 24 anys.

Durant la seva llarga vida sacerdotal va exercir el seu ministeri com a vicari de Senyús, al bisbat d'Urgell, durant un any

Mn. Marcel·lí Ubach (a la dreta) abraça el seu amic Mn. Joan Torrelles.

Mn. Marcel·lí va exercir com a sacerdot durant 75 anys.

Mn. Joan Torrelles, fill de Vilanova de Segrià i actual rector d'Artesa de Lleida, va conèixer Mn. Marcel·lí quan era rector del seu poble i ell l'ajudava d'escolanet a missa. Ell ha estat un dels sacerdots diocesans més proper a ell. El defineix com un «capellà molt piadós, que va dedicar-se plenament al seu ministeri, estimant amb tot el cor a tothom». El recorda també com un «home molt ordenat».

El seu amic explica, amb certa emoció, quines van ser les darreres paraules de Mn. Marcel·lí moments abans de morir: «Quan la religiosa que el vetllava li va preguntar a cau d'orella: "En què pensa mossèn?"»

Calendari de butxaca de la M. Esperança González

El calendari de la M. Esperança González.

LLEIDA.— L'Institut de Missioneres Esclaves de l'Immaculat Cor de Maria, ha editat un atractiu i juvenil calendari de butxaca de la seva mare fundadora, la lleidatana M. Esperança González.

El calendari ofereix una il·lustració dedicada a la fundadora, envoltada d'infants i joves, expressió del seu particular carisma. A mena de díptic podem llegir tot seguit una poesia dedicada a la M. Esperança signada pel sacerdot Lluís Moreno. En la contraportada, el calendari i la llista de cases que l'Institut té a Catalunya, Espanya i Hispanoamèrica, amb presència en països com l'Argentina, Paraguai i Costa Rica.

Esperança González va fundar a Lleida el seu institut en la que avui és la Casa Mare el 19 de juny de 1862. La seva causa de beatificació va iniciar-se a Lleida l'any 1990. El 28 de febrer de 1994 es va obrir oficialment a Roma i el 16 de desembre es va aprovar la seva *positio*. (J.C.)

i mig. Va ser vicari coadjutor d'Ordino, a Andorra, i ecònom durant 10 anys. Al desembre del 1939 es va incardinar a la diòcesi de Lleida i va ser nomenat ecònom de les parròquies de Sant Sebastià de Vilanova de Segrià i Sant Joan Baptista, de Benavent de Segrià. Fins a l'any 1968, quan va ser nomenat rector de la parròquia de la Mare de Déu de l'Assumpció d'Alcarràs i arxiprest de la de Seròs.

tot mirant la imatge del Còr de Jesús que tenia a la seva cambra, va dir: "Amb qui vol que pensi, si no amb Ell!"»

Les seves despulles van rebre sepultura en el cementiri de Lleida, davant dels seus companys preveres, familiars i amics, que van donar gràcies a Déu pel do que ha estat per a l'Església de Lleida l'estimat Mn. Marcel·lí Ubach.

Jordi Curcó

MATARRANZ

Especialistes en tota mena de mobiliari religiós

- Bancs per a esglésies
- Mobles de sagristia
- Protecció total de la fusta per autoclau
- Acabat inigualable
- Projectes, fabricació i restauració
- Pressupostos sense compromís

Ctra. de Segòvia, s/n
40350 Escalona del Prado (Segòvia)
Tel. 921 570 794 - Fax 921 577 046

Tarragona

Sembradors d'estels, 400 escolars feliciten el Nadal en nom dels missioners

■ Aquesta activitat nadalenca se celebra a Tarragona des de fa 10 anys

TARRAGONA.— Uns quatre-cents alumnes d'escoles privades de la ciutat de Tarragona van sortir dijous 19 de desembre a la tarda pels carrers. El motiu, com en anys anteriors, va ser el de felicitar el Nadal als ciutadans en nom dels missioners i missioneres.

Per fer extensiva aquesta felicitació nadalenca es van dedicar a enganxar estels en tantes solapes com es deixessin contagiar d'una paraula de desig de felicitat i pau, sense demanar res a canvi. Abans de sortir al carrer, però, els escolars es van reunir a la catedral metropolitana i primada de Tarragona, acompanyats dels seus mestres i monitors, en un acte molt senzill però emotiu.

Tot això era prou important perquè anés precedit d'un moment de quietud i pregària: la dolça melodia de les flautes convidava al silenci, que s'interrompia amb l'arpegg agraïble de les guitarres acompanyant els cants dels nois i noies. La Paraula de Déu proclamada solemnement i escoltada amb veneració. La paraula càlida de l'arquebisbe Lluís Martínez Sistach, tot recordant el primer missioner, enviat pel

Els escolars es van reunir a la catedral.

Pare, i l'exhortació a donar suport a l'acció missionera de tants germans i germanes que han marxat. I finalment, la pregària que recordava les penes i alegries dels cinc continents.

Aquesta és la desena trobada de sembradors d'estels que es fa a Tarragona. «Els cinc primers anys es va fer a diferents parròquies i esglésies de la ciutat i els cinc següents a la catedral, amb l'assistència de l'arquebisbe», va comentar Mn. Josep Pascual, delegat diocesà de Missions.

Joan Boronat

URGELL

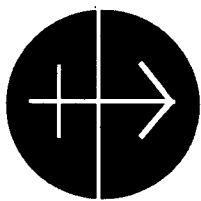
Constitució de la Delegació per al Patrimoni Cultural

LA SEU D'URGELL.— El Consell diocesà de Pastoral, en la seva darrera edició, va aprovar sis propostes que fan referència al patrimoni cultural del bisbat. Destaca particularment la constitució de la Delegació diocesana per al Patrimoni Cultural el responsable de la qual serà Josep M. Mauri i Prior.

El Consell diocesà de Pastoral va fer present el compromís amb els béns culturals: catalogació, custòdia, restauració, difusió, defensa i recta utilització. El Consell dona suport a l'esforç del bisbat a l'hora de mantenir «l'exclusiva titularitat dels béns culturals i del Museu Diocesà d'Urgell». Demana que les parròquies expliquin i difonguin el valor de les seves obres d'art. Ordena que els projectes de restauració, reforma o decoració del patrimoni cultural siguin aprovats per la delegació diocesana. Els projectes d'obres de restauració o embelliment hauran de ser aprovats per la Delegació per al Patrimoni Cultural. També és urgent que siguin documentades les peces d'art custodiades en domicilis particulars per ser catalogades.

La creació d'aquesta delegació representa un pas més en la custòdia i difusió de l'art sacre. És la darrera etapa d'un camí formalment iniciat fa uns anys. L'any 1956, un grup de ciutadans de la Seu d'Urgell va unir esforços per aplegar i exposar algunes peces d'art de la catedral. Així, l'any 1957 tenia lloc en unes dependències annexes al claustre de la catedral la primera exposició d'art sacre. El 1975, Mons. Joan Martí, bisbe d'Urgell, signava els estatuts del Museu Diocesà i erigia i nomenava la Comissió diocesana per al Patrimoni Artístic i Documental. L'any 1983 s'iniciaven les obres d'adaptació i adequació de l'antic deganat com a Museu Diocesà, que era inaugurat el juny del 1988. Les noves dependències ocupen des d'aleshores, a part del Deganat, l'església i la cripta de l'església de la Pietat. L'actual delegació ocupa el lloc de la primitiva comissió.

Tot això s'emmarca dins d'un procés de millora en la responsabilitat de la custòdia i exposició de l'art, afavorit per dues circumstàncies: l'abundància d'art sacre en les comarques del bisbat i la progressiva mentalització davant dels tresors artístics, alguns dels quals han estat universalment reconeguts. (A.M.)

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal dependent de la Santa Seu
Ferrer del Río, 3 - 28028 Madrid - Tel. 917 259 212

Filial Barcelona: c/ Lluís Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. 932 373 763
c/c: 0049-1806-91-2110636317 - BSCH - Barcelona

MISSES en favor de l'Església de l'Europa de l'Est i del Tercer Món

Sabeu que milers de sacerdots de l'Església Missionera i de l'Europa de l'Est només poden subsistir gràcies als estipendis de Santes Misses que «Ajuda a l'Església Necessitada» fa arribar a aquests veritables deixebles de Crist avui?

COL·LABORI amb la missió evangelitzadora d'aquests milers de sacerdots, ENCARREGANT la celebració de Misses (el mateix estipendi de la seva diòcesi) mitjançant la nostra associació. Ells aplicaran la Santa Missa per les SEVES INTENCIONS.

● Vull que se celebrin.....
MISSSES per les intencions següents:

Envio..... € com a DONATIU

Per: Gir ☐ Trans. ☐ Xec ☐

Nom i Cognoms:.....

Carrer i número:.....

C. postal i ciutat:.....

HEM LLEGIT...

Sobre la vivència de la missa

Resposta a l'article de J. I. González Faus publicat a *La Vanguardia* el dia 28 de desembre del 2002

Escriu aquesta reflexió després d'haver llegit l'article de J. I. González Faus *Misas sin Musa*, publicat a *La Vanguardia* el dia 28 de desembre del 2002. És un escrit que toca un tema molt discutit avui: el desfasament entre les formes litúrgiques tradicionals i la sensibilitat de la societat actual.

González Faus no deixa de tenir raó en assenyalar que encara resta un camí llarg per recórrer per dur a la pràctica les reformes del Concili Vaticà II. És cert que moltes misses resulten desmotivadores per manca de participació i per una aparença de cerimonial retòric i buit. Però, com a jove cristiana practicant, que vaig normalment a missa, crec que hi ha aspectes que l'escrit de González Faus no toca i sobre els quals els cristians hauríem de reflexionar més profundament.

Primer, la missa, independentment de les formes externes, mai no perd el seu valor. És un acte d'amor de Crist. Jesús és qui ens hi convida. Pot ser un banquet més o menys avorrit o protocol·lari, però això no li treu mèrit. Qui sent la missa com una donació de Crist, per amor, no pot perdre la fe! No concebo com algú pot pensar que una missa pugui fer mal a Déu, com pot l'abraçada d'un fill fer mal a un pare?

En segon lloc, l'argument que determinades misses «fan perdre la fe» és molt feble. La fe és un do de Déu, un regal, no una cosa que ens guanyem a pols. Si les formes ens treuen la fe, és que aquesta té poc fonament. A qui viu l'experiència de Déu, cap missa no li pot treure la fe. Si distingim entre les formes i el contingut, veurem que certament molts cops l'Església no l'encerta amb la pedagogia o l'estètica més adequada per transmetre el seu missatge. Però aquest missatge no perd gens ni mica de força tot i que la metodologia no sigui l'adequada. D'altra banda, no oblidem que a l'Església hi ha moltes i diverses formes d'espiritualitat i de viure la fe. No podem pretendre que unes siguin més bones que unes altres, l'Església és plural i molt rica. Les formes litúrgiques són una herència històrica i evolucionaran amb el temps. I molts cristians encara viuen d'aquestes formes i s'hi senten motivats. No per això la seva fe és menor ni menys valuosa o autèntica. Déu estima tothom, des dels «carques» fins als «progres», i als seus ulls tots som fills predilectes.

En tercer lloc, no podem jutjar les intencions ni allò profund dels cors. Qui pot dir que un sacerdot ritualista, que celebra una missa aparentment freda, té menys fe i no viu una experiència mística? Qui pot erigir-se en jutge i proclamar-se més bo que els altres? No estarem intel·lectualitzant o ideologitzant la fe? Sant Pau ens recorda que tot el coneixement i clarividència del món són en va sense caritat. La nostra fe erudita i avançada no té per què ser més autèntica que la fe d'una dona gran que resa el rosari per rutina i que potser no n'entén el contingut

SÁBADO, 28 DICIEMBRE 2002

JOSÉ IGNACIO GONZÁLEZ FAUS

Misas sin musa

Me ha ocurrido a veces que un matrimonio amigo me dijera: "Mira, nosotros por amor a la Iglesia, por fidelidad a ella y hasta por rutina, seguimos yendo a misa los domingos. Pero a los hijos no les podemos obligar a ir. Perderían la poca fe que les queda..."

Hace poco, una religiosa joven, uno de esos escasos milagros que ya difícilmente se encuentran, me contó que muchas veces, antes de algunas misas, reza "pidiendo a Dios que aquella misa no le haga daño". A las chicas por supuesto, tampoco se atreve a obligarlas a asistir, con ese panorama.

Como contraste: hace pocos años, en Roma, después de una larga misa cargada de monseñores, de trapos, de parafernalias y de hopalandas, al llegar los concelebrantes a la sacristía, tras las inclinaciones de rigor, se vuelven unos a otros diciéndose: "Una ceremonia veramente principessa..."

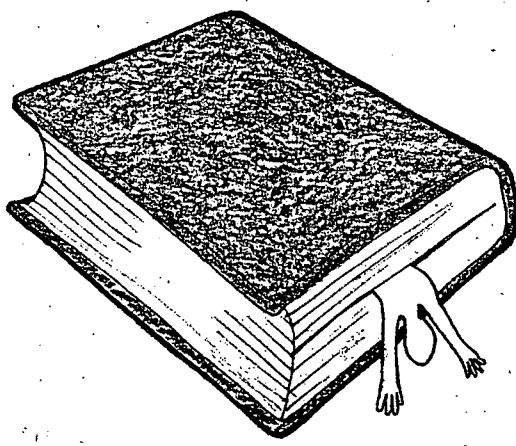
Una golondrina no hace verano. Y sé que no siempre es así. Hasta conocí una parroquia de arrabal donde la gente participaba un poco más y se encontraba más como comunidad de fe. Y lo curioso es que, a aquellas misas, bajaban gentes hasta del centro de la ciudad. Otra vez le comenté a un obispo sudamericano que su celebración había sido muy viva, y me respondió: "Es que el derecho canónico no obliga a cuatro mil metros de altura".

Una golondrina no hace verano, pero varias resultan ya un síntoma. Aquí únicamente pido que, si no se acepta mi diagnóstico, se tomen al menos en serio los síntomas descritos. Porque mi diagnóstico es serio: la liturgia es hoy una alarmante fuente de pérdidas de fe. Hace años mi colega José María Rovira Bellos alertaba sobre la responsabilidad de una institución como la Iglesia que al menos una vez por semana tiene a su disposición un auditorio numeroso y bien dispuesto. Aquella alerta debería ser hoy una alarma. Y no reclamo éxitos compartidos ni gratas cenestésicas espirituales. El pueblo de Dios es, en este punto, más sensato de lo que parece: sabe lo que dan de sí las cosas, y sólo quisiera salir del marasmo y que se le facilite rezar un poco.

J. I. GONZÁLEZ FAUS, responsable académico de *Cristianismo y Justicia*

OPINIÓN

LA VANGUARDIA 21

JOHN CASAS

LA LITURGIA ES HOY

una alarmante fuente

de pérdidas de fe: las misas

son inflación de palabras que

no parecen dirigirse al pueblo

años. Pero en cuanto alguien intentaba buscar remedio le llovían avisos y amenazas; o denuncias a Roma por parte de todos esos que —como decía Jesús— se dedican a colar la cizaña y la misericordia. Sería interesante si algún día, obispos y superiores mayores religiosos se atrevieran a reconocer la cantidad de advertencias recibidas de Roma por causa de

algunas "imprudencias litúrgicas". De producirse, abriríamos unos ojos como platos.

Esta es, en mi opinión, una de las causas del mal. Otra es la formación de los sujetos que deben presidir las ceremonias. La obsesión por la "ortodoxia" ha preparado unos presbíteros que saben muy bien lo que no pueden decir, pero no saben qué decir. Las ayudas en forma de materiales distribuidos en librerías o por Internet son insuficientes: la predicación deriva en un moralismo farragoso carente de toda experiencia espiritual. Y entonces se acuerda uno de la profecía que hizo años atrás el mayor teólogo católico del siglo XX (Karl Rahner): "El cristiano del siglo XXI será un místico o no será cristiano, es decir, habrá experimentado algo o no será cristiano". Así estamos: tendemos quizá mucha ortodoxia pero no es la ortodoxia de la fe, sino la ortodoxia "del partido".

La solución no es fácil. Se puede hablar de más participación, más creatividad y más entrada a sujetos con un poco de carisma. Pero las soluciones a los problemas nunca se han encontrado dictando normas desde un despacho, sino a través de la búsqueda y la experimentación: mediante ese difícil camino de "trial and error" que es intrínseco a nuestra condición humana.

Decir estas cosas cuesta. Probablemente molestarán a todos: a las autoridades, a aquellos a quienes deberían molestar y a aquellos otros que (en medio del coro) en que están metidos hacen más de lo que pueden y no deberían sentirse aludidos pero lo hacen. Pero creo que me obliga a decirlos esa "defensa de la fe del pueblo" que Roma esgrime como argumento cuando quiere apalar a un teólogo. Pues me temo que san Pablo repetiría hoy la dura crítica que hizo a la comunidad cristiana de Corinto: "Lo que hacéis cuando os reunís... ya no es celebrar la Cena del Señor".

Porque actualizar el gesto de aquel "Idealista" que cuando se vio venir encima la condena y la muerte, celebró el pan partido y el vino compartido en símbolo real de su destino, es algo demasiado serio y estremecedor para ser trivializado en tantas misas que parecen recordarlo todo, menos la memoria de Jesús.

teològic. En canvi, entén la pietat i el valor de la pregària fidel i constant. Què és més gran als ulls de Déu? No ho podem saber. Només Ell llegeix els cors.

L'Església, avui, com bé recorda Faus, necessita mística. I no és pas una frivolidat discutir sobre les formes litúrgiques, quan hi ha tants problemes al món i tants reptes veritablement urgents que ens han d'amoïnar més als cristians? Per exemple, què transmetem als joves perquè se n'allunyin? Més que una manca de fe, és una manca de comunió i de testimoni. Potser manca coherència entre la nostra fe i la nostra vida. Què distingeix un cristià en la seva actitud vital i en la seva vida quotidiana de la resta del món? Si no donem testimoni viu, ningú no s'aproparà. Quan la societat veu que l'Església no és aliena a les divisions, a les disputes ideològiques i de poder, pròpies dels poders fàctics, què podem aportar de nou? Som humans, però la comunió no és impossible. El món vol veure «com s'estimen». El món necessita teologia, necessita testimoni i amor autèntic.

Tot i que creguem tenir la raó en alguns aspectes, no és més important la comunió? Per amor, assumim els errors amb els nostres germans abans que la divisió en benefici de la «veritat». L'Esperit, com diu sant Joan, bufa on vol, i pot desconcertar el teòleg més conservador

però també el més avançat. Ningú no té l'exclusiva de la revelació de l'Esperit Sant. Per això em fa mal llegir escrits de tants teòlegs, plens d'enginy i bons arguments, però que en el fons només evidencien més divisió dintre de l'Església. No ens cal discutir la missa, ni fer teologia de laboratori, partint de la sociologia o d'ideologies històriques: estem afamats de comunió.

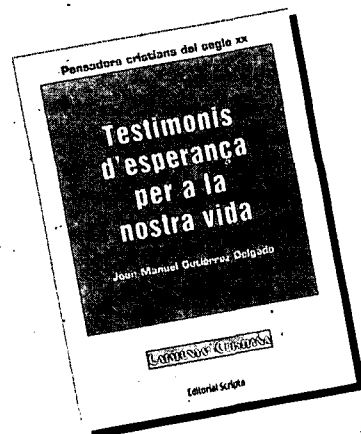
A cap cristià que es preï se li acudiria menysprear i rebutjar el seu pare, per més ancià i retrògrad que fos en les seves idees. La seva vida i la seva formació van dependre d'aquest ancià. A l'Església som una gran família, amb molts «ancians» que no canviaran, i les idees dels quals potser no compartim, però ells ens han precedit i, per gratitud i fidelitat al bé que ens han fet, el mínim que podem fer és ser comprensius i treure de la seva saviesa forces per al futur. Sense tendresa, sense delicadesa, sense treballar des de dins, amb amor i amb dolcesa, no canviarem l'Església. Les coses es canvien estimant-les, no enfrontant-s'hi.

Montse de Paz Toldrà

mpaz@arsis.org

Feligresa de la parròquia de Sant Pau de Badalona

Si t'han agradat els
«Pensadors cristians del segle XX»,

NO US
PERDEU EL
LLIBRE

Regala't el llibre i ajudaràs el setmanari

Desitjo rebre el/els llibre/s: Testimonis d'esperança per a la nostra vida
Testimonios de esperanza para nuestra vida

catàla: _____ castellà: _____ total llibres: _____ a 9,62 € = _____ €
(com a donatiu, despeses d'enviament incloses)

Nom: _____

Adreça: _____

C.P.: _____ Població: _____

Forma de pagament:

☐ gir postal ☐ enviament xec ☐ es pot presentar un càrrec a:

☐ Entitat ☐ Oficina ☐ DC ☐ Compte

ENVIA LA BUTLLETA A:

Catalunya Cristiana, Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014-Barcelona

Joves

XXV Trobada Europea de Joves

La comunitat de Taizé congrega 80.000 joves a París

PARÍS.— Del 28 de desembre a l'1 de gener uns 80.000 joves europeus, més de la meitat de l'Europa de l'Est, s'han congregat a París i a Ile-de-France per participar en una nova etapa de la «peregrinació de confiança a través de la terra». Enguany, la comunitat de Taizé, ha celebrat la vint-i-cinquena Trobada Europea de Joves reunint catòlics, ortodoxos i protestants.

Elisabet i Anna Nadeu són dues germanes catalanes que han participat en aquesta trobada, encara que no han estat als mateixos grups n'hi s'han allotjat al mateix lloc. Totes dues van ser acollides per famílies. «Hem estat al poble de Taizé diverses vegades i volíem saber com era l'experiència de viure una trobada europea de joves», assenyalen. Cinc dies de contacte amb milers de joves europeus vivint l'espiritualitat de Taizé les du a afirmar que «ens ha agradat moltíssim, encara que és molt diferent de l'experiència que es fa al poble de Taizé. Allà tens molt més recolliment. No hi ha tantíssima gent i tens més temps per conèixer, per fer grups, els horaris són més marcats...».

El programa de les jornades consistia, al matí, en trobades de pregària i intercanvi d'experiències sobre «signes d'esperança» en 400 punts d'acollida escampats per París, i, a la tarda, en tallers temàtics en 23 idiomes al Parc de les Exposicions de la Porta de Versalles. A més de les

Elisabet i Anna Nadeu.

pregàries comunes del migdia i de la tarda. Es van organitzar altres trobades de reflexió en nombroses esglésies de París, al Senat, a la Sorbona i a l'Ajuntament. Mereix un lloc destacat la vetlla de pregària per la pau, celebrada el 31 de desembre a diferents parròquies, en comunió amb els pobles que pateixen, seguida d'una «festa de les nacions».

Una de les coses que més ha impactat Elisabet i Anna és l'acollida a les famílies, que «ens van donar la seva confiança des del primer moment. La veritat és que ens hem sentit molt ben acollides». Un altre aspecte que subratllen és la bona organització, el silenci dels joves durant les pregàries...

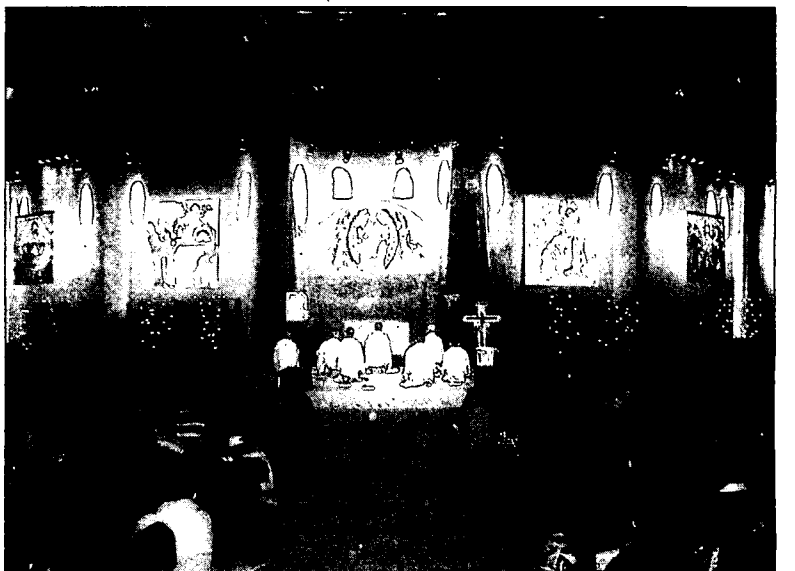
Aprofundir en la fe i preparar-se per assumir responsabilitats van ser els objectius centrals d'aquesta trobada. De París, tant Elisabet com Anna, porten tres missatges: «Confiança, convivència i unió.»

Va ser a través de la família com Elisabet i Anna van entrar en contacte amb la comunitat de Taizé. Amb els pares han estat diverses vegades a Taizé i en família s'han introduït en l'espiritualitat d'aquesta comunitat. «Personalment m'agraden molt els cants repetitius que t'ajuden a interioritzar, i també el fet que hi hagi molta gent jove», reconeix Anna. Per a Elisabet, «la senzillesa d'aquesta comunitat, la seva obertura a totes les

persones i que no es discrimina ningú és una cosa que m'agrada molt».

Totes dues asseguren que quan tornen de Taizé el xoc és molt gran perquè és una realitat molt diferent de la que viuen normalment. Per això, «intentem mantenir viu aquest esperit llegint la carta del germà Roger, fent pregària amb aquest estil... a vegades costa sobretot si els teus amics no són gaire cristians. És molt important trobar un grup amb qui viure aquesta espiritualitat». Després d'aquesta experiència a París, Elisabet i Anna han tornat amb més ganes de tornar a Taizé i ja estan pensant en la propera trobada europea de joves.

Rosa Maria Jané Chueca

A la trobada es va convidar els joves a anar a les fonts de l'Evangeli en la pregària, el silenci i la recerca.

Germà Roger: «Déu només pot estimar»

El germà Roger de Taizé ha escrit la carta *Déu només pot estimar*, que es va presentar a la Trobada Europea de Joves. Aquesta carta, traduïda a 58 idiomes servirà de base per a la propera cita i serà meditada durant el 2003 a les trobades que tindran lloc a Taizé, setmana rere setmana, així com en altres llocs del món.

Davant dels desitjos d'esperança al nostre món, el Gmà. Roger sosté que «l'Evangeli porta en ell mateix una esperança tan bella que hi podem trobar una alegria de l'ànima. Aquesta esperança és com una esclatxa de llum que s'obre en les nostres profunditats. Sense ella, el gust per viure es podria apagar». La font d'aquesta esperança, afegeix, «és en Déu, que només pot estimar i ens busca incansablement». Per això, crida a renovar aquesta experiència confiant-nos a Déu amb humilitat.

El Gmà. Roger recorda en la seva carta que l'Esperit Sant és a l'interior

de cada persona i que «la seva presència és invisible, però no ens abandona mai». També apunta que els dubtes i la confiança coexisteixen en la nostra vida: «La fe és (...) un do de Déu: és Déu qui (...) ens concedeix avançar des dels nostres dubtes fins a la confiança en Ell.»

El perdó ocupa un lloc destacat en l'escrit del Gmà. Roger. En aquest sentit, assenyalava que un dels rostres més clars de l'amor de Déu és el perdó. «Quan també nosaltres ens perdonem, la nostra vida canvia a poc a poc. En trobar en el perdó una joia que no pesa, veiem desfer-se les

severitats cap als altres, i és essencial que aquestes deixin lloc a una infinita bondat.» Un altre punt del seu escrit anima a caminar amb un cor reconciliat i a viure en pau amb els que ens envolten. Per aquesta raó fa una crida a obrir camins de pacificació i a ser llevat de confiança: «Una credibilitat sovint perduda pot renèixer, quan l'Església viu la confiança, el perdó, la compassió, i acull des de la joia i la senzillesa. Llavors arriba a transmetre una esperança viva.»

La senzillesa també és font d'alegria, indica el Gmà. Roger, i permet abandonar-se a Déu. «Déu espera que ens preparem per ser portadors d'alegria i de pau», subratlla, «Déu ens vol feliços». La carta acaba amb una recomanació: «Cerqueu en tot la pau del cor. I la vida arriba a ser bella... Sí, la vida serà bonica.» (C.C.)

Joves durant la pregària al voltant de la creu.

Impulsar la cooperació per al desenvolupament

■ Aquest és el propòsit primordial d'Arquitectes Sense Fronteres

Arquitectes Sense Fronteres (ASF-E) és una organització no governamental per al desenvolupament, sense afany de lucre, integrada bàsicament per professionals del sector de la construcció que voluntàriament col·laboren en tasques de cooperació en els camps del projecte arquitectònic, l'urbanisme, les infraes-

tructures, l'edificació i el medi ambient. El seu àmbit d'actuació són les poblacions més desfavorides i que es troben en situacions de pobresa severa en els països en vies de desenvolupament i també aquells sectors més vulnerables de la població dels països industrialitzats, el denominat Quart Món.

ASF-E es va fundar l'any 1992 gràcies a la iniciativa d'un grup de tècnics que ja col·laboraven en altres organitzacions no governamentals per al desenvolupament. L'associació és present a vuit comunitats autònomes: Andalusia, Aragó, Catalunya, Comunitat Valenciana, Galícia, Madrid, Navarra i País Basc. L'entitat treballa conjuntament amb aquelles organitzacions del Tercer i Quart Món que sol·liciten la seva col·laboració, escoltant i interpretant les necessitats de les poblacions beneficiàries, per desenvolupar projectes integrals. La finalitat és promoure un desenvolupament local no dependent, autogestionat i autosuficient, que millori la qualitat de vida de la població i que contribueixi a satisfer les seves necessitats bàsiques, sempre respectant el medi ambient.

Segons l'article 3 dels estatuts d'ASF-E, l'objectiu fonamental de l'entitat és «aplegar aquells arquitectes i altres tècnics del seu àmbit que, conjuntament amb altres professionals útils a la seva missió, voluntàriament vulguin aportar la seva assistència, en el camp de l'edificació, l'urbanisme, l'ordenació del territori i el medi ambient, a les poblacions de països en vies de desenvolupament i de zones deprimides i a les afectades per cataclismes, accidents col·lectius, situacions bèl·ligers i, en general, per condicions naturals o econòmiques desfavorables; sense cap discriminació per raó de raça, sexe, religió, filosofia o posició política».

Nombrosos projectes

La tasca d'ASF-E se centra més en la cooperació per al desenvolupament que en l'ajuda d'emergència. El 50% dels projectes tenen relació amb l'àmbit educatiu: escoles, tallers de producció de materials, capacitació tècnica... Un altre 25% són projectes relacionats amb la sa-

Foto: Arquitectes Sense Fronteres

No és només un tros de plàstic penjat d'uns pals; és una llar.

l'habitatge: centres d'atenció primària, nutricionals, termals... i el 25% que resta són projectes d'infraestructures bàsiques i habitatge: proveïment d'aigua i sanejament, centres comunitaris, construcció i rehabilitació d'habitatges.

Arquitectes Sense Fronteres es finança mitjançant fons propis, els quals estan constituïts per les quotes dels socis, per les donacions d'empreses i particulars i per activitats pròpies. Constitueixen el conjunt el 10,58% dels recursos totals de l'associació. Actualment el nombre de socis sobrepasa el miler. Els socis constitueixen el valor essencial de l'organització i ASF-E aspira a obtenir el nombre de socis suficient perquè es pugui garantir totalment la seva independència.

Assentaments precaris

En els darrers quaranta anys s'ha duplicat la població mundial. Actualment hi

ha més de 6.000 milions d'habitants, dels quals un 77% han nascut a països subdesenvolupats. D'aquests 6.000 milions, s'estima que uns 4.500 viuen al marge de l'arquitectura en «solucions habitacionals», és a dir, tendes de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR), coves, refugis, *favelas* i allotjaments que no poden tenir el qualificatiu d'«habitatge», però que per a ells és la seva llar. Estadístiques recents de l'ONU informen que hi ha 100 milions de persones sense sostre i 50 milions de refugiats.

Hi ha tres tipus d'assentaments precaris. Els poblats rurals són característics dels països del Tercer Món. Els manca tot tipus d'infraestructures i són els més copejats per malalties i fam. Viuen potser amb més harmonia amb l'ecosistema en fer servir materials locals, però són incapaces d'absorbir el creixement demogràfic perquè no poden ocupar els seus joves, que emigren a les ciutats per cercar feina.

Pel que fa a les borses urbanes, són àrees urbanes que abans es trobaven a la perifèria de la ciutat i que en créixer la mateixa han estat absorvides. S'han anat degradant o quedant obsoletes per culpa d'una densificació brutal i per la manca de serveis. Finalment, hi ha els nous assentaments a les perifèries urbanes. Solen ser invasions de terrenys ocupats il·legalment, habitatges d'una planta construïts amb material de deixalles en hàbitats extensius, amb densitats mitjanes que lesionen greument l'ecosistema.

L'habitatge és un problema a escala mundial en el qual els arquitectes tenen molt a aportar. ASF-E aporta els seus coneixements de la manera següent:

- Formació de tècnics locals promovent cursos intensius de construcció a baix cost, de gestió del sòl...
- Intercanvi d'experiències, sobretot en allò relacionat amb la formulació i gestió dels projectes en aquells àmbits directament relacionats amb els assentaments humans (edificació d'habitatges, depuració d'aigües residuals i tractament de restes sòlides, etc.).
- Assessorament tècnic a altres ONG i institucions, tant espanyoles com dels països beneficiaris.
- Col·laboració en programes concrets d'actuació —en matèries com l'ordenació del territori i gestió del sòl urbà— amb les institucions locals.
- Elaboració de plans estratègics per a les ciutats. Les idees sobre reassentament i integració de les poblacions desplaçades forma part de l'aportació intel·lectual dels arquitectes voluntaris, sobretot dels urbanistes. (C.C.)

ARQUITECTES SENSE FRONTERES (ASF-E)
VIA LAIETANA, 12, 2n 4a
08003 BARCELONA
TEL. 933 107 490 - 933 107 942
FAX 933 107 490
a/e: asfesp@arquired.es
web: www.asfes.org

Dóna Suport
al voluntariat
a través del món associatiu

Fomenta la Formació
dels voluntaris

Facilita Informació
incaVol

 Generalitat de Catalunya
 Departament de Benestar i Família
 Institut Català del Voluntariat

Més informació
012 atenció ciutadana

societat

La veu del metge

La relació metge-pacient (14)

Any nou, vida nova

Hi ha persones que perceben la vida com una seqüència d'«esdeveniments adversos o favorables». Aquesta visió dual de la vida es pot aplicar a períodes de temps concrets o a petites escenes en la vida diària. A vegades podem descobrir que les situacions no són tan clares o tan fosques i que moltes vegades la vida s'expressa realment en matisos. Veure els clars i obscurs en les escenes de la vida diària i en els períodes vitals no és tasca fàcil i des de sempre ha requerit una determinada distància emocional i una dedicació especial.

En la gestió de la vida en general, una tendència, a vegades infreqüent, consisteix a intentar que —passi el que passi— es promoguin petites accions perquè les situacions siguin el més positives possible. En aquest aspecte, no serien els actes aconseguits el que compta, sinó l'actitud.

En les situacions mèdiques, la malaltia des de sempre ha estat tractada com una adversitat i certament costa molt no veure-la així. La manca de disponibilitat, el dolor, la immobilitat, la inseguretat o la dependència als fàrmacs no poden ser considerats una situació favorable. No cal explicar gaire com de malament pot estar una persona amb manca de salut ja que és una experiència habitual, tot i que la vivència profunda de la malaltia no és tan freqüent com sembla. Malgrat els avenços científics, la sensibilitat social i la millora de la qualitat de vida de les persones malaltes (en els països que s'ho poden permetre), l'experiència personal d'adversitat davant la malaltia és una constant de la humanitat des de la prehistòria fins avui.

Des de fa anys va sorgint una nova tendència que, tot i que practicada des d'antany, s'escampa més i més entre les persones afectades, i permet modificar l'actitud amb què es viu un procés de malaltia.

El tema central consisteix a transformar la percepció de malaltia com a «adversitat» en una altra «manera de perce-

bre», en la qual la malaltia —evitada, diagnosticada i tractada com cal— és utilitzada psicològicament com a «punt de suport» per a un procés de maduració personal especial—diferent del corresponent a l'edat o la fe. En aquesta nova forma, la malaltia és un repte, posat per les circumstàncies davant nostre i, en una actitud més espor-

Pensar amb optimisme en la vellesa pot allargar la vida.

tiva que passiva, la persona busca com millorar la seva condició humana amb els reptes i exigències que la malaltia li posa al davant. Aquesta nova manera de viure el temps que dura una malaltia no es fa en solitari. L'entorn de persones estimades i el personal sanitari que l'atén ajuden molt a crear i mantenir una percepció de millora personal, obtinguda de la gestió positiva de les circumstàncies adverses. Si hi pensem, tots coneixem persones que, després d'una malaltia i gràcies a la seva dedicació, després de la decisió personal de com afrontar la situació, han transformat i mi-

llorat el seu ésser d'una manera ben palesa per a les persones que els coneixen. També és veritat que l'opció contrària —el victimisme i la passivitat— transformen la persona en una direcció no desitjada.

De mica en mica, aquesta manera de transformar la situació de malaltia es beneficia d'estudis científics que mostren que, en moltes malalties en les quals participa el sistema immune, la rehabilitació locomotriu, la reeducació neurològica i altres processos, l'actitud del pacient afectat i del seu entorn és per si mateixa «un factor pròndic». Amb el temps sorgiran estudis mèdics que mostraran de manera científica el que ja és evident: que hi ha persones que milloren molt les seves qualitats personals, emocionals, psicològiques i humanes durant una malaltia. També sorgiran les referències d'aquells que —tots en coneixem— gaudeixen d'unes qualitats humanes o professionals valuosíssimes que els van sorgir, créixer i madurar després d'una malaltia pròpia o aliena. Ara com ara, aquestes persones són els pioners, precursors d'una manera ben nova d'acompanyar un tractament mèdic i, el que ells ja fan serà, en un futur proper, part integral del tractament mèdic estàndard de guari-

Dr. Ferran L. Tognetta

22324fta@comb.es

Membre del Consell Consultiu de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears

La bona notícia...

Gran èxit d'un concurs bíblic

Ha estat un gran èxit el concurs Calendari d'Advent organitzat per *La Vanguardia* durant les quatre setmanes d'Advent que precedeixen el Nadal. El concurs, obert a tothom, consistia a respondre i aclarir per escrit 25 «enigmes» de la Bíblia, sobretot del Nou Testament. La finalitat: aconseguir un coneixement reeixit del fet religiós. La participació ha estat generosa en tots sentits: 1.208 participants amb 15.876 missatges enviats.

Aquesta competició cultural ha despertat l'interès de creients i no creients. Diverses personalitats del món de la cultura i de la religió coincideixen a assenyalar la necessitat de recuperar la Història Sagrada per entendre aspectes determinats de la societat actual. La majoria d'aquestes personalitats coincideixen en el desconeixement de la cultura religiosa que tenen els joves, que dominen a la perfecció el món de la informàtica i de les noves tecnologies.

Així, l'arquebisbe de Barcelona, cardenal Carles, després de manifestar l'oportunitat de la iniciativa, s'alegra de la bona acollida que ha tingut i felicita els qui l'han duta a terme: «Ha millorat la cultura bíblica i el coneixement de la fe cristiana, que ha enriquit les nostres llengües.» L'escriptor Quim Monzó comenta: «Una cosa és ser ateu i l'altre, diferent, militar a favor de la ignorància; es comença per no llegir la Bíblia i s'acaba sense entendre les pel·lícules de Buñuel.» Un altre escriptor, Josep M. Espinàs, ve a dir el mateix: «La cultura religiosa és imprescindible per entendre obres d'art i àdhuc refranys populars.» I l'historiador Josep M. Ainaud de Lasarte ha revelat que un guany aconseguit ha estat «l'ligar tradició amb modernitat.» Fins i tot entitats laiques com l'Associació d'Ateus de Catalunya han vist en el concurs «una via d'enriquiment cultural».

Cal felicitar i agrair a *La Vanguardia* la iniciativa i —per què no dir-ho?— pels magnífics premis que ha atorgat als guanyadors de la competició literària. Crec que el concurs Calendari d'Advent és una bona avinentesa perquè la radio, i sobretot la televisió, aprenguin la lliçó, donat que la majoria dels seus concursos —escassos de cultura literària— són frívols, de poca saviesa popular i de menys respecte a persones i institucions.

Francesc Gamissans

Una actitud positiva és la més bona protecció que es coneix contra la patologia cardíaca en adults que es troben en situació de risc (estudi de l'equip de Nisha Chandra, Universitat Johns Hopkins, presentat a la LXXIV reunió anual de l'American Heart Association). Hi van participar prop de 600 persones amb història familiar de cardiopatia, i els resultats mostren que les persones amb una actitud positiva registraven la meitat de risc de patir mort sobtada, fallida cardíaca o angina inestable durant un període aproximat de set anys i mig, amb independència de l'edat, la raça o el sexe o el risc cardiovascular.

En els resultats de la cirurgia de genoll influeix l'ànim del pacient, segons es desprèn d'un estudi canadenc publicat al *Journal of Rheumatology* (2002; 29: 1.273-1.279). El grup de cirurgia ortopèdica de la University Health Network, de Toronto (Nizar Mahomed) ha constatat que els pacients amb artritis que mantenen una actitud optimista davant d'una propera operació de reemplaçament de maluc o de genoll per alleujar-ne el dolor és més probable que ho aconseguixin que els malalts que tenen unes expectatives baixes sobre els efectes que pugui aconseguir la cirurgia. «Si el malalt manté una actitud positiva, és més probable que n'obtingui un més bon resultat» a causa que mostra una més gran disposició a dedicar esforç i temps a la rehabilitació després de la intervenció quirúrgica.

Pensar amb optimisme en la vellesa pot allargar la vida. Tot i que les persones no en siguin conscients, els pensaments negatius sobre la vellesa que s'extremen de la societat poden minvar el seu temps de vida. Així es desprèn dels resultats d'un estudi realitzat pel Departament d'Epidemiologia i Salut Pública de la Universitat de Yale, a Connecticut (Estats Units). L'estudi (*Journal of Personality and Social Psychology*, 2002; vol. 83, n. 2, 261-270) ha conclòs que les persones d'edat avançada amb idees i percepcions positives sobre el període de l'envelliment solen viure una mitjana de 7,5 anys més que els ancians que fomenten els pensaments negatius i que tenen una visió negativa sobre l'etapa que viuen independentment d'altres factors influents com ara l'edat, l'estatus socioeconòmic, la soledat i el seu estat general de salut. A més, l'efecte d'autovalorar-se bé i conrear l'autoestima i l'optimisme malgrat tenir una edat avançada té un efecte més gran sobre la longevitat que altres hàbits com ara mantenir-se en bona forma física o no haver fumats mai.

**VOLEU DONAR
SENTIT A LA
VOSTRA VIDA?**

Us hi ajudaria
una trobada
amb Déu.

**EXERCICIS
ESPIRITUALS**

Dirigits per un sacerdot de la Unió Sacerdotal Lumen Dei. Inspirats en sant Ignasi, en règim d'internat i silenci.

18 - 19 DE GENER
(Entrant el dia 17 a la nit)

Tel. 933 013 194

c/ Xuclà, 19 - 08001 Barcelona
Recessos externs els 2ns diumenges de cada mes

«La humanitat ha començat una nova època»

■ L'historiador Jaume Botey alerta del risc d'una guerra imminent contra l'Iraq

SOLSONA.— Poques vegades s'havia vist una sala de Solsona tan plena per seguir una conferència, però és que la qualitat dels ponents i l'actualitat del tema van atraure recentment més de setanta persones a la sala Gòtica del Consell Comarcal del Solsonès.

L'acte, organitzat pel col·lectiu Solsonès Obert al Món (SOM) i que comptava amb la col·laboració del Consell Comarcal del Solsonès, formava part del primer cicle de conferències que l'entitat SOM dedica a temes d'actualitat i a qüestions punyents del nostre món.

La xerrada va anar a càrrec de Pilar Massana, treballadora social, i Jaume Botey, professor d'Història de la UAB, membres de la Plataforma per a l'Aixecament de les Sancions a l'Iraq. Aquest matrimoni, força vinculat a Solsona, ha viatjat molt i coneix de primera mà el problema de l'Orient Mitjà.

Pilar Massana va presentar les principals dades del país i va comentar els preliminars que l'han dut a la situació actual: la guerra del Golf, el programa de «petroli per aliments», el problema dels productes de doble ús i de l'urani empobrit amb què els americans van bombardejar l'Iraq, i hi van deixar restes de radiació. També va trencar els tòpics que l'opinió pública pot tenir d'un país islàmic. I és que l'Iraq, tot i ser una dictadura reprobable, gaudeix

d'un nivell de benestar i d'igualtat impen-sable en altres països de la regió.

Embargament econòmic

Quan el partit de Saddam Hussein, el BAAS, de tendència socialista, va pujar al poder, es va proposar reinvertir tota la riquesa generada pel petroli en bé dels

ciutadans, sobretot amb l'oferta d'educació a tots, homes i dones, i amb garanties de les atencions bàsiques indispensables. Això ho va fer nacionalitzant —és a dir, adquirint la propietat del petroli que té sota el seu territori, i que equival al

10% de les reserves mundials— la producció energètica, un fet que va encendre l'alarma a les grans petrolieres occidentals i als Estats Units.

Un fet va dur a l'altre, i una cadena d'esdeveniments va ser l'excusa per als Estats Units d'atacar el país del Tigris i l'Eufrates. Aquella guerra llampec va costar molt cara a l'Iraq: l'embargament econòmic i el bombardeig amb urani empobrit, les seqüeles del qual encara es pateixen,

Pilar Massana i Jaume Botey.

amb malformacions entre els infants, càncers i mortalitat infantil.

L'embargament, però, ha estat l'arma més mortífera per a la població civil. Amb l'excusa que qualsevol producte pot ser emprat tant per a usos civils com militars, els iraquians no poden comprar, malgrat tenir els diners, ni medicaments, ni eines, ni matèries bàsiques per a la construcció. Són un poble lligat de mans i peus.

Reordenar el mapa de l'Orient Mitjà

Jaume Botey va aprofundir més en el rerefons de la guerra que vol començar Bush. Segons el conferenciant, «Bush menteix. Els motius reals de l'ocupació,

lluny de la capacitat bèl·lica d'un país pràcticament desarmat, és el petroli i la voluntat de reordenar el mapa de l'Orient Mitjà, amb supremacia d'Israel».

Un altra afirmació seva va ser que aquesta vol ser «una guerra preventiva contra la crisi energètica mundial» i que en el futur «estar contra la guerra voldrà dir defensar el consum ecològic», ja que el creixement del món desenvolupat és a costa del Tercer Món.

Botey va gosar pronosticar que l'atac a l'Iraq pot començar ben aviat. La xerrada, amb torn d'intervencions del públic, es va allargar fins a les dotze de la nit, una bona mostra de l'interès que va despertar.

Ramon Estany

La ràdio amable

Freqüències

- 106.6** Barcelona
- 93.7** Catalunya central
- 103.4** Girona
- 105.0** La Seu d'Urgell
- 107.5** Andorra

www.radioestel.com

cultura

L'exposició «Verdaguer, imatges i obres» es pot visitar a la Pia Almoïna

BARCELONA.— El 2 de gener, a les 19.00, a l'edifici de la Pia Almoïna (avinguda de la Catedral, 4 - Barcelona) va tenir lloc l'acte d'inauguració de l'exposició *Verdaguer, imatges i obres*, que va restar oberta a l'església de la Mare de Déu de Betlem del 16 al 29 de desembre del 2002 i que restarà oberta a la Pia Almoïna fins al 2 de febrer. També s'hi va presentar el catàleg de la mostra.

A l'acte inaugural a la capella del Roser de la parròquia de la Mare de Déu de Betlem —església de la qual Verdaguer va ser beneficiat— van participar cinquanta literats, homes i dones de lletres, que van retre homenatge a Verdaguer, llegint alguns fragments de les seves obres. La part musical va anar a càrrec de la Coral Cantiga, que va interpretar *L'emigrant* i altres obres amb lletra de Mn. Cinto.

A l'acte celebrat a la Pia Almoïna el 2 de gener va parlar, en primer lloc, el Dr. Josep M. Martí Bonet, director del Museu Diocesà de Barcelona. Va dir que la mostra oferia fotografies i obres gràcies a l'aportació del col·leccionista verdaguerià Antoni Boada, que havia deixat el seu material fotogràfic, completat amb el material bibliogràfic de

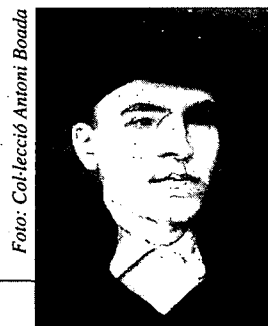
la mateixa col·lecció i de la Biblioteca Pública Episcopal de Barcelona. Cal assenyalar que la part bibliogràfica està integrada dins de l'exposició *Germinabit*, instal·lada també els mateixos dies a la Pia Almoïna.

El Dr. Martí Bonet va afirmar que l'exposició volia ser una íntima expressió de l'amor de la diòcesi de Barcelona a Mn. Jacint Verdaguer, capellà de Vic però que es va fer també capellà de Barcelona per poder tenir un benefici a l'església de Betlem. «L'estimem i, seguint l'exemple del Sant Pare, demanem perdó perquè no el van tractar prou bé. Aquesta mostra és, doncs, un acte de reconeixement i una adhesió íntima a Mn. Cinto, en especial al Mn. Cinto dels últims anys i dels últims

dies, el Mn. Cinto pobre i endeutat, perquè era generós i ho donava tot, el Mn. Cinto malalt que no tenia recursos ni per poder tenir cura de la seva salut», va manifestar el Dr. Martí Bonet.

Pere Jordi Figuerola, comissari de la mostra, va explicar a continuació el contingut de l'exposició i va presentar el col·leccionista Antoni Boada, el qual va recordar els actes organitzats en el centenari de la revelació poètica de Verdaguer (1865-1965) i va acabar amb aquestes paraules: «Amb l'any 2002 ha arribat una nova commemoració verdagueriana: el primer centenari de la mort de Verdaguer. El bisbat de Barcelona s'ha volgut adherir als actes celebrats amb motiu de l'Any Verdaguer, exposant la col·lecció iconogràfica verdagueriana primer a l'església de Betlem i després a la Pia Almoïna. El seu director, Josep M. Martí Bonet, ha pensat que aquell conjunt fotogràfic verdaguerià podia tenir més difusió si es pogués oferir al públic en forma de llibre. Jo li aplaudeixo la idea i, com a verdaguerista, li estic agraït.»

El catàleg de l'exposició porta el mateix títol de l'exposició: *Verdaguer, imatges i*

Una de les imatges de Verdaguer que es poden veure a l'exposició.

Mn. Martí Bonet, A. Boada i P. J. Figuerola en la inauguració de la mostra.

obres. És un volum de 102 pàgines que inclou col·laboracions de Pere Jordi Figuerola, Josep M. Martí Bonet i Antoni Boada, així com una àmplia documentació gràfica i literària sobre l'obra general de Verdaguer, i de manera especial sobre l'obra verdagueriana que es conserva a la Biblioteca Pública Episcopal del Seminari de Barcelona. L'exposició es completa amb un audiovisual que es projecta en els mateixos locals de l'exposició. En deu minuts presenta, seguint les dades principals de la biografia de Verdaguer, les seves obres més importants. (C.C.)

Pessebre monumental de Marissa Miró

Pessebre monumental de Marissa Miró.

EL VILOSELL.— Marissa Miró, pintora artística de Barcelona però amb casa pairal al Vilosell, presenta cada any el seu pessebre monumental, que millora en cada edició. No en va té per marc natural el paisatge garriguenc, que és semblant al de Palestina, amb la serra de la Llena (el «Sinaí de les Garrigues») i el riu Set, amb vestigis diluvians i riu de la nostra prehistòria. Els avets del cim de la serra (1.025 m), el grèvol que volta la cova de l'home de fe, el vesc, el

romani, la molsa... tan abundants al nostre terme, juntament amb els camins rals que fan cruïlla al Vilosell, per on circulen els Mags, tot ajuda perquè el pessebre de Marissa sigui tot un esdeveniment en les festes de Nadal.

Un detall molt significatiu del pessebre són els murals que representen les tribus de Judà, amb la dinastia de David, precursors de Josep i Maria. Per la seva extensió i gust artístic, ocupa un lloc important en l'activitat pessebrista.

Lluís Noguer Pastó

La URL impulsa dos estudis científics sobre el vessament del «Prestige»

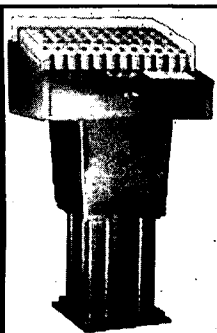
BARCELONA.— La Universitat Ramon Llull, davant de la greu situació sorgida com a conseqüència del vessament de cru del vaixell *Prestige* a les costes de Galícia i del Cantàbric, i atenent les gravís-

simes repercussions ecològiques, socials i econòmiques que això comporta, va crear el 10 de desembre passat la Plataforma Solidària URL-SOS Galícia amb la finalitat de promoure accions de voluntariat per ajudar en tasques de suport a les zones afectades. Ara la Plataforma Solidària URL-SOS Galícia ha posat en marxa dues propostes, en forma d'estudi científic, per tal de cercar-hi solucions. Aquesta iniciativa és fruit de l'acord que ha pres la Comissió de responsables d'institucions federatives de la Universitat Ramon Llull que integren l'esmentada Plataforma. Per finançar els projectes, es proposa demanar l'ajut econòmic a alguna institució financera catalana. (C.C.)

**LAMPADARIS
ELECTRÒNICS**

Fàbrica i oficines
a Sabadell

S.A.T. a tot Catalunya
Tel. 937 276 676
937 276 822

La Fundació Abadia de Montserrat 2025 i Bancaixa renoven el conveni de col·laboració

MONTSERRAT.— La Fundació Abadia de Montserrat 2025 i l'entitat financera valenciana Bancaixa han renovat el seu conveni de col·laboració. La signatura del nou contracte, que van rubricar Miquel Àngel Utrillas, gerent de la Fundació Bancaixa, i Josep Sinca, director general de la Fundació Abadia de Montserrat 2025, va tenir lloc recentment a la seu de Bancaixa a Barcelona.

A través d'aquest conveni, Bancaixa, que potencia la seva presència en la societat catalana, es compromet a fer aportacions econòmiques periòdiques per finançar les obres que es fan a l'abadia per millorar infraestructures i serveis. A l'acte de signatura també hi va assistir el subdirector general de Bancaixa, Genaro Millet, i l'adjunt a direcció de la Fundació Abadia de Montserrat 2025, Frederic Ribas. (C.C.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Santa Dimna

Bèlgica, dins de la sèrie filatèlica Solidaritat, va dedicar el 1975 un segell a santa Dimna. Filla del rei d'Irlanda, de jove es va convertir al cristianisme juntament amb la seva mare. Morta la mare, es va veure envoltada de molts perills. Aconsellada pel capellà Gereberno, que l'havia iniciat en la fe, va marxar a Anvers. Posteriorment, es va establir a la localitat de Geel. El seu pare la va buscar per tot el regne i finalment la va trobar. Va matar Gereberno i, després, la seva filla. Aquest martiri va tenir lloc a finals del segle VI. Els veïns de Geel van recollir els sants cossos i de seguida van sorgir grans miracles. La festa de santa Dimna se celebra el 15 de maig.

La Unió Catòlica Internacional de Premsa compleix 75 anys

■ El Papa demana als periodistes un «servei a la veritat»

ROMA.— La Unió Catòlica Internacional de Premsa (UCIP) ha celebrat a Roma el seu 75è aniversari. El programa de les celebracions ha inclòs una audiència amb el Papa, un seminari intern i una taula rodona sobre el tema «Comunicar en moments de crisi: Església i opinió pública». El Papa ha demanat als membres de la UCIP que ofereixin «exemples d'esperança i d'heroisme en un món que ho necessita desesperadament».

La identitat catòlica és una de les constants en els últims discursos del Papa. En l'audiència concedida als membres de la UCIP, el Pontífex va remarcar la «importància de la identitat catòlica en l'àmbit del periodisme, especialment en el context de canvi del nostre món».

Per al Papa, ser periodista catòlic avui dia vol dir ser «una persona íntegra, un individu en què la vida personal i professional reflecteixen els ensenyaments de Jesús a l'Evangeli». El periodista catòlic, va afegir, ha de ser un gran professional, una persona de pregària i un cercador de la veritat, encara que aquesta sigui inconvenient o considerada «políticament incorrecta». El periodista catòlic no ha de fer-se ressò només de desgràcies o tragèdies, sinó també dels aspectes positius, heroics i exemplars de l'Església a favor dels pobres, els malalts i els febles.

Heroisme moral

Per la seva banda, l'arquebisbe John P. Foley, president del Pontifici Consell per a les Comunicacions Socials, va dir que «com a periodistes catòlics estem especialment cridats a obrir els ulls dels altres a la dimensió religiosa i espiritual de la vida humana» i va dir que «no hem de ser tan sols homes i dones professionalment excel·lents sinó plens

La premsa catòlica ha de ser far de llum i veritat en el món actual.

d'heroisme moral». En altres paraules, va demanar als periodistes que siguin «sants i fars de llum i veritat en un món d'ombra i decepció».

En la taula rodona que va acompanyar la celebració jubilar de la UCIP, el jesuïta Martínez de Toda, director del Centre Interdisciplinari de la Comunicació Social (CICS) de la Universitat Gregoriana, va dir que davant dels atacs mediàtics a l'Església cal ser «transparentes i humils».

El P. Martínez de Toda va dir que s'ha posat de moda atacar l'Església catòlica i va criticar els mitjans de comunicació perquè a vegades «exagereu els problemes amb mentides i calúmnies». Per encarar els atacs, el jesuïta navarrès va proposar que l'Església reconegui les pròpies febleses i va dir que no pot romandre en silenci, sinó que per defensar-se s'ha d'explicar amb sinceritat.

La comunicació, un acte d'amor

En la seva intervenció, el professor nord-americà i jesuïta Robert A. White va tractar el tema de la relació entre comunicació interna i externa al si de l'Església.

Va afirmar que «la qualitat de la imatge pública de l'Església depèn de la qualitat de la comunicació interna de l'Església i de la qualitat de la comunicació interpersonal de cada catòlic». Per a aquest professor, cal que cada diòcesi tingui una política de comunicació fonamentada en

la teologia, ja que «la comunicació no és tan sols una qüestió de tècniques o transport d'informació, sinó un acte d'amor».

White va proposar a l'Església «guanyar-se el respecte dels mitjans de comunicació» i va comentar que no és aconsellable que el bisbe sigui la persona que parli sistemàticament amb els mitjans llevat que s'hagi preparat amb molta cura una comunicació. En aquest sentit, va suggerir que «hi hagi un pla de crisi a les diòcesis per anticipar problemes i oferir solucions ràpides i a temps». La relació continuada de l'Església amb els mitjans de comunicació, va recordar, «possibilita que en moments de crisi els periodistes actuïn amb intel·ligència i equilibri».

Aquest professor d'ètica de la comunicació va recordar que qui pateix més en les situacions d'escàndols —en referència explícita als casos d'abusos sexuals als Estats Units— és la gent normal, els fidels, que «han de rebre ajut pastoral per créixer en la fe, àdhuc en moments difícils com aquests».

Finalment, el president de la UCIP, Ismar de Oliveira Soares, va anunciar algunes de les novetats de la Unió: incentivar els programes formatius, crear un centre internacional de premsa i educació mediàtica a Roma, millorar els espais per a l'opinió pública i la lliure expressió dels membres, treballar més articuladament amb congregacions religioses i apostar pel diàleg ecumènic i interreligiós.

Miriam Díez i Bosch

LES RECEPTES DE

JOAN Villaró

La maionesa

El cuiner pèl-roig que havia estat a Maó va arrufar les celles com si li costés comprendre els comentaris que un altre cuiner feia sobre la maionesa. I és que el primer es va sentir incòmode quan aquest va comentar que aquesta salsa freda reina de la cuina no venia de Maó. Jo vaig intervenir en la conversa i adreçant-me a tots dos els vaig dir: «Per això es més corrent dir maionesa que maonesa.» «Potser tens raó», em va dir el cuiner, i vam continuar la feina.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402.

Digitalitzen l'arxiu de la Congregació per a la Doctrina de la Fe

ROMA.— L'antic Sant Ofici s'informatitza. La Congregació per a la Doctrina de la Fe, presidida pel cardenal Joseph Ratzinger, tindrà l'arxiu històric catalogat de manera digital d'aquí a quatre anys. Ho ha anunciat l'arquebisbe Tarsicio Bertone, secretari d'aquest dicasteri, que ha signat

un acord amb el director general dels arxius del ministeri italià de Béns i Activitats Culturals, Salvatore Italia. Els fons que s'informatitzaran són l'*Index* (col·lecció de llibres prohibits) i el fons del tribunal de la Inquisició de Siena. L'arxiu està obert als experts des del 1998. (M.D.B.)

VII Premis cinematogràfics Família

BARCELONA.—

Les pel·lícules *Lugares comunes* i *Scape to paradise* han estat les guanyadores de les Ones d'Or dels VII Premis Cinematogràfics Família, corresponents a l'any 2002. Aquests guardons, creats pel Grup d'Entitats Catalanes de la Família, que aplega organitzacions familiars i l'Agrupació Cinemanet, s'atorguen a films que han destacat pels seus valors humans, familiars i educatius. El jurat està constituït per cineastes, crítics i professors universitaris de cinema, pedagogs, psicòlegs i responsables d'organitzacions familiars.

Lugares comunes és una coproducció hispanoargentina dirigida per Adolfo Aristarain i té com a protagonistes els actors Federico Luppi i Mercedes Sampietro. El film explica una història intimista en la qual un matrimoni gran fa front a la crisi econòmica i laboral que pateix. Per la seva banda, *Scape to paradise* és una pel·lícula suïssa dirigida per Nino Jacusso, els principals intèrprets de la qual són Düzgün

Imatge de la pel·lícula «Lugares comunes».

Auhan, Fidan Firat i Hasred Yeniyl. El jurat ha valorat la manera en què es tracta el drama dels refugiats, que són alhora emigrants, i la unitat de les famílies per tal d'obrir-se camí en el nou país.

Des dels premis cinematogràfics Família també s'atorga un guardó a la trajectòria d'una persona del món cinematogràfic (director, guionista, actor, actriu, productor, distribuïdor...) que s'hagi destacat al llarg de la seva vida per promoure valors humans. El guanyador del 2002 ha estat l'actor Alberto Sordi. El lliurament dels premis tindrà lloc el proper mes de maig. (C.C.)

Any Gaudí

Conclusió

36 Virtuts cristianes

Les parets laterals de la nau del Temple ensenyen la vida cristiana, com una planta. Al final de la vida, les fulles cauen i sols en resten els fruits de santedat. A aquesta banda est són els de primavera, per l'ordre natural d'aparició: nespres, prunes, cireres i préssecs, realitzats per Etsuro Sotoo en mosaic veneçià, material triat per Gaudí.

Quan un home dona el millor d'ell mateix, busca el bé i l'escull lliurement en les accions concretes, diem que és una persona virtuosa. És feliç practicant les virtuts.

Les virtuts que viuen els cristians en relació amb la Santíssima Trinitat tenen Déu U i Tri per origen, per motiu i per objecte. Son tres i per això Gaudí posa tres portes a les façanes del Naixement i de la Passió.

La caritat és la central i la més gran de totes. És estimar Déu sobre totes les coses; i el pròxim com a nosaltres mateixos per amor de Déu.

La fe és creure en Déu i en tot allò que ell ens ha dit i que l'Església catòlica ens proposa creure. Cal professar-la, testimoniar-la i difondre-la.

L'esperança és desitjar el Regne de Déu —descriu a les Benaurances— i la vida eterna com la nostra felicitat, confiant en les promeses de Jesús i recolzats en l'auxili de l'Esperit Sant.

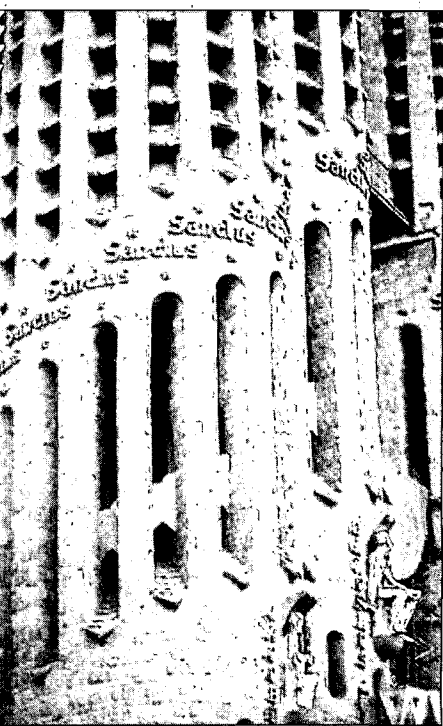
Les virtuts humanes regulen els nostres actes i guien la nostra conducta. El filòsof grec Aristòtil en considera quatre de fonamentals; totes les altres s'agrupen entorn d'elles. Gaudí les representa al mosaic de l'entrada de la cripta de l'església de la Colònia Güell.

La guardiola amb una serp és la prudència, que disposa a discernir en tota circumstància el nostre veritable bé i a escollir els mitjans justos per aconseguir-lo.

Les balances i una espasa són la justícia: donar al pròxim allò que li pertoca.

La cuirassa i el casc de guerrer són la fortalesa. Assegura en les dificultats la fermesa i la constància a cercar el bé.

El ganivet llescant el pa i el vi dins el porró són la temperança. Modera l'atracció dels plaers; procura el domini de la voluntat sobre els instints i manté els desigs dintre de l'honestat.

Detall d'una de les torres del temple de la Sagrada Família.

Aquestes virtuts humanes s'adquireixen per l'educació, amb actes lliures i amb una perseverança sempre repressa amb esforç. S'arrelen en la caritat, la fe i l'esperança i es purifiquen i s'eleva ven per la gràcia divina. Disposen a la comunió amb l'amor diví.

L'objectiu d'una vida cristiana virtuosa és fer-se semblant a Déu. Déu és sant, i amb aquesta aclamació —*sanctus*, en llatí— els àngels, els homes i les dones li donen glòria, al cel i a la terra. Cada tret de la vida d'Antoni Gaudí ha marcat un o dos *sanctus*, fins a nou per a cada una de les set virtuts, com els totxos fan una obra. A les torres del Temple, Gaudí fa pujar l'himne helicoidalment. Els tres primers *sanctus* són grocs, color de la llum, dedicats al Pare; els tres últims són vermells, color de la sang, dedicats al Fill; els tres del mig són taronja, color resultant dels altres dos, dedicats a l'Esperit Sant, que és la comunicació i procedeix del Pare i del Fill.

Josep M. Tarragona
(www.e-cristians.net/gaudi)

LA PREGUNTA DE LA SETMANA

Quin número de línia de tramvia va atropellar Antoni Gaudí?

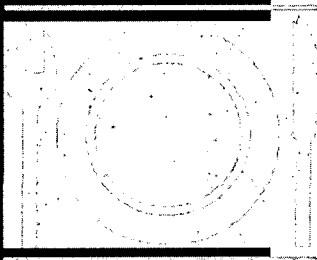
- Envieu les respostes a Catalunya Cristiana. Concurs Antoni Gaudí. C/ Comtes de Bell-lloc, 67, 4t - 08014 Barcelona; o per correu electrònic (redaccio@catcrist.com), indicant Concurs Gaudí.
- Cal que indiqueu el vostre nom i cognoms, adreça i telèfon.

- Amb aquesta pregunta acaba el Concurs Gaudí. En les properes setmanes *Catalunya Cristiana* publicarà el nom del guanyador (o guanyadors), és a dir, aquella persona que hagi respost correctament totes les preguntes o, si més no, que n'hagi respost el major nombre. El premi serà un lot de llibres de l'Editorial Casals.

Macarrons fregits amb all i bitxo

INGREDIENTS:

8 grans d'all
400 g de macarrons
1 bitxo
sal
formatge parmesà

PREPARACIÓ:

Bulliu 400 grams de macarrons i reserveu-los. En una paella col·loqueu vuit grans d'all ben picats i fregiu-los amb un bon oli d'oliva. Després afegiu-hi els macarrons juntament amb un bitxo. Afegiu-hi sal i gratineu-los amb molt de formatge parmesà.

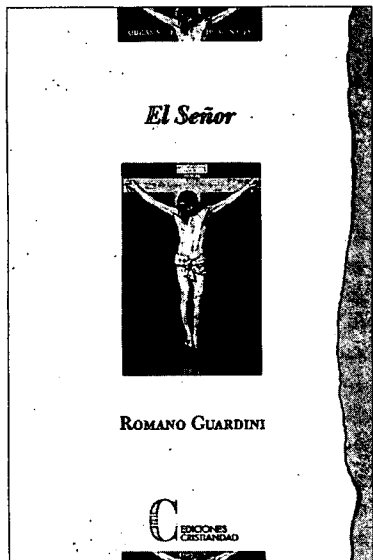
Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

LLIBRES

Conversió de pensament

Meditacions espirituals sobre la persona i la vida de Jesucrist. Així es pot definir aquesta obra de Romano Guardini (1885-1968), que sempre va viure intensament el seu sacerdoci i la tasca apostòlica que això implica. La missió que es proposa l'autor és fonamentalment complir, en la mesura de les seves possibilitats, la missió que el mateix Senyor va encarregar als seus: anunciar-lo a ell, el seu missatge i la seva obra. «En oferir-nos aquestes claus d'orientació —i d'altres de semblants— i aplicar-les amb profunditat i coherència als relats evangèlics, Guardini es converteix en un autèntic mestre de la vida espiritual», explica el professor Alfonso López Quintàs en la introducció. Així mateix, Guardini afirma a la conclusió del llibre: «El fenomen Crist demana una conversió no només de la voluntat i de l'acció, sinó també del pensament. Aquesta conversió consisteix a no pensar sobre Crist amb categories mundanes, sinó acceptar-ho com a norma suprema d'allò real i, fins i tot, d'allò possible, i jutjar el món des de la pròpia perspectiva.» (C.C.)

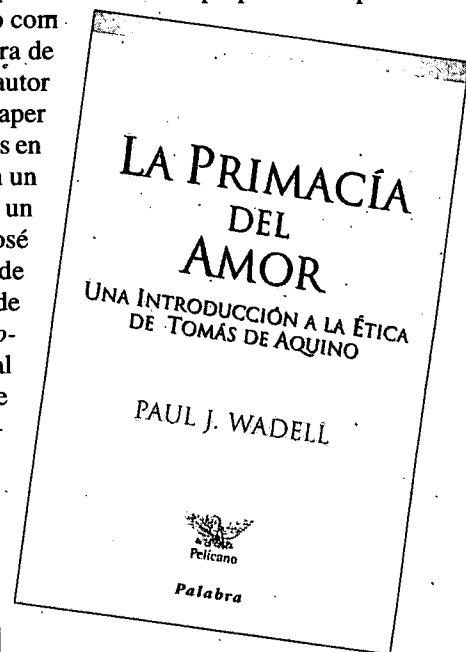
Romano Guardini, *El Señor*. Ediciones Cristiandad, Col·lecció Obras Selectas y Homenajes, Madrid 2002, 706 pàg.

L'ètica de Tomàs d'Aquino

Tradicionalment s'ha considerat que l'ètica de Tomàs d'Aquino era massa racional i acadèmica per ser acceptada en la societat contemporània. Davant d'aquesta postura, aquest llibre ens ofereix un nou enfocament del seu pensament ètic. L'autor, Paul J. Wadell, professor associat d'Ètica a la Unió Teològica Catòlica de Chicago, ens mostra com Tomàs d'Aquino no elabora simplement una estratègia amb l'objectiu d'ajudar-nos a prendre bones decisions i resoldre els nostres problemes de consciència; el que pretén és que avancem en la nostra transformació personal a la llum de l'amor de Déu cap a nosaltres. *La primacia del amor* proposa un mapa modern per al nostre propi viatge moral, però no com un objecte d'estudi, sinó com una manera de viure de la qual podem participar. L'autor posa a més una atenció especial en el paper que tenen les passions, afectes i emocions en la nostra vida moral, i ens ho ensenya en un estudi ric, humà i convincent, escrit amb un estil clar i accessible. Segons Juan José Pérez-Soba, professor de la Facultat de Teologia Sant Damas, l'obra mestra de Tomàs d'Aquino és la *Summa de Teologia*: «En ella l'amor és un fil conductor al llarg de tota la seva composició, cosa que li ha valgut a l'Aquinat amb raó la denominació de ser un autèntic "teòleg de l'amor"». (C.C.)

Paul J. Wadell, *La primacia del amor. Una introducción a la ética de Tomás de Aquino*. Editorial Palabra, Col·lecció Pelicano, Madrid 2002, 256 pàg.

Un bon polític cristià

Hi ha dues grans menes de polítics cristians: els que serveixen a l'Església i els que no. Aquesta obra parla d'un dels de la primera classe: Manuel Carrasco i Formiguera (1890-1938), demòcrata, cristià i a més democratacristià. En aquest sentit, aquesta biografia ens endinsa en la problemàtica de la democràcia cristiana, i més específicament de la democràcia cristiana a Espanya. Tot i això, més que de «polític cristià», potser seria millor qualificar Carrasco i Formiguera de «cristià polític», ja que la seva fe cristiana estava per sobre de tot. Va defensar l'Església en les difícils circumstàncies de la Segona República espanyola i de la guerra civil. Les cartes que des de la presó va escriure a la seva esposa estan plenes d'unció religiosa, i la seva actitud abans de ser afusellat va edificar i emocionar tots els presents. Amb tot, no som davant d'una hagiografia, sinó davant del relat de la vida i el comportament d'un bon cristià, un bon polític i un bon polític cristià. (C.C.)

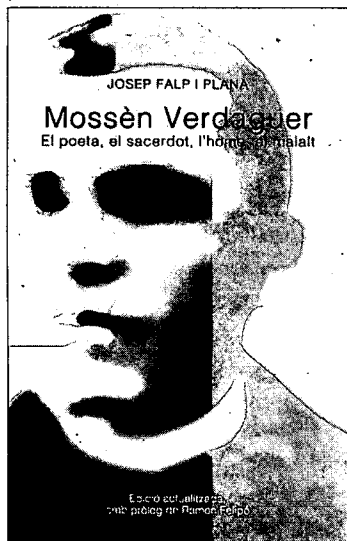
Hilari Raguer, *Carrasco i Formiguera. Un cristiano nacionalista (1890-1938)*. Editorial PPC, Madrid 2002, 357 pàg.

Vida i obra de Jacint Verdaguer

Pocs mesos després de la mort de Jacint Verdaguer, Josep Falp i Plana (1873-1913) va publicar aquest llibre amb detalls i anècdotes de la vida i el caràcter del poeta. Des del respecte i l'admiració, l'autor pretenia apropar-se a les facetes més definidores del capellà i poeta, establint un «diagnòstic del cas Verdaguer», tant des dels sabers mèdics de l'època com des de les teories i els supòsits de la cultura europea del moment. El resultat és aquest llibre senzill i revelador, que fa llum sobre aspectes amagats i oblidats del caràcter, la vida i l'obra del genial poeta de Folgueroles. En concret, Falp i Plana aporta material interessantíssim sobre la tímida malaltia de Mn. Cinto. La present edició s'ha fet adaptant el text a la normativa del català actual, però respectant al màxim la sintaxi de l'autor així com els modismes de l'època. La publicació de l'obra ha anat a càrrec de l'Ajuntament de Solsona, amb motiu de la commemoració del centenari de la mort de Jacint Verdaguer. L'estudiós Ramon Felipó s'ha encarregat de rescatar, estudiar i prologar el llibre. (C.C.)

Josép Falp i Plana, *Mossèn Verdaguer. El poeta, el sacerdot, l'home, el malalt*. Ajuntament de Solsona, Capellades 2002, 91 pàg.

Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona
Tel. 933 010 887 • Fax 933 174 830 • A/e: editorial@claret.es
www.claret.es

Fundació Claret
Famílies joves:
el repte de viure i transmetre
l'experiència cristiana

Les «famílies joves» són un sector de l'Església i de la societat al qual cal escoltar amb atenció, atès que tenen els seus dubtes, els seus plantejaments, les seves vivències, les seves preguntes... perquè són un bon indicador de cap a on s'han d'orientar un cristianisme i una Església que vulguin tenir una paraula viva i il·luminadora per als homes i les dones de la nostra cultura.

Això és el que pretén aquest llibre, recull de les ponències i altres aportacions del IV Simposi de la Fundació Claret: compartir i il·luminar els reptes que planteja avui, a les famílies joves, viure i comunicar l'experiència cristiana. Els camins i els models d'altres temps sembla que serveixen poc. A tots plegats ens fa la impressió d'estar obrint camins nous que és bo d'anar compartint.

Experiència cristiana i comunicació 3
190 p. PVP: 11,50 €

la casa
de paper

Des del febrer, un nou espai
«familiar» a la Llibreria Claret

El llibre de la setmana

El salari de la por?

Recordareu, segurament, una vella pel·lícula francesa amb el mateix títol que aquest breu comentari. Es tractava dels sentiments d'un conductor de camió, que transportava un explosiu perillós. El pànic d'avançar per les carreteres en final estat amb una càrrega sempre a punt d'esclatar.

Vicente Romero ha intentat descriure el terror que impera a Algèria, i que influeix en els comportaments dels que hi estan sotmesos. Una por tan cega com el terror que la provoca, però que amenaça indiscriminadament nadius i estrangers, per l'únic motiu d'un fanatisme incontrolat i ferotge. I cal pagar el salari d'aquesta por.

El miedo es un camello ciego podria ser una crònica directa de tot allò que el protagonista, Carlos, ha hagut de viure com a empleat d'una empresa espanyola, que es dedica a la construcció a Algèria. No va més enllà del que, malauradament coneixem àmpliament per les pàgines dels diaris, o les emissores de ràdio i televisió: imatges de bogeria col·lectiva, massacres desorbitades, assassinats sen-

se cap més motiu aparent que el color de la pell.

Però el que podia haver estat una pàgina periodística, com a les que ens tenia acostumat Vicente Romero sobre grans esdeveniments, o curiositats que podrien passar desapercebudes, ho ha espatllat amb un argument paral·lel feble, que pot desorientar el lector, si no intenta descobrir el que representa l'anècdota.

En primer lloc, sense que ho digui gaires vegades, insisteix en la tremenda soledat d'aquests executius exiliats al país del terror cec. Un grapat d'homes que, amb dietes extraordinàries, intenten cobrir un pressupost personal, i, per què negar-ho, fugir de la rutina d'una vida sense relleu, tant a l'oficina com, malau-

radament, a la llar.

Amb aquest teló de fons, Romero inventa un personatge estrany, barreja de dona de la vida, i de fada bona... per omplir soledats. I és precisament aquesta aparició la que ens serveix també per endevinar —com si no ho sabéssim— fins a quin punt és maltractada, trepitjada i oblidada la dona en un país àrab. Sobretot si aquesta dona vol sortir del context de submissió, i cercar en la rebel·lia contra les normes coràniques, la seva autèntica realització.

Finalment, però, sí que és cert que aquests elements són tristament coneguts, quan es barregen d'una manera que tendeix a «salsa rosa», es dilueix tot en escenes de sexe, innecessàries, o en evasives que volen encobrir personalitats, amb un sentit del secret o del misteri fals.

El personatge d'Arturo Mestres, el més capaç d'assimilar la situació sense recórrer a extrems desagradables, és també l'únic que patirà les conseqüències del terror.

Una novel·la que pot molt bé passar desapercebuda, però que, una vegada més, ens recorda la insània del terror en nom d'un fanatisme implacable.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Concerts

• Completant la sèrie d'actes celebrats al llarg del 2002 en commemoració del centenari de Jacint Verdaguer aquest mes de gener del 2003 encara s'anuncien dos concerts de cobla. El primer tindrà lloc a Barcelona, el dia 19 de gener, a la tarda, a l'auditori del col·legi salesià Sant Josep (Rocafort, 42), a càrrec de la cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona, que interpretarà una selecció d'obres musicals al·lusives a l'obra literària del poeta homenatjat. L'altra concert se celebrarà el 25 d'abril, a dos quarts de 10 del vespre, al Teatre Zorrilla de Badalona, amb l'actuació de la cobla Mediterrània, que entre d'altres composicions, oferirà la dramatització del poema verdaguerià *Canigó*, escrit per a rapsode, piano, percussió i cobla per Fèlix Martínez i Comín. Jesús Ventura dirigirà aquesta obra, amb Joan Torres i Santi Molas, com a solistes de piano i percussió.

recordat i estimat compositor, que s'oferirà el dia 24 de gener, a la tarda, al centre cultural de Sant Pol de Mar. L'acte s'iniciarà a dos quarts de deu de la nit i estarà a càrrec de la cobla La Flama de Farners.

• Finalment ressenyarem el concert de música per a cor i cobla que s'oferirà el dia 26 de gener, a les 7 de la tarda, a la Sala Gran del Teatre-Auditori de Granollers, amb la cobla La Principal de la Bisbal, sota la direcció de Francesc Cassú, i la coral Polifònica de Puig-reig, que dirigeix Ramon Noguera. Aquest concert ha estat preparat per l'Agrupació Sardanista de Granollers, amb la idea d'assimilar l'audició de música per a cobla a l'escolta de la música simfònica.

Venda d'entrades i informació a les taquilles del Teatre-Auditori de Granollers, dijous, divendres i dissabte, de 18 a 21 hores i dues hores abans del concert; a través del telèfon 938 405 121, o per mitjà del servei Tel-entrada de Caixa de Catalunya a Internet: www.telentrada.com o del telèfon 902 101 212. (C.C.)

• Cal remarcar també el concert-homenatge a la memòria de Josep Maria Tarrides, amb motiu del centenari d'aquest

**Catalunya
Cristiana**
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 80,60€ l'any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 80,60€
per any

☐ Domiciliació bancària
(Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Amb dos pagaments semestral
de 40,30€

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els
presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

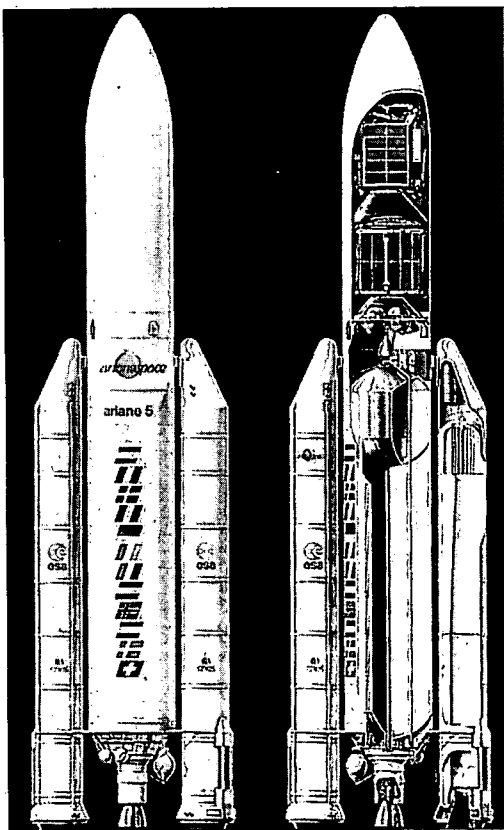
L'últim coet «Ariane 5» no ha funcionat

L'actualitat que avui us haig d'explicar és una desgràcia. Com sabeu, l'Agència Espacial Europea (ESA) ha tingut més d'un centenar d'èxits amb els seus coets de la sèrie *Ariane* i només vuit fracassos. La cosa fins ara anava sobre rodes. Aquest tipus de coets es començà a projectar el 1974 sota la direcció tècnica del Centre National d'Études Spatiales francès (CNES) i se'n féu el primer llançament, amb èxit total, el 24 de desembre del 1979 des de Kourou (la Guaiana francesa).

Del primer coet *Ariane* fins avui dia ha plogut molt. S'ha anat millorant el sistema fins arribar a l'*Ariane 5*, que començà amb un fracàs; el del 4 de juny del 1996, però que es considerà ja segur amb l'èxit obtingut el 30 d'octubre del 1997, seguit d'altres. I se seguí millorant encara aquest últim model.

Però no tot són flors i violes. Un cop fabricat el que havia de poder portar deu tones de càrrega útil, cosa que el feia el més potent de tots els fabricats per a llançament de coets comercials i li permetia posar en òrbita dos satèl·lits alhora i així abaratir les despeses, hi ha hagut el fracàs més sonat de tots els de la història dels *Ariane*.

Arribem a l'11 de desembre passat. A la Guaiana hi ha a punt de ser llançat el magnífic *Ariane 5* de 51 metres d'alçada. Porta dos satèl·lits passatgers: el *Hot Bird 7*, del consorci Eutelsat per a les comunicacions, que ha costat 250 milions d'euros, i l'*Stentor*, del

CNES, que porta noves tecnologies per a accés a Internet, radiodifusió, telefonia i xarxes empresarials, més car encara, amb un valor de 385 milions. El nou *Ariane* frega els 350 milions. A les 23h 21m d'aquell 11 de desembre s'encenen els motors i comença a enlairar-se tot el conjunt. Al cap de 187 segons ha arribat als 150 km d'altitud, però el centre de control detecta que està prenent una trajectòria erràtica, als 445 segons ha baixat a només 69 km. No queda més remei, des de terra se li dona l'ordre d'autodestruir-se. Les restes cauen a l'Atlàntic a uns 900 km de la Guaiana. Què havia passat? Que el motor Vulcain 2 havia deixat de funcionar. Per què? Encara no se sap. Però potser s'havia d'haver revisat més bé abans d'engegar-lo. La rutina de pensar que tot anirà bé, com les altres vegades, pot haver estat la causa de no haver-ho examinat tot amb prou meticulositat abans.

Les pèrdues han estat abundants. Això fa estremir. Un cop molt fort per a la indústria espacial europea. Els hem d'acompanyar en el sentiment. Però diuen que no volen frenar, encara que convindrà retardar el pròxim *Ariane 5*. Esperem que no s'hagin de malgastar més diners. Hi ha tantes necessitats en el món d'avui dia, més urgents, que no se solucionen!

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Teories evolucionistes i ciència de l'evolució

Ja l'hem mencionat al capítol anterior. Es deia William Bateson (1861-1926). Abans que ho fes De Vries ja havia establert la possibilitat de variacions no contínues com a factors de l'evolució. Però la teoria que n'exposà després va ser molt diferent de la que es deduïa de les investigacions de l'holandès. La seva trajectòria científica va ser fluctuant. Però l'obra que portà a cap té prou interès per a dedicar-li un capítol. Ens mostrarà una vegada més com científics ben qualificats de vegades interpreten de manera diversa els mateixos fets en el cas del fenomen biològic. Quantes afirmacions s'han fet en aquest camp que després s'han hagut de corregir!

L'evolució s'ha fet amb variacions a salts?

William Bateson va néixer a Whitby (Yorkshire) tretze anys més tard que De Vries. Era fill d'un professor de Cambridge i va poder cursar els estudis superiors en aquesta Universitat. Un cop graduat, va iniciar-se en la investigació amb un estudi que féu del *Balanoglossus* (un animal enteropneust o estomocordat) amb l'objectiu de donar llum a l'origen dels vertebrats. En publicà el resultat a l'article *The Ancestry of the Cordata* (1886). Hi reconeixia la dificultat de la qüestió. La composició d'arbres genealògics hipotètics entre els grups d'animals era un exercici estèril si no hi ha fòssils que ho comprovessin.

Després emprengué un viatge a les estepes de l'Àsia central (1886-87) per estudiar la correlació entre diferències ambientals i la variació específica. De tornada, el 1887, ja el trobem d'ajudant del catedràtic de zoologia de Cambridge. Ara comença a fer investigacions sobre

25 Un genetista anglès exposa una altra teoria

fets relatius a la variació d'animals i plantes. A la universitat dominava encara la concepció clàssica darwiniana de la selecció natural causant d'una variació «contínua» en el procés evolutiu, però ell ha tornat del viatge amb algunes conviccions lamarckianes. Creu que els caràcters variants es fixen en l'herència. Fent i fent experiències el 1891 arriba a la conclusió amb el que ha vist en certes flors que és un cas evident de variació discontinua el polimorfisme de moltes espècies florals. I no hi veu tan sols la discontinuïtat de la variació sinó fins i tot que la divergència de forma no respon a cap procés adaptatiu. La seva fe en el darwinisme ha caigut del tot.

El 1894 publica *Materials for the Study of Variation*, que és un atac molt fort contra els mecanismes darwinistes. Hi afirma amb totes les lletres que el darwinisme no aconseguirà mai explicar els detalls de l'estructura de cada espècie. Diu així (pàgina 11): «Tothom sap que les espècies estan adaptades aproximadament [subratllat de l'autor] a les seves circumstàncies, però la dificultat rau en el fet que, mentre les diferències en adaptació ens semblen aproximades, les que hi ha entre les estructures de les espècies són sovint precises. Quan s'enuncia la teoria de la selecció natural hi havia l'esperança de poder trobar la unitat directa d'aquestes petites diferències, però el temps ha passat i aquesta esperança no s'ha acomplert.»

La seva teoria és que existeixen variacions discontinues i que són les més significatives per a l'evolució. Encara que hi hagi caràcters nous que no tinguin utilitat, n'hi pot haver que en tinguin de debò i tot seguit comencin a fer la funció per a la qual resultaven adequats.

No va tenir gaire èxit amb el seu llibre. Més encara, va tenir contradictors. El professor de zoologia d'Oxford, W. F. Weldon, antic amic seu, se li posà en contra i la discussió va ser llarga. No es va acabar fins al 1906, any de la mort de Weldon. Per defensar la seva posició Bateson es va dedicar a multitud d'experiències del mateix tipus que les fetes per Mendel. I el 1901 li arriba a les mans l'obra del religiós de Brünn. Això li proporciona una feina feta. Se'n convertirà en el propagandista més entusiasta al seu país.

Mendelista, però a la seva manera

A l'any següent d'haver tingut notícia de les troballes de Mendel, publicava *Mendel's Principles of Heredity: a Defence* (1902) per donar-ne coneixement a tothom. Després, el 1909, repetia en un llibre el tema més extensament amb totes les demostracions i comprovacions que ell mateix havia fet. Veia en el mendelisme la clau de la comprensió de com es transmet l'herència i l'evolució, tenint-hi sempre en compte les variacions sobtades que seguia considerant imprescindibles per

explicar tot el procés.

Finalment el 1913 publica *Problems of Genetics* per exposar detalladament com entenien ell i l'evolució. Hi repeteix els seus arguments antidarwinians i dona més exemples de variacions discontinues, que, segons ell —i potser tenia raó— no es podien explicar amb la sola selecció natural i l'aïllament geogràfic. Però afluixa en el sentit que reconeix que no hi ha prou elements per elaborar una teoria completa de l'origen de les variacions, per molt que no es pugui dubtar del fet evolutiu. Però, així i tot, presenta una quasi teoria de l'herència i de la variació basada en les forces que controlen la divisió cel·lular. No admet la teoria cromosòmica de l'herència. En això es va equivocar totalment, ja que aquesta teoria és l'única que es demostrarà vàlida no gaire més tard. En parlarem al pròxim capítol. La seva teoria de les variacions no era pas la de les mutacions de De Vries. Precisament va ser ell qui no es refià dels resultats de l'holandès dient que l'*Oenothera* que li havia servit de base de les seves recerques havia de ser d'una raça híbrida que podia donar lloc a varietats diferents, que no eren espècies noves. I sabem que, en part, tenia raó.

No podem deixar de reconèixer que, malgrat la seva estranya teoria de les forces que controlen la divisió cel·lular, Bateson va fer una feina ben feta i amb ella va aixecar molts interrogants que després la ciència s'ha esforçat per anar resolent.

Era el 1908 quan va ser elegit per ocupar la càtedra de Biologia de la universitat de Cambridge, la qual es canvià en càtedra de Genètica el 1912, títol abans inexistent. I Bateson la va regentar dignament fins a la seva mort que va ser a Merton (Surrey) el 1926.

TAC

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

The ring. La señal ***

Director: Gore Verbinski.

Guió: Eheren Kruger.

Intèrprets: Naomi Watts, Martin Henderson, David Dorfman, Brian Cox.
Thriller. EUA, color, 2002. - Joves.

Només semblava una altra llegenda urbana... Una cinta de vídeo amb imatges de malson que dona lloc a una trucada telefònica, en la qual es prediu la mort de qui la veu, exactament set dies després. Rachel Keller és una periodista d'investigació que no dona gaire crèdit a la història, fins que quatre adolescents moren just una setmana després de veure un vídeo així. La seva curiositat es torna pànic i Rachel no s'aturarà fins a trobar el vídeo i veure'l. Ara només li resten set dies per resoldre el misteri de *The ring*. Es el compte enrere. Per desentranyar l'enigma recorrerà al seu amic Noah (Martin Henderson) si vol salvar la seva vida i la del seu fill.

Aquest thriller —basat en la novel·la de Koji Suzuki i en la pel·lícula japonesa que la va adaptar— està ple de suspens i ens manté atents a la pantalla durant tota la cinta. Fets inexplicables, algun ensurt i massa coincidències aterridores faran que Rachel passi una setmana horrible mirant de desentranyar el misteri que amaga la cinta de vídeo. Amb un ritme ascendent, la trama ens va donant a conèixer els detalls del malson, però sense caure en grogleria.

El director de *The mexican* (amb Brad Pitt i Julia Roberts) s'estrena en el gènere de terror i, juntament amb les interpretacions dels actors, farà passar una estona agradable... als amants de la por.

Humor: 0; acció: 2; violència: 2; sexe: 0; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 3).

Rachel, una periodista que investiga el misteri.

Otra terapia peligrosa ***

Director: Harold Ramis.

Guió: Peter Tolan.

Intèrprets: Robert de Niro, Billy Crystal, Joe Viterelli, Lisa Kudrow.
Comèdia. EUA, color, 2002. 95 minuts. - Adults.

El capo de la màfia Paul Vitti (Robert de Niro) està a punt d'acabar la condemna a Sing Sing i els agents de l'FBI que el controlen estan desconcertats. Dia rere dia observen com el personatge de l'hampa més famós de Nova York, passeja per la cel·la en un estat de letargia gairebé catatònic, tot posant-se a cantar de tant en tant cançons de *West Side Story*.

Pateix Vitti una crisi nerviosa a causa de les amenaces recents sobre la seva vida fetes per una família rival o el seu comportament estrany no és res més que una estratagema astuta perquè el treguin de la presó abans d'hora? L'FBI no n'està segur, com tampoc no ho està el seu antic psicoanalista Ben Sobel (Billy Crystal), al qual criden per consultar-lo sobre el cas.

Els crítics i espectadors d'arreu del món es van abocar en la comèdia *Una terapia peligrosa*, del 1999, i van convertir la història del capo mafiós patològicament insegur i del seu psiquiatra aburguesat propens a l'ansietat en un èxit de taquilla arreu del món. Però, com sempre s'ha dit, segones parts mai no han estat bones o, en aquest cas, no és tan bona com la primera. Era difícil superar-la, i ja no sorprèn veure De Niro fent comèdia.

Tot i que els dos protagonistes estan al mateix —bon— nivell de sempre, el fil argumental falla una mica i es basa més en els afers mafiosos, que en la relació personal que hi ha entre De Niro i Crystal. Esment a part mereixen els gags i les situacions que es produeixen durant el film, que fan riure força l'espectador, amb un De Niro sempre espectacular.

Humor: 2; acció: 1; violència: 1; sexe: 1; llenguatge: groller.

Robert de Niro, un mafiós amb problemes.

Estrena en vídeo i DVD

Asesinato... 1,2,3 ***

Director: Barbet Schroeder.

Guió: Tony Gayton.

Intèrprets: Sandra Bullock, Ryan Gosling, Michael Pitt, Ben Chaplin.

Thriller. EUA., color, 2002. 120 minuts. Adults.

A Cassie Mayweather (Sandra Bullock), detectiu d'homicidis a San Benito (Califòrnia), li acaben d'assignar un nou company, Sam Kennedy (Ben Chaplin). Plegats miraran d'aclarir l'assassinat d'una jove trobada als boscos de la localitat. Les proves els condueixen a un estudiant anomenat Richard Haywood (Ryan Gosling). A partir d'aquest moment, els dos detectius comencen a veure les coses de manera diferent.

Aquest thriller psicològic ple de suspens reprèn l'intent del «crim perfecte», un clàssic del cinema. El director no permet un respir a l'espectador, perquè sempre té preparada alguna sorpresa, com la personalitat dels protagonistes, que l'espectador va descobrint a poc a poc, gràcies a la gran interpretació dels actors, en especial de Ryan Gosling.

Humor: 0; acció: 1 i 1/2; violència: 2; sexe: 1/2; llenguatge: col·loquial.

Imatge del film.

El món de la televisió

Sèries de dibuixos animats emeses al programa «TPH Club»

▶ **Arthur**

De dilluns a divendres - 09.00 h - La 2

Arthur viu amb la família, va al col·legi i juga amb els amics. Es tracta d'una sèrie entranyable, envoltada d'un ambient càlid. Molt adequada per a nens a partir de 3 anys.

▶ **Tweenies**

De dilluns a divendres - 09.30 h - La 2

Els Tweenies són un grup d'amics molt especials disposats a gaudir al màxim cada dia. Muntar un grup de música, conèixer la història o enfrontar-se contra una aranya de dimensions virtuals... cada dia és una aventura per als Tweenies. Un bon espai educatiu a partir de 4 anys.

▶ **La pequeña Lulú**

De dilluns a divendres - 13.00 h - La 2

Lulú i els seus inseparables amics sorprendran cada dia els més petits amb històries i aventures plenes d'enginy, amistat i sinceritat. A partir de 5 anys.

▶ **Las tres mellizas**

De dilluns a divendres - 13.30 h - La 2

L'estructura argumental de la sèrie es basa en la relació de les tres bessones (Anna, Teresa i Elena) amb la Bruixa Avorrida, un personatge màgic que es diverteix perseguint i molestant les tres nenes. A cada capítol, les tres bessones fan alguna entremaliadura i la Bruixa Avorrida les «castiga» enviant-les a l'interior d'un conte tradicional, llegenda o obra de la literatura universal. La incursió de les tres bessones en els diferents àmbits sempre és respectuosa amb l'estructura coneguda, però s'inclou-

uen variacions argumentals per afavorir la trama pròpia del capítol i la personalitat mateixa de les tres bessones.

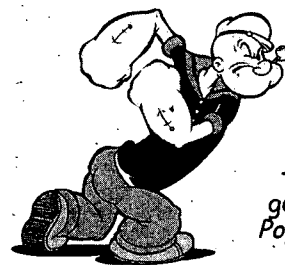
▶ **Digimon Tamers**

De dilluns a divendres - 14.00 h - La 2

La història es desenvolupa en un planeta habitat majoritàriament per nens i els seus Digimon. Aquests darrers són unes mascotes fidels que lluitaran per demostrar qui és el més fort. Amb una trama i una tècnica molt similar a *Pokémon*, *Digimon Tamers* desborda violència gratuïta i empeny els nens a les col·leccions interminables de ninots, adhesius, cromos, videojocs, etc.

▶ **El nuevo show de Popeye**

De dilluns a divendres - 14.30 h - La 2

Popeye i el seu rival etern, Brutus, viuen aventures divertides en la reposició d'aquest clàssic que troba el relleu generacional en la sèrie *Popeye e hijo*.

▶ **Aventuras en pañales**

De dilluns a divendres - 18.00 h - La 2

Aventuras en pañales relata la vida des del punt de vista d'un grup de bebès que no paren de ficar-se en embolics. En ocasions resulta un mica extremada i mancada d'alguns valors com la poca atenció que mostren els pares pels fills, la manca d'higiene, etc. A partir de 8 anys.

▶ **Popeye e hijo**

De dilluns a divendres - 18.35 h - La 2

Popeye ja s'ha fet gran, té barba i un fill al qual ensenya tot el que sap i amb qui comparteix les aventures.

TAC

RÀDIO

Des de les 02.00 a les 6.30 hores, selecció de música instrumental.
Sant Rosari, a les 6.30 hores.
El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
Espurna d'Alba, a les 07.15 i 02.00 hores.
Informació general i d'Església, cada mitja hora.
Comentari de l'Evangeli, a les 7.30, 15.30 i 02.00 hores.
Pensament humà i cristià, cada hora.
Comentari creient sobre l'actualitat, a les 10.30 hores.
Angelus cantat, a les 12.00 hores.

Dilluns

07.00-09.00 El Primer Cafè (informatiu i tertúlia)
09.00-10.00 Hora blaugrana (esports)
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones (esports)
14.30-15.00 Catalunya actualitat (informatiu)
15.00-18.00 Radiofórmula
18.00-20.00 La Plaça de l'Església (magazin)
20.00-21.30 Sin concesiones (esports)
21.30-23.00 Qui tingui oïdes (actualitat en clau cristiana i un informatiu general i d'Església durant la primera mitja hora)
23.00-00.00 Planeta Blau (medi ambient)
00.00-02.00 La gran diferència (selecció musical)

Dimarts

07.00-09.00 El Primer Cafè
09.00-10.00 Hora blaugrana
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones
14.30-15.00 Informatiu
15.00-18.00 Radiofórmula
18.00-20.00 La plaça de l'Església
20.00-21.30 Sin concesiones
21.30-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 Paraules d'amor (família)
00.00-02.00 La gran diferència

Dimecres

07.00-09.00 El Primer Cafè
09.00-10.00 Hora blaugrana
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones
14.30-15.00 Informatiu
15.00-18.00 Radiofórmula
18.00-20.00 La plaça de l'Església
20.00-21.30 Sin concesiones
21.30-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 Mar de claror (catequesi)
00.00-02.00 La gran diferència

Dijous

07.00-09.00 El Primer Cafè

09.00-10.00 Hora blaugrana
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones
14.30-15.00 Informatiu
15.00-18.00 Radiofórmula
18.00-20.00 La plaça de l'Església
20.00-21.30 Sin concesiones
21.30-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 A tota costa (submarinisme)
00.00-02.00 La gran diferència

Divendres

07.00-09.00 El Primer Cafè
09.00-10.00 Hora blaugrana
10.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Sin concesiones
14.30-15.00 Informatiu
15.00-18.00 Radiofórmula
18.00-19.00 La plaça de l'Església
19.00-20.00 Catalunya sense barreres (atenció a discapacitats)
20.00-21.30 Sin concesiones
21.30-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 Amb llum pròpia (personatges famosos)
00.00-02.00 La gran diferència

Dissabte

07.00-08.30 La gran diferència
08.30-09.00 Contes de la Fada Vetakika
09.00-10.00 Radiofórmula
10.00-11.00 Club de golf (esports)
11.00-12.00 Trotamundos (turisme rural)
12.00-13.00 Hora blaugrana
13.00-15.00 Radiofórmula
15.00-17.00 Rumba llatina
17.00-18.00 Vaixells, trens i música country
18.00-19.00 En compàs de cine (cinema)
19.00-20.00 Els temps de la música (música clàssica)
20.00-00.00 Resson o futbol Sin concesiones
00.00-01.00 Radiofórmula
01.00-06.30 La gran diferència

Diumenge

07.00-08.30 La gran diferència
08.30-09.00 Contes de la Fada Vetakika
09.00-10.00 Tot sardana
10.00-12.00 Rutes per Catalunya (excursions)
12.00-13.30 Sirocco (ONG)
13.30-14.00 El Cafè Internacional
14.00-17.00 La gran diferència
17.00-18.00 Mar de claror
18.00-18.30 La Taula de l'Evangeli (comentari de les lectures dominicals)
18.30-20.00 Avui és el dia del Senyor (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)
20.00-21.00 Melodies de fe (música cristiana)
21.00-23.00 Resson o futbol Sin concesiones
23.00-23.30 Missatge en una ampolla (reflexions)
23.30-00.00 Moments a mitjanit (reflexió cristiana)
00.00-00.30 La cova del Country
00.30-01.00 Cova de Jazz
01.00-06.30 La gran diferència

Desconnexions de Ràdio Estel**De dilluns a divendres:**

09.00-09.20 Informatiu matí + el Temps
09.30 Música Principat
14.00-14.15 Informatiu migdia + el Temps
20.00-20.30 Informatiu + el Temps + Música Principat
9.15, 14.15, 18.45 el Temps
9.00, 12.00, 15.00, 17.00 Butlletins horaris

Cada dia

06.45 Un bon motiu per viure
08.12, 10.45, 16.15 Agenda
12.45, 17.45 Recomanacions turístiques
00.00-02.00 Música Principat

Dilluns

20.30-21.00 Des del campanar

Dimarts

20.30-21.00 In Corpore Sano

Dimecres

20.30-21.00 El que més ens agrada

Dijous

20.30-21.00 Fruits de la terra

Divendres

20.30-21.00 La Taula de l'Evangeli

Dissabte

13.00-13.30 Església d'Urgell

13.30-14.00 In Corpore Sano

Diumenge

18.00-18.30 La Taula de l'Evangeli

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.05 a 23.00h.
Objectiu, l'home
Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

CADENA ESTEL

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat.
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf ARQUEBISBAT DE BARCELONA

103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa BISBAT DE GIRONA

105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Cerdanya, Noguera, Segarra, Pla-d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra BISBAT D'URGELL

TELEVISIÓ

2

Diumenge 19

08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant).
Programa dedicat a les manifestacions religioses de la comunitat musulmana, jueva i evangèlica.
09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dilluns 13)
«Samaritanos del amor»
A la província de Valladolid hi ha més de 1.500 religiosos i religioses que dediquen la seva vida a servir els més pobres. Les germanes Oblates, per exemple, han creat un centre de dia per a la promoció i el desenvolupament de dones en situació de risc o de necessitat.
10.00 *Últimas preguntas*
«Unidad de los cristianos»
Aquests dies celebrem la Setmana per la Unitat dels Cristians. Avui parlem amb Chiara Lubich, fundadora del moviment focolar.
10.25 *Testimonio*
Reportatges el denominador comú dels quals és ser el relat de vides «viscudes en cristià» explicades en primera persona.
10.30 *Santa Missa*
Amb la participació de la coral col·legi Canigó de Barcelona (Barcelonès), sota la direcció de José Antonio Mur
(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)

Dilluns 20

17.40 *Pueblo de Dios*
«Pentecostés en la costa blanca.»

Diumenge 19

09.00 *Signes dels Temps*
«Les presons a Catalunya.»
Justícia i Pau ha elaborat un informe sobre les condicions de vida a les presons catalanes. L'estudi denuncia la massificació dels centres penitenciaris i la manca de polítiques de reinserció. Conversa amb Eduard Ibáñez, director de Justícia i Pau a Barcelona.
Altres temes:
—Declaracions de Marvin Ernesto Chavarria, professor de la Universitat Popular de Nicaragua i membre de l'Associació Aldea Global.
—Presentació de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians.
—Secció sobre les religions del món, amb la col·laboració de l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós.
—Secció sobre la vida dels sants i santes, amb Jaume Aymar.
—Comentari de l'Evangeli de diumenge.
(Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió la nit del diumenge al dilluns, a partir de les 02.00 h per TV3; el diumenge a les 10.30 h pel Canal TVC Internacional i pel Canal TVC Sat.

Divendres 17

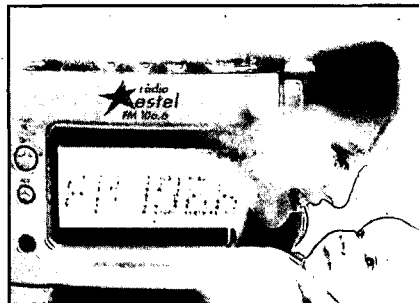
20.30 *Creure avui*
Entrevista d'opinió, amb Jaume Brufau, preparada per Ramon Salicrú sobre el tema «L'Església s'ha de definir en temes complicats del món d'avui»; *Notícies 7*, un espai preparat per Dolors Fernández i Joan Barón amb les notícies de parròquies i comunitats; *Agenda* coordinada per Montserrat Romaguera; *Temps de reflexió*, per Juan Sánchez diaca de la parròquia de Sant Pau, un espai preparat per Dolors Fernández. Programa presentat per Stefi Leonardi i coordinat per Ramon Safont-Tria. El programa repeteix l'emissió el dilluns a les 13.30 h.

Cada diumenge

12.00 *Paraula i vida*
Espai que escriu i presenta Mons. Lluís Martínez Sistach. (El programa repeteix l'emissió el diumenge a la tarda cada tres hores).
També s'emet pel Canal Reus TV a partir de les 11.55 (es repeteix cada dues hores).

Canal Berguedà de Televisió

Bona notícia, programa quinzenal que s'emet els dimecres a les 20.15h, el dissabte (migdia) i el diumenge (nit).

www.radioestel.com

Els teus programes a la web, per escoltar-los quan vulguis

GENER ÉS EL MES CONSGRAT AL NEN JESÚS

Altres bisbats

• **RELIGIOSOS CAMILS.**— El Centre d'Humanització de la Salut dels religiosos camils organitza a Tres Cantos (Madrid) un curs sobre *El cuidado de personas mayores con deterioro cognitivo* (amb col·laboració amb la Fundació Tomillo), del 7 al 9 de febrer. Més informació: tel. 918 060 696.

• **FÀTIMA.**— A la Casa d'Espanya a Fàtima trobareu tota la informació sobre acollida, assistència i acompanyament. Compta amb professionals del turisme que us informaran i gestionaran l'allotjament especialment per a grups. Més informació: tel. 00 351 249 532 387, fax 00 351 249 532 767, a/e: caesfa@netc.pt, Internet: www.fatimavirtual.com/CAESFA

EXPOSICIÓ DE PESSEBRES

• **GRUP PESSEBRISTA CAPELLA DE MONTSERRAT DE CASTELLAR DEL VALLÈS.**— Fins al 2 de febrer al c/ Dr. Pujol, 26. Festius de 12.00 a 14.00 i de 17.00 a 20.00; dissabtes i vigílies de 18.00 a 20.00.

• **AGRUPACIÓ DE PESSEBRISTES DE GRANOLLERS.**— Fins al 2 de febrer a la parròquia de Sant Esteve (pl. Església, 1). Festius i feiners de 9.00 a 13.00 i de 17.00 a 21.00.

• **PESSEBRISTES DE MONTBLANC.**— Fins al 2 de febrer a Solans, 18, baixos. Festius d'11.00 a 14.00 i de 18.00 a 21.00; dissabtes d'11.00 a 15.00 i de 18.00 a 21.00.

• **AGRUPACIÓ DE PESSEBRISTES DE RIPOLLET.**— Fins al 2 de febrer al c/ dels Afores, 14. Festius de 12.00 a 14.00 i de 18.00 a 20.00.

• **AGRUPACIÓ DE PESSEBRISTES DE PARETS DEL VALLÈS.**— Fins al 3 de febrer a l'av. Catalunya, 211. Festius de 12.00 a 14.00 i de 18.00 a 20.00.

tius, dissabtes i vigílies d'11.30 a 12.30 i de 17.00 a 21.00.

Barcelona

• **GERMINABIT.**— El 13 de gener, a les 19.30, Francesc Fontbona parlarà sobre *L'art com a expressió religiosa al segle xx a Catalunya* a l'auditori de la Fundació Joan Maragall, c/ València, 244, 2n - Barcelona; el 17, a les 21.00, concert «Cap al cel amb veu poètica i al so de l'arpa» amb Núria Martínez i Fèlix Pons (recitadors), i Ariadna Savall (arpa i veu) a l'església de Sant Gregori Taumaturg, pl. Sant Gregori Taumaturg - Barcelona.

• **EUSKADI.**— El 15 de gener, a les 20.00, pregària per la pau a Euskadi a la parròquia de Sant Agustí de Barcelona. Promou: E-cristians.

• **SSIM.**— El 16 de gener, a les 20.00, concert solidari per al Quart Món amb Martirià Martínez de Borja. Interpretarà peces d'E. Granados. Per entrar, porteu una flassada. Església de Nostra Senyora de Pompeia, av. Diagonal, 450 - Barcelona.

• **SEMINARI MENOR.**— Organitza un recés del 17 al 18 de gener per a tots els nois interessats en el Seminari. Més informació: a/e: seminarimenormontalegre@yahoo.es

• **PER L'ALTRE COR CREMAT DE BARCELONA.**— El 17 de gener, a les 20.00, concert solidari de trio amb piano: Francesc Rodoreda, violí; Glòria Rodoreda, violoncel, i Marta Bou, piano. Interpretaran obres de Beethoven i Schö-

takovich. Casa Elizalde, c/ València, 302 - Barcelona.

S. I. CATEDRAL BASÍLICA BARCELONA

• **CATEDRAL.**— La Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians s'inaugurarà a la catedral de Barcelona el 18 de gener, a les 20.00, presidida pel cardenal Ricard M. Carles i amb la participació de representants de diverses confessions cristianes.

• **TEOFANIA.**— El 19 de gener la comunitat ucraïnesa grecocatólica celebrarà la festa de la Teofania, amb la benedicció de l'aigua, a la cripta de l'església de Pompeia (av. Diagonal, 450 - Barcelona), que des d'ara és el seu lloc de culte (primer i tercer diumenge de cada mes).

• **ASSOCIACIÓ CIC.**— Organitza el 20 de gener, a les 17.00, una aula d'extensió universitària de la gent gran sobre *La família i la seva evolució*, a càrrec de Magda Oranich (advocada, periodista i regidora de l'Ajuntament de Barcelona); el 22, visita al Fòrum de les Cultures 2004. Més informació: Via Augusta, 228, baixos - Barcelona, tel. 932 013 701.

CRISTIANISME I JUSTÍCIA FUNDACIÓ LLUÍS ESPINAL

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El 20 de gener, a les 20.45, escola de pregària sobre *Des dels sense sostre*, conduïda per C. O. Arrels a l'església dels jesuïtes (c/ Casp, 27 - Barcelona); el 21, a les 19.30, tertúlia mensual amb Luis Sols al c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona; els dies 23 i 30 de gener, i 6, 13, 20 i 27 de febrer, curs sobre *El llenguatge dels místics* (V) amb els professors Pep Gi-

ménez, s.j. (professor de Teologia a la FTC), i Cristina Kaufmann (carmelita descalça). Més informació: tel. 933.172.338.

• **ATENEU BARCELONÈS.**— El 20 de gener, Eurocongrés 2000 amb Rafael Hinojosa (president del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya) sobre *Reptes i perspectives del desenvolupament econòmic i social*; el 21, Alain Verjat (catedràtic de Filologia Francesa de la UB) parlarà sobre *Víctor Hugo, místic*; el 23, taula rodona sobre *Prestige: una reflexió necessària*. Tots els actes començaran a les 19.30. Més informació: c/ Canuda, 6 - Barcelona; tel. 933 436 121, fax 933 171 525, a/e: ateneubarcelones@eresmas.com, Internet: www.ateneu-bcn.org

• **ISCREB.**— L'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona ofereix els estudis de diplomatura en Ciències Religioses per Internet en català i castellà. També ofereix els crèdits necessaris per a l'obtenció de la DEI de primària i secundària. Matrícula oberta del 20 de gener al 21 de febrer. Més informació i inscripcions: c/ Diputació, 231 - Barcelona, tel. 934 541 963, fax 933 237 373, a/e: secretaria_virtual@iscreb.org, Internet: www.iscreb.org

• **AMICS DELS CLÀSSICS.**— El 21 de gener, a les 19.30, concert amb Be-goña Parra (soprano), Salvador Molins (baríton) i Bernat Gómez del Campo (pianista). C/ Ausiàs Marc, 26, 8è - Barcelona.

• **ESCOLA BÍBICA ECUMÈNICA SANT MEDIR.**— El 21 de gener, a les 20.00, participarà en la celebració ecumènica a la parròquia de Sant Medir dins de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians; els dies 3, 10 i 17 de febrer, seminari sobre *Carta als filipencs*, a càrrec de Josep Bigordà i Montmany.

• **AUDIOVISUAL I CATEQUESI.**— El 23 de gener, a l'Escola Audiovisual de la Delegació diocesana de Catequesi, Mn. Ignasi M. Corominas iniciarà un taller sobre *Quaresma-Pasqua: temps fort catequètic*. Inclourà material visual i sonor per treballar la Quaresma i la

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 26 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ SIGNIFICA UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la tasca humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

18,03 euros mensuals ho poden fer possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
C/ Avenida de Madrid, 21, 1º B,
47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 544 750 - 983 545 206 - Fax 983 544 750 e-mail: fcpny@teleline.es

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

Molt agraïts per la vostra estimació i ajuda

NIF: G-08862781. Els donatius desgraven un 20% del total a l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: persones@teleline.es

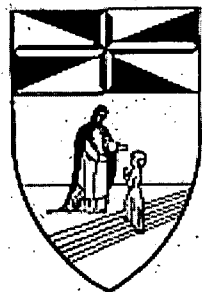
**Pasqua d'aquest cicle B. Durarà quatre
dijous. Més informació: tel. 934 541
898.**

• **BALMESIANA.**— El 22 de gener, a les 19.30, conferència del Dr. Marcin Kazmierczak sobre *La Divina Misericordia en el mensaje de santa Faustina Kowalska*. Més informació: c/ Duran i Bas, 9 - Barcelona, tel. 933 026 840, a/e: secretaria@balmesiana.org

• MISSA DELS PERIODISTES.— El 24 de gener, a les 20.00, els periodistes celebren el seu patró, sant Francesc de Sales, amb una missa presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona Joan Carrera. Serà a la parròquia de Sant Francesc de Sales, passeig Sant Joan, 88-90 de Barcelona.

• **EQUIP VICENÇÀ D'EVANGELITZACIÓ.**—Aquest equip format pels missioners de la Congregació de la Missió de Sant Vicenç de Paül, les Filles de la Caritat i els laics interpellats pel carisma de sant Vicenç preparen per al **23, 24, 25 i 26 de gener** la renovació de la missió popular feta fa un any a la parroquia de la Purificació de l'Ametlla de Mar. Més informació: tel. 977 456 894.

• **CENTRE ECUMÈNIC DE CATALUNYA.**— El 24 de gener, a les 19.45, pregària interconfessional preparada pel Centre Ecumènic de Catalunya. Serà a la parròquia del Patriarca Abraham de la Vila Olímpica, amb intervencions de cristians immigrants d'Àfrica (M. Lluïsa Tamarite), d'Amèrica Llatina (Eider Gutiérrez) i d'Europa de l'Est (Igor Paschenko).

• **DOMINQUES DE LA PRESENTACIÓ.**— El 25 de gener, a les 17.00, professió religiosa d'Ana Isabel Pérez i Conchi García. Parròquia de Sant Ramon de Pen-yafort, rambla de Catalunya, 115 - Barcelona.

• **CARMEL.**— Els carmelites descalços de Matadepera organitzen un taller de pregària el **25 de gener**, de 10.00 a 13.00, sobre Isabel de la Trinitat, *Serlloança de glòria*. Més informació: tel. 937 871 250.

• **MISSIONERES GERMANES DE BETÀNIA.**— El 26 de gener, de 10.00 a 18.00, recés dirigit per Mn. Jordi Carrera, *m.d.*, a la casa de Betània. Més informació: tel. 933 751 102.

• **CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.**— Antoni Bentué, laic, professor de la Universitat de Santiago de Xile, farà dos cursos: *El Déu de Jesucrist*, el 27 de gener i 3, 10, 17 i 24 de febrer, d'11.30 a 13.00, i *Església i salvació*. Acol·liment, el 30 de gener i 6, 13, 20 i 27 de febrer, de 19.00 a 20.30. Més informació: tel. 933 174 858.

Tarragona

• **ACCIÓ CATÒLICA.**— El 21 de gener, a les 17.00, dins del cicle «Formem-nos per al compromís», conferència sobre *Què fem per la unitat dels cristians?* Organitza: Comissió diocesana de l'Acció Catòlica d'Adults. Lloc: Centre Pastoral Bisbe Borràs, c/ Sant Francesc, 16 - Tarragona.

• **TAIZÉ.**— El 24 de gener, a les 21.00, pregària de Taizé al Fòrum de Joves (c/ de l'Abadia, 2 - Reus).

Urgell

• ASSEMBLEA DE MANS UNIDES.— El 18 de gener, de 10.30 a 14.00, presentació del projecte de la Campanya XLIV, informació i presentació del viatge fet a Kenya per la delegada de Mans Unides de la diòcesi d'Urgell.

• NOVA HUMANITAS.— Del 31 al 2 de gener i del 7 al 9 de febrer, sessions de formació humana sobre *Descobreix-te a tu mateix* a càrrec de Josep Font. Més informació: Pep Domingo, tel. 973 197 197.

«CATALUNYA CRISTIANA» ALS QUIOSCOS DE CATALUNYA

Podeu trobar-la setmanalment a:

Llibreria Santa Maria	Riera Bisbe Pol, 62	08350	Arenys de Mar
Llibreria Setciències	Ample, 9	08350	Arenys de Mar
Llibreria Pujades Climent	Riera, 8	08358	Arenys de Munt
La Formiga d'Or	Av. Portal de l'Àngel, 3	08002	Barcelona
Llibreria Balmes	Duran i Bas, 11	08002	Barcelona
San Pablo Difusión	Via Laietana, 38	08003	Barcelona
Llibreria Garbí	Via Augusta, 9	08006	Barcelona
Llibreria Claret	Roger de Llúria, 5	08010	Barcelona
Kiosco Gallifa	República Argentina, 233	08023	Barcelona
Llibreria Marta de la Fuente	Comandante Benítez, 18	09028	Barcelona
Llibreria Jordi Garreta	Pg. Maragall, 342	08031	Barcelona
Institut Edicions	Londres, 57	08036	Barcelona
Llibreria Josep Alsius	P. de la indústria, 28	17820	Banyoles
Llibreria Mateu	Santa Maria, 22	17820	Banyoles
Papereria Bitlloch	Ample, 25	17300	Blanes
Llibreria papereria Rossich. S.L.	Gral. Güell, 6	25200	Cervera
Llibreria Empuries	Álvarez de Castro, 6	17001	Girona
Carne García Ros	La Font, 22	25210	Guissona
Comerc i Estanc	Ponts i Arola, 28	25240	Linyola
Llibreria Ramon Llull	La Palma, 9	25002	Lleida
L'Ossetfi	Av. Alcalde Porqueres, 32	25008	Lleida
Llibreria Moral S.C.P.	Major, 27	08783	Masquefa
Llibreria Dalmases	Jacint Verdaguer, 5	25230	Mollerussa
Llibreria Joan Fons	Jaume Fons, 13	08784	Piera
Llar del Llibre	Pg. Pl. Major, 12 34	08202	Sabadell
Llibreria Bonet	Pl. Major, 33	43420	Sta. Coloma de Queralt
Kiosco Baldiri Bosch	Eusebi Güell, 87	08830	Sant Boi de Llobregat
Llibreria Dach	Sant Miquel, 5	25280	Solsona
Llibreria Sauret	Carne, 14	25300	Tàrraga

Reserveu el vostre exemplar, ara!

Anuncis per paraules

3a EDAT

RESIDÈNCIA en una torre per a 24 àvies per a estades llargues i curtes. **Centre de dia**, segons les necessitats de cada família, fins i tot, per hores, també festius i caps de setmana. Tel. 932 039 740 Isabel.

TENIM cura de malalts i servei de podologia. Tel. 974 427 344.

COMPRA i VENDITA

COMPRO SEGELLS, monedes, rellotges de tot tipus, postals, cromos, joguines, objectes antics, mobles i llibres. Tel. 933 578 394.

COMPRO rellotges de qualsevol tipus, ràdios, làmpades, mobles, segells, postals, monedes, llibres, joies i instruments musicals. Tel. 609 230 303.

DIVERSOS

ADVOCADA especialista en nul·litats
matrimonials. 1a visita gratuïta. Tel. 934
510 707.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

- Perquè els cristians siguin sal de la terra i llum del món
- Pel testimoni de fe dels cristians de la Xina

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

**BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT
DE BARCELONA**
(edició mensual)

Informe-vos al telèfon: 934 092 810 — Fax: 934 092 820
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 — 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

**GUIA DE L'ESGLÉSIA DE
L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA**
(edició anual) -

RÀDIO ESTEL
FM 106.6

voleu anunciar-vos, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a
 d'una lletra per quadret; deixant un espai en blanc entre
 paraula i envieu-ho juntament amb un gir postal o xec
 ri de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA
 IANA c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona.

NOM

ADREÇA.....

POBLACIÓ..... C. P.

TELÈFON SETMANES

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
																1,40 €
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
																2,80 €
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
																4,20 €
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
																5,60 €
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
																7,00 €
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
																8,40 €
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
																9,80 €

Destacat (+2,50 €): ☐ Requadrat, ☐ Trama, ☐ Negreta
(16% d'IVA INCLÒS)

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions contínues (mínim 15€).

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

Em rep en una còmoda saleta a la seu de la Pontifícia Universitat de la Santa Creu situada ben a prop de l'església romana de Sant Lluís dels Francesos on hi ha el famós quadre de Caravaggio «La vocació de sant Mateu», obra que ha inspirat el seu llibre sobre la difícil relació entre Déu i els diners. Eduardo Camino s'entusiasma, parla de la vocació, la riquesa, la felicitat... El seu llibre «Dios y los ricos», editat per Rialp, convida el lector a reflexionar sobre aquests temes.

Eduardo Camino, exassessor financer, sacerdot i autor de «Dios y los ricos»

Foto: Miriam Díez

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

També una deficiència pastoral

Alguns observadors han fet notar, amb raó, que prendre com a única expressió de la fe cristiana la participació en la missa dominical seria caure en un reduccionisme. Potser moltes persones que, seguint aquest criteri, s'anomenen o anomenem no practicants orienten, tanmateix, una part important de la seva vida amb criteris evangèlics. Això deu ser veritat en molts casos. Però no ens hauríem de consolar massa fàcilment amb aquesta consideració. Podria esdevenir una cortina de fum que no ens deixés veure la dura realitat. Penso concretament en una deficiència pastoral que ha contribuït, indubtablement, unida, no cal dir-ho, a d'altres concauses, a la baixa participació en la missa dominical: la que podríem anomenar manca de formació sacramental.

No és difícil d'observar, parlant de la fe a cristians allunyats, que et van seguint bastant bé quan et refereixes a Déu. També quan entres en el tema de Jesucrist i de l'Evangeli: fins i tot gent que no posa mai els peus en un temple té la idea que Jesús era bo... i just... i deia la veritat... i que per això el van matar.

És una visió simplificada, però no gens menyspreable. En canvi, quan vols passar d'una presentació conceptual de la fe a l'acolliment de la salvació en l'Església, al contacte sacramental, a la presència del Senyor en la comunitat... tot es complica. D'una banda, molts pensen en la fe com en una creença individual, sense mediacions, sense projecte de comunió eclesial... De l'altra, entra en joc el fet sociològic de la mala imatge de l'Església.

En quina mesura la nostra pastoral ha contribuït a aquella visió individualista, ideològica i poc celebrativa de la fe? Potser més que respondre a aquest interrogant de manera genèrica, amb risc d'acusar el proïsme, convindria que cadascú —persona o grup— se la fes pensant en ell mateix, aquesta pregunta. I mirant, al mateix temps, de detectar les esclatxes per les quals se'ns pot escórrer l'aigua. Per exemple, no la treballem massa poc o massa indirectament la qüestió dels sagraments i, particularment, de la missa? He vist desenvolupar-se grups d'adolescents i joves en locals parroquials, amb reunions en les quals es llegeix l'Evangeli, i àdhuc amb un cert progrés moral dels seus membres... però que es mantenen durant anys al marge de la comunitat eucarística. Probablement amb la bona intenció de no forçar la cosa i de no recaure en possibles errors d'un passat que els joves ni coneixen... se'ls va ajornant indefinidament la descoberta de la font viva, la proposta d'una conversió clara a l'Església. Potser, sense voler-ho, ja se'ls predisposa a ser catòlics no practicants... Avui més que mai ens convé una pastoral integradora: els processos d'evangelització amb la participació en la comunitat real, la catequesi —també la d'adults— entesa menys com a discurs i més com a iniciació, l'Escriptura amb el sagrament.

Ara mateix

—Ha passat de la borsa de valors al sacerdoti, Déu n'hi do!

—Certament... jo feia d'assessor financer fins que vaig decidir venir a Roma. I després de deu anys, continuo aquí, ensenyant —essent sacerdot— moral i ètica dels negocis. Evidentment, reconec que el canvi pot semblar sobtat. Si em preguntés per les causes o motius li contestaria aprofitant el títol d'un llibre de Joan Pau II, precisament on narra la seva pròpia vocació: qualsevol crida és, a la vegada, «un do i un misteri». Tal com passa amb les coses «grans» de la vida, una cosa difícil d'explicar només amb paraules.

—Què l'ha empès a reflexionar sobre la vocació de sant Mateu, sobre aquest «deixar-ho tot» i seguir Jesucrist?

—La idea d'escriure aquest llibre va néixer després de llegir *El retorn del fill pròdig* de Nowen, un assaig sobre el famós quadre del fill pròdig, de Rembrandt. Allí vaig descobrir la força que pot assolir l'art —en aquest cas, un quadre— per transmetre una idea. Va ser aleshores quan vaig «redescobrir» *La vocació de sant Mateu*: una pintura que havia vist més d'un cop, però que en un determinat moment vaig contem-

plar de manera diversa: tots els personatges asseguts al voltant de la taula formaven una unitat, al mateix temps que cadascú representava una de les possibles actituds davant la crida divina. Per aquesta idea valia la pena escriure el llibre.

—Són incompatibles, els diners i la vida cristiana?

—No. Penso que la riquesa, en si mateixa, no és quelcom dolent i que, per tant, qui posseeix molts béns no pot, *a priori*, considerar-se al marge de l'amor de Déu o fora del seu designi salvador. Els diners són només un mitjà, un instrument. Però també penso que, a qui ha rebut més, se li demanarà més: té una responsabilitat més gran davant de Déu i davant del proïsme.

—Què és la pobresa com a virtut, que vostè defensa tant?

—És aquella actitud interior que et fa estar per sobre de les coses materials. Cal distingir: una cosa és la pobresa quan manquen els mitjans materials i una altra, la pobresa com a virtut. Mentre la primera és una situació a la qual cal posar-hi remei, la segona és una realitat que cal aprendre a viure. Una actitud de domini sobre els béns materials és atractiva. Aquí rau un dels reptes

d'aquesta virtut: viure-la de manera tal que siguem capaços de reflectir i transmetre la bellesa i llibertat que s'amaguen rere el despreniment.

No hem d'oblidar que, tot i que en part de la societat actual predomini un desig desmesurat pels béns materials, aquesta virtut, com la castedat, pertany a la condició temporal de l'home: hi ha diners perquè existeix el temps; si sabéssim que arriba la fi del món aquesta nit, avui no hauria obert Wall Street.

—I l'opció preferencial pels pobres?

—Els pobres són els estimats de Déu. És quelcom difícil d'explicar, però els cristians sabem que en els pobres i desemparats Crist s'hi fa present d'una manera del tot particular (tenia fam i em va donar de menjar, tenia set...). Crist, el Fill de Déu, va voler ser pobre. En la meua opinió, la raó última perquè el cristià vol ser pobre és perquè vol imitar Crist, ser un altre Crist, perquè Ell, essent el Rei del món i podent néixer al Ritz (del segle i), des de tota l'eternitat va triar com a lloc de naixement una establa i se n'anà sense tenir res, ni tan sols el lloc on fou enterrat.

Miriam Díez

Energia ètica

El petroli i el seus derivats han estat, i encara són, un dels grans pilars de l'espectacular desenvolupament de la societat occidental. No obstant això, ja fa temps que es qüestionen els inconvenients de l'excés de consum energètic que proporciona l'or negre. Els principals problemes que s'hi veuen són d'ordre ecològic: en ser cremat contamina l'atmosfera i quan es produeixen vessaments l'aigua de rius i mars en queda molt afectada. A més, les reserves de petroli no són pas infinites, a diferència de les energies alternatives. D'aquestes, les més prometedores són l'èolica i la solar, que no són contaminants i a més, no s'exhaureixen, és a dir, són renovables.

L'ús del petroli com a font d'energia principal, però, no només comporta problemes ecològics greus sinó també ètics. La concentració de reserves de cru en uns pocs països, sobretot el Pròxim Orient, sovint desencadena conflictes com el de la guerra del Golf o la imminent ofensiva contra l'Iraq. A més, molts dels països que posseeixen petroli tenen sistemes polítics autoritaris, però no reben crítiques d'occident perquè són els seus grans proveïdors de cru. La unió de conflictes i tensions causades pel control i comercialització del petroli són unes raons de pes per impulsar la recerca d'energies èticament netes.

Eduard Brufau

Rauxa